Sectt. II—43—21,640-19-1-17.

Home (1917) Department.

Education

Ordinary SERIES.

G.O. No. 791

DATED 14. 6. 17

INDEXED

[Despatch Abstract.]

Books and Publications.-

Requesting the Superintendent, Government Press to arrange for the free supply to the Balasaraswati Library, Angaluru, Kistna district, of a copy each of the Telugu translation of certain ---------------

PAPERS PUT UP WITH CURRENT No.

Papers of the department to which the current belongs.

Number.	Date.	Original (= O.) or spare copy (= S.C.)	Remarks. (In this column such of the papers as have been removed for copying, printing, etc., should be marked with a cross.)	Initials of Referencer with date in token of return to Reference department.

Papers of other departments.

Department.	Number	Date.	Original (= O.) or spare copy (= S.C.)	Initials with date of (1) Referencer acknowledging returns of the paper concerned or (2) Despatcher to denote the return of the papers to the department concerned.

Register in EDB
Pret

Misc 257
28.1.17

C.No. 518 E.C.
1.2.17

REGISTRAR HOME DEPARTMENT * 28 JAN 1917 * GOVT OF MADRAS

to the Secretary to Government of Madras Presidency.

Most honoured sir:-

The humble request of the managing Committee of the Balasaraswati library of Angaluru Gudivada taluq Kistna District:-

We, five years ago, have established a free library and reading room with some books and papers only in telugu. This institution has been progressing gradually on modern methods. Now this contains nearly 3000 books in telugu excluding english. This maintains a free recognised night school with it's own cost. This sheds the light of knowledge to the members and non members of both sexes freely of this village and the surrounding villages of nearly fifteen. This association hopes to make this a circulating library provided with a magic lantern at least for this taluq though not for the district as early as possible. We can dearly say perhaps this is the only telugu institution that stands first in this Presidency. This has the site of over 3000 sq. yds & the foundation stone will be laid upon by somebody honourable man in the ensuing month. The progress of this is chiefly depended upon the monthly contribution of the District Board. We are proud that no other library or reading room has got the above gratis from the government in this Presidency.

We have collected almost all the telugu books but we are in lack of Government publications. This is the only humble request that we boldly asked your honour to leave all your publications freely in telugu. We think that your

P.T.O

3

honour will not throw away this humble and poor request of our association. With this request we enclosed our reports etc to your honour. Please excuse us to the trouble we have given to your honour.

Placed below

For this act of kindness we shall ever bound to pray your honour

yours truly

secretary

D. Purnayya.

Balasaraswati Library

Angaluru

Kistna District

26-1-1917

Angaluru

శ్రీ బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము*
అంగలూరు*
కృష్ణాజిల్లా*

3 / Opinions of some gentlemen.

Mr. H. H. Burkitt executive collector
of Kistna district.

I have visited the Bala Saraswaty Library this afternoon, and only regret that I can not spend more time over it. It has been a very great and pleasant surprise to me to find such a flourishing institution in this place. Everything seems most excellently run, and there is a refreshing enthusiasm. I hope that the institution will continue to be as successful in the future as in the past.

Sd. H. H. Burkitt.
17-4-16

Mr. P. V. L. Narasimha Chariar
Deputy Collector. Gudivada.

Welcome! friends! and welcome comrades. Be ye rich or be ye poor; Here is treasure of the mind enjoy it. Here, in Angalur

DIRECTOR OF PUBLIC INSTRUCTION
8 - FEB 1917
MADRAS.

Home (Edn) Dept

C No. 518.

Endorsement: No. 518-1
6.2.17

Referred to the Director of Public Instruction for remarks.

[illegible]
5.2.17

[illegible]
5.2.17

[illegible]
6.2.17

[illegible]
[illegible].17

To,
The D.P.I.
(with current in original and enclosures to be returned with reply)

Recd receipt with encls
MVS
7.2.17

[illegible]
15/3/17

2/2

HOME (EDUCATION) **DEPARTMENT.** C.F.—29.

Received ...191 . Registered ...191 .

Subject.

Balasarasvati
Reporting that the/Library may be supplied with certain Government Publications.

Edn B
... 363
... 1917

ENCLOSURES.
No.
Spare copies

Dis No. 3158

Station Madras, Dated the 25th May 1917

From (Name) The Hon'ble Mr.J.H.Stone, M.A., F.R.H.S., C.I.E.,

(Designation) ~~Director of Public Instruction,~~ MADRAS.

To The Secretary to the Government of Madras,

HOME (EDUCATION) Department.

Sir,

With reference to Government Endorsement No.518-1 dated 6th February 1917, returned herewith, I have the honour to state that the Library in question is reported to be a well-established institution and that the Secretary seems to ask for a free gift by Government of all its publications in Telugu such as Acts, Amendments, etc. There are very few publications of this Department that can be considered suitable for being presented to the Library and I beg to suggest that the Superintendent, Government Press, be desired to arrange

for the free supply to the Library of a copy each of the Telugu translations of the marginally-noted publications which are likely to be found useful by the general public frequenting the Library.

1. Legislative Proceedings, Acts, Enactments, etc.
2. The Grant-in-Aid Code
3. The Educational Rules
4. Schemes of work in Secondary, Elementary and Training Schools
5. Such tracts as (a) a Catechism of plague for use in Elementary Schools; (b) a lesson on Malaria, and other similar publications as may be issued by the Government Press under the authority of either the Government or the Director of Public Instruction.

I have the honour to be,

Sir,

Your most obedient Servant,

for Director of Public Instruction

23.5.17

T. V.

Scott, II—51—1-17.

PAGES 5 and 8

SUBSTITUTE FOR DETACHED ENCLOSURE.

Home (Edn) DEPARTMENT.

G.O. No. 791, dated 14. 6. 1917.

FORWARDED TO THE Director of Public Instruction

WITH The G.O. mentioned above.
G.O. No. _____, dated _____ 191 .

DATE 18-6-1917

EXAMINER'S / DESPATCHER'S INITIALS 18.6.17

Subject – Free Supply of official publications in Telugu to the Balasaraswati Library

pp 1-3 ¶ C No. 518 From The Secretary Balasaraswati Library dated 26-1-1917.

¶ [Issued as Memo No. 518-1, dated 6-2-1917]

pp 6-7 ¶ C No. 363 B From the D. P. I. Dis No. 3158, dated 25-5-17

To the Registrar

The Secretary, Balasaraswati Library, requests that official publications issued in Telugu, may be supplied free to the library.

pp 6-7 ¶ 2. The D.P.I. states that the library is reported to be a well-established institution and suggests that the S.G.P. may be asked to arrange for the free supply to the library of copies of certain Telugu translations of the Grant-in-aid Code, the Educational Rules and such tracts and Catechisms as may be issued by the S.G.P. under the authority of either the Govt or the D.P.I. Submitted that the D.P.I.'s suggestion may be approved.

3. A draft order is submitted for approval.

~~It may be sent to L&M(Lo) for~~ acceptance
6.6.17.

Home (Edn.) no. 518 B—2
11.6.17

UNDER SECRETARY
12 JUN 1917
LOCAL & MUNICIPAL SECRETARIAT.

[signature] 6.6.17

[signature] 10/6/17

[signature] 11/6/17

L & M (Lo)

[signature] 12/6

Scott, II—8 (a)—160,004—16-1-17.

NOTES.

u/s

L & M Dept

Submitted that the draft may be accepted in this Dept and the file returned to Home (Edn) no.

Eth
12.6.17

V.T.K
13.6

Home (Edn) U.O

~~(Three copies & drafts)~~

[illegible]
13/6

L & M. No. 110 - 1 2/0
13.6.17

Noted in CR
14.6.17

REGISTRAR HOME DEPARTMENT
14-JUN-1917
GOVT. OF MADRAS

Issue
CR
14.6.17

ws 6/18

Govt. II—10 (a)—12-1-16.

Home (Edn) DEPARTMENT

Books and publications

Requesting the S. G. P. to arrange for the free supply to the Balasaraswati library, Angaluru, Kistna District, of a copy each of the Telugu translations of certain ——————.

READ AGAIN G.O. No. ...., dated .... 191 .

" " " " ...., " .... 191 .

READ ALSO:—

pp1-3 cf C. No. 518, From the Secretary, Balasaraswati library. No. ...., dated 26. 1 1917.

pp4 cf " " Memo " to the D. P. I , " 518-1, " 6. 2 1917.

pp6-7 cf C.No. 363B, " from do , " Dis 3158, " 25. 5. 1917.

ORDER. No. 791, dated 14. 6. 1917.

Mis

The S. G. P. is requested to arrange f[or] the free supply to the Balasaraswati library, Angaluru, Gudivada taluk, Kistna district, [of] one copy each [of the T...] of the following [...]

(1) [...]

(2) Grant-in-Aid Code.

(3) The Educational Rules.

(4) Scheme of Work in Secondary, Element[ary] and Training Schoo[ls]

(5) Such tracts as (a) a Catechism of [...] for use in Elementary Schools (b) a [...] Malaria, and other similar publica[tions] as may be issued by the Govt. Press [under] the authority of either the Governm[ent]

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగార నిబంధనలు.

అంగలూరు

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారమువారిచే

ప్రచురింపబడియె.

కృష్ణాస్వదేశీముద్రాక్షరశాల, మచిలీపట్టణము.

1914

వెల 0-1-6

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారము,

అంగలూరు.

ఈ భాండాగారమును 'బాలసరస్వతీ భాండాగారము' అందురు. ఇది 191౨ వ సంవత్సరము జనవరి 14 వ తేదీని విద్యార్థులగు కొందరు బాలురచే స్థాపింపఁబడెను.

ఉద్దేశములు.

1. బాలికలకును బాలురకును విద్యయందుఁ బ్రోత్సాహముఁ గల్గించుట. పరీక్షించి బహుమతులిచ్చుట.
2. గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను సంపాదించి యందఱకును ఉచితముగాఁ జదువనిచ్చుట.
3. ఉపన్యాసకులను, విద్వాంసులను బ్రార్థించి జ్ఞానదాయకములగు నుపన్యాసముల నిప్పించుట.
4. మానసోల్లాసకరము లైనట్టియు శరీరసాధకము లైనట్టియు ఆటలను బ్రోత్సాహపరచుట.

5. నీతిబోధకము లైనట్టియు, దేశాభివృద్ధికరము లైనట్టియు వ్యాసములను బత్రికలను వ్రాయించి అచ్చువేయించి యెల్లరకుఁ బంచిపెట్టుట, విక్రయించుట.

6. ఇంటికిఁ గ్రంథములఁ దీసికొనిపోవువారి యొద్ద స్వల్పము చందాను దీసికొని భాండాగారమును పోషించుచు చందాదారులకు లాభముఁ జేయుట.

7. స్త్రీలకుఁ దగిన గ్రంథముల నుచితముగా నిండ్లకు జనువరిచ్చి స్త్రీవిద్యను బ్రోత్సాహపరచుట మొ॥

సాధారణ సంఘసభ్యులు.

1 అ. చందాదారులు, సాహాయ్యులు, పోషకులు, ప్రధానపోషకులు, యావజ్జీవ పోషకులు, యావజ్జీవ ప్రధాన పోషకులు, సాధారణ సంఘసభ్యులుగా నెంచబడుదురు.

ఇ. క్రొత్తగాఁ జేరు సభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారిచే నంగీకరింపఁబడవలెను.

2 ఈ క్రిందికారణము వలన సభ్యత్వమును గోల్పోవుదురు.

అ. తాము మానుటవలన,

ఇ. చందా ధనమును క్రమముగా నీయకుండుటవలన,

ఉ. సగము మందికిఁ దక్కువగాని సాధారణ సభ్యులు గల సంఘము యొక్క తీర్మానము వలన,

కార్యనిర్వాహకసంఘము.

3 ఈ క్రింది కార్య నిర్వాహకసంఘ మీ భాండాగారముఁ బరిపాలించును:

అధ్యక్షుడు, కోశాధిపతి, కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శి, మరి 11 గురు సభ్యులు.

4 అ. కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులును, పైనల్గురును సాధారణ సంఘ సభ్యులచే సాధారణసంఘ సభ్యులనుండి వత్సరమున కొకసారి యెన్నుకొనఁ బడుదురు.

ఇ. మొదటి నల్గురిలో నేపదవియైనను సంవత్సరము మధ్య ఖాళీయైన యెడల నిర్వాహకసంఘసభ్యులా ఖాళీని తమలోని వారి నెన్నుకొని పూర్తి చేయవచ్చును.

ఉ. సంవత్సరముమధ్య కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులలో ఖాళీయైన యెడల నిర్వాహకసంఘమువారే సాధారణ సభ్యులలోనుండి వారి నెన్నుకొనవచ్చును.

5 ఈ క్రింది కారణము వలన వీరి సభ్యత్వము పోవును

అ. తాము మానుకొనుట వలన,

ఇ. ఈ పురమును విడిచి పోవుటవలన,

ఉ. క్రమప్రకారము చందా నీయక పోవుటవలన,

ఋ. సగముకంటెఁ దక్కువగాక వచ్చి, అందు ముప్పాతిక మందిచే నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపఁబడిన సాధారణ సభ్యుల తీర్మానము వలన.

6 కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యధికారములు:—

అ. భాండాగారము యొక్క యావదాస్తిని తమ స్వాధీనమందుంచుకొని జాగ్రతతోఁ గాపాడుట.

ఇ. తమ తమ పనులను క్రమముగాఁ జేయుట. భాండాగారమునకు సేవకులను, ఉద్యోగస్థులను నియమించుట, తొలఁగించుట.

ఉ. భాండాగారపు రాఁబడిని వృద్ధిచేయుట. వలయు కార్యములకు, పుస్తక పత్రికాది సమాకరణములకు ఖర్చు చేయుట. అనవసరపు వస్తువులను తొలఁగించుట, అమ్ముట. మరమ్మతులు చేయించుట మొ॥

కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కార్యపద్ధతి.

అధ్యక్షుడు.

7 భాండాగారము నెల్లపుడుఁ బరిపాలించుచు నన్ని విషయములను తనిఖీచేయుచు లోపములను నిర్వాహక సంఘమువారితో మొదించి సవరించుట.

8 అవసరము వచ్చినపుడు సభలను కూర్చఁ గార్యదర్శికి దెలియఁజేయుట. అట్లు జరుగనిచో తాను స్వయముగా సభను గూర్చుట.

9 న్యాయస్థానములలో భాండాగారమునకుఁగల వ్యవహారములను నిర్వాహక సంఘమువారి యనుమతి నంది తాను నిర్వర్తించుట.

కార్యదర్శి.

10 భాండాగారముయొక్క సర్వ వ్యవహారముల నుచిత రీతి నుంచుట. అన్ని యుత్తర ప్రత్యుత్తరములను తనపేర జరుపుట. సభల చర్యలను, తీర్మానములను వ్రాయుట.

11 భాండాగారికునిచేతను, సేవకులచేతను వారి వారి విధులను సరిగాఁ జేయించుట.

12 చందాలు, విరాళములు మొదలగు రాఁబడిని వసూలు చేయుట, ఆదాయ వ్యయములకు సరియైన లెక్కల నుంచుట కోశాధిపతి కిచ్చిన సొమ్మునకు సరియగు రసీదులనుంచుట.

13 అ. భాండాగారపు వ్యయముల కెల్లప్పుడును తన యొద్ద పది రూపాయల నుంచుకొని మిగిలిన ధనమును కోశాధిపతి యధీనమున నుంచుట.

ఇ. పదిరూపాయలకు మించిన ధనమును తనయొద్ద నుంచుకొనుట కెప్పుడైన యగత్యమగునెడల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యుత్తరువును పొందవలెను.

14 భాండాగారమునకగు విధాయక వ్యయములుగాక నెలకు రెండు రూపాయలకు మించని ద్రవ్యమును కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్క అనుమతిని బొందకయే అవసరమగునప్పుడు ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

15 ప్రతి వార్షికోత్సవమునకును, 20 దినములకు ముందు గనే భాండాగారముయొక్క వృద్ధి క్షయములను, తద్వితర యావద్విషయములను, తెలియఁబఱచు నొక వివరణ పట్టికను సిద్ధపరచి నిర్వాహక సంఘమువారి యనుమతినంది వార్షికోత్సవమునందుఁ జదువవలెను.

కోశాధిపతి.

16 కార్యదర్శి తన కప్పగింపఁబడు నిప్పుడుండు ధనమునకు సరియైన లెక్కల నుంచుచు నిర్వాహక సంఘము వారి యుత్తర్వును బొందినప్పుడు కార్యదర్శి యాయుత్తర్వులోని మొత్తమునిచ్చి రసీదును పుచ్చుకొనుచుండ వలెను.

17 అ. తనయొద్ద నెప్పుడును ఇరువదియైదు రూపాయలకు మించని ధనము నుంచుకొనవచ్చును. ఆ ధనమునకు వడ్డీ లేదు.

ఇ. కోశాధిపతి తన దగ్గరనున్న సొమ్మునకు నెల 1 కి నూటికి పదునాల్గణాల వంతున వడ్డీ యిచ్చుచుండవలెను.

18 ప్రతి వార్షికోత్సవమునకును 25 దినములకు ముందు గానే ఆ సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయములను తెలియ జేయు నొకజాబితాను వ్రాసి కార్యదర్శి కీయవలెను.

నిబంధనలు.

19 అ. భాండాగార నిబంధనలు మార్చుటకును, చేర్చుటకును,

ను, రద్దుపరచుటకును సాధారణసంఘసభ్యు లధికార ముఁ గల్గియుందురు.

ఇ. ఆసభకథనము సగమునకుఁ దక్కువగాని సాధారణ సంఘసభ్యులు హాజరుకావలయును.

లెక్కలు.

20 అ. భాండాగారముయొక్క లెక్కలు సరిగా వ్రాయబడి వత్సరమున కొకసారి నిర్వాహక సంఘమువారిచే నియమింపఁబడినవారిచే వార్షికోత్సవమునకు నెల రోజులకుఁ బూర్వమే పరీక్షింపఁబడి క్రమముగా నున్నటుల ఋజువుచేయింపఁబడవలెను.

ఇ. భాండాగారపు లెక్కలను తనిఖీచేయువారు కార్య నిర్వాహకసంఘములోఁ జేరినవారుగ నుండఁగూడదు.

సభలు.

నిర్వాహక సంఘసభలు.

21 అ. అవసరము కల్గినప్పుడును, లేక ముగ్గురు కార్యనిర్వా హక సంఘసభ్యులు వ్రాఁతపూర్వకముగాఁ గోరిన ప్పుడును కార్యదర్శి తప్పక సభను గూర్పవలయును.

ఇ. కార్యదర్శి పైఁజెప్పినముగ్గురుసభ్యుల యిష్టప్రకారము అయిదు దినములలో సభను గూర్పనియెడల వారే యాపనిని జేయవచ్చును.

22 సభకు రెండు దినములకుఁ బూర్వమే ప్రతి కార్య

విద్యాహాక సంఘసభ్యులకును కార్యక్రమముల దెల్పు నోక పత్రిక పంపవలయును.

23 ప్రతి సభకు 7 గురికి తక్కువగాని సభ్యులు హాజరు కావలయును.

సాధారణ సంఘసభలు.

24 అ. అవసరము కల్గినప్పుడును, విద్యాహాకసంఘమువారి యాజ్ఞనందియు, లేక 5 గురు సాధారణ సంఘసభ్యులు వ్రాతపూర్వకముగా కోరినప్పుడును, కార్యదర్శి సభను కూర్చవలయును.

ఇ. వారము దినములలోగా పైని 5 గురు, సభ్యుల కోరిక ప్రకారము కార్యదర్శి సభను కూర్చనియెడల తామే యాసభను కూర్చవచ్చును.

25 ప్రతి సభకును ముందు మూడు దినములలోగా కార్యక్రమముల దెల్పు పత్రికను ప్రతి సభ్యునకును పంపవలయును.

26 ప్రతి సభకును మూడవ వంతునకు తక్కువగాని సభ్యులు హాజరయి యుండవలెను.

వార్షిక సభ.

27 అ ప్రతిసంవత్సరము సంక్రాంతి పండుగదినమున వార్షికోత్సవమును జరుపుదురు, భాండాగారముయొక్క గత వత్సర చర్యలు ఆ సభయందు జరుపవలెను.

ఇ. ఏకారణముచేతనైన నప్పుడు వార్షికోత్సవము జరుపుటకు వీలు లేదని తోచినయెడల సంఘమువారి యుత్తరువుపొంది మరియొకప్పుడు దానిని జరుపవచ్చును.

సభ్యుల నిబంధనలు.

28 సంవత్సరమునకు రు 3 ల నిచ్చువారు చందాదార్లుగను రు 4 లు లగాయతు యిచ్చువారు సహాయ్యులుగను, రు 10 లు లగాయతు యిచ్చువారు పోషకులుగను, రు 20 లు లగాయతు యిచ్చువారు ప్రధాన పోషకులుగను, ఎంచబడుటయేగాక సాధారణ సంఘములో సభ్యులగుటకు అర్హులగుదురు రాజపోషకులవిరాళములువారియనుగ్రహాధీనములు

29 ఒకేసారి 50 రూపాయలు లగాయతు యిచ్చువారు యావజ్జీవ పోషకులుగను, 100 రూపాయలు లగాయతు యిచ్చువారు యావజ్జీవప్రధానపోషకులుగను యెంచబడుటయేగాక వీరి జీవితాంతమువరకు సాధారణ సంఘములో సభ్యులగుటకు అర్హులగుదురు.

చందాలు.

30 అ. ప్రతిచందాదారును 6 మాసముల కొక్కసారి ముందుగా చందానీయవలెను. సహాయులు, పోషకులు, ప్రధానపోషకులు మొదలగువారు మొత్తము ధనమును ముందుగా నీయవలెను.

ఇ. చందాల నొసఁగొట్టువారి నామములను, చందా మొత్తమును, ప్రకటన బల్లపై వ్రాసి భాండాగారమున ప్రేలాడఁగట్టుదురు.

పుస్తకములు.—వార్తాపత్రికలు.

31 చందాదార్లు పుస్తకములుగాని, పత్రికలుగాని, యింట్లకుఁ దీసికొని పోఁగోరినప్పుడు దానికై యేర్పరుపఁబడిన రిజిష్టరులో పుస్తకము పేరువ్రాసి, సంతకము జేసి, తప్పక నుదాహరించి తిరుగఁ గొనవలయును. మరలఁ దాని నిచ్చునప్పుడు భాండాగారికునిచే సంతకముఁ జేయింపవలయును. లేనిచో నా గ్రంథమునకు, లేక పత్రికకు అతఁడే బాధ్యుడగును.

32 అ. చందాదారులకు, సహాయులకు రెండు పుస్తకములు 1 పత్రికయు నొకేసారి యింట్లకీయఁబడును.

ఇ. ప్రధాన పోషకులకు 5 గ్రంథములు 1 పత్రికయు, పోషకులకు 3 గ్రంథములు 1 పత్రికయు, నొకేసారి యింట్లకీయఁబడును.

ఉ. స్త్రీలకొరకు చందాను గైకొనకయె పుస్తకము లింట్లకీయఁబడును. ఒకసారి కొకటికంటె నెక్కువ యీయఁబడవు.

ఋ. ఎక్కువ గ్రంథములను గోరువారు కార్యదర్శి యనుజ్ఞ నందవలెను.

33 సభ్యులు పుస్తకములను 7 దినములలోను, మాసపత్రికను 5 దినములలోను, వారపత్రికను 3 దినములలోను, దినపత్రికను 1 దినములోను తిరిగి యీయవలెను.

34 కార్యదర్శి జవాబుదారిమీద, పొరుగూరి చందాదార్లకును పొత్తముల నీయవచ్చును.

35 భాండాగారమునకుఁ గ్రొత్తగావచ్చిన పుస్తకము 3 దినములలోఁగా సభ్యుల కింటి కీయఁబడదు.

36 అత్యంతావసరములగు కొన్ని పుస్తకములు సభ్యులకీయఁబడవు. అట్టివానిపట్టిక యొకటి భాండాగారమున నుంపఁబడును. కార్యదర్శి కిష్టములేని యెడలను, అందులకుఁ దగిన కారణములున్న యెడలను, అట్టికారణమును చెప్పకయే సభ్యులుగాని పాఠకులకు గ్రంథము నీయ తిరస్కరింపవచ్చును.

37 పాఠకులు తీసికొన్న గ్రంథములఁ జారవేయుటగాని, పాడుచేయుటగాని తలస్థించిన యెడల దానిఖరీదును యీయవలెను. లేనియెడల భాండాగారపుఁ బ్రకటన పలకపై వ్రాసి పిమ్మట తగుచర్యలు జరుపఁబడును.

38 బల్లపై సమర్పింపబడిన క్రొత్తపత్రికలుగాక ప్రాతపత్రికలు మాత్రమే సభ్యుల కిండ్లకీయఁబడును.

మానుకొనుట.

39 సభ్యులు మానుకొనఁదలచిన యెడలఁ దమవాయిదాకు ముందుగానే తెలియఁబరచవలయును. లేనిచో ఆరు మాసముల చందా నీయవలెను. మానుకొనునప్పుడు పుస్తకములను, పత్రికలను, అన్నింటి నిచ్చి పిమ్మట మానుకొనవలయును.

చదువరులు గమనింపవలసిన విధులు.

40 భాండాగారము తెరువఁబడియున్న కాలములో చదువఁగోరికగలవారందఱును వచ్చి పత్రికలనుగాని, గ్రంథములనుగాని చదువుకొనవచ్చును.

41 చదువరులు వలయుపుస్తకములను, భాండాగారకునిగాని సేవకునిగాని యడిగితీసికొనవలెను. స్వయముగా తీసికొనరాదు. ఒకసారి యొకపుస్తకముకంటె నెక్కువ యీయఁబడవు.

42 చదువరులు పుస్తకమును తీసికొనునప్పుడు రిజిష్టరుపై చేవ్రాలును గైకొన్న గ్రంథనామమును, ఉంచవలయును. తిరిగియిచ్చునప్పుడు భాండాగారికుని లేక సేవకుని సంతకము చేయించుకొనవలయును. అట్లు చేయింపనిచో అవస్తువులకుఁ జదువరులే జవాబుదారులగుదురు.

43 చదువరులు బల్లపై నమర్పఁబడిన పత్రికలను చదివిన పిమ్మట యథాప్రకారము క్రమముగా నుంచవలెను. పత్రికలను బల్లయొద్దనే చదువవలెను. ఇటువటుతీసికొని పోఁగూడదు.

44 చదువునప్పుడు గల్లంతు సేయక యుండవలెను. కేకలు వేయుచు బిగ్గరగా నితరుల కాటంకముగల్గునట్లు ప్రవర్తింపరాదు.

45 తదావరణలో నెమ్మదికి భంగము గల్గించునట్టి పనులను, చుట్టలు, బీడీలు మొదలగునవి త్రాగుట చీట్లాడుట మొదలగువానిని చేయరాదు.

46 భాండాగార నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా, నెవ్వరును ప్రవర్తింపరాదు.

13

మనవి.

అయ్యా,

ఈభాండాగారము 1912 వ సం॥ ప్రారంభములో 250 గ్రంథములతోను 14 మంది చందాదార్లతోను స్థాపించితిమి. ఇప్పుడు 60 మంది సభ్యులును 40 మంది స్త్రీపాఠకులును గలరు. సుమారు 1500 ఆంధ్రగ్రంథములు గలవు. భాషలోని యుత్తమకావ్యములు, నాటకములు, నవలలు, ప్రబంధములు, చరిత్రలు, శాస్త్రీయగ్రంథములు, దాదాపు ముఖ్యమైన వాటినన్నిటిని సంపాదించితిమి. ఇంకను దినదినము సంపాదించుచున్నాము. తెలుగుపత్రికలు గ్రంథమాలలు అన్నియు వచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుతము గ్రామమధ్యమున సుందరమగు భవనములో మాకార్యస్థానముంచితిమి. దినదినము 20, 30 మంది పాఠకులు విచ్చేసి స్వతోత్సవముగా జరుపుకొని పోవుచుందురు. ఈగ్రామమువారు మాత్రమేగాక సమీపమునున్న పొరుగూళ్లలోనున్న పండితులు, కవులు, ఇతరులు వచ్చి పుస్తకములను బత్రికలను జదివి సంతసించుచున్నారు. చందాదార్లుగాఁజేరి గ్రంథములం దీసికొని పోవుచున్నారు. స్త్రీల కుచితముగాఁ జదువ గ్రంథముల నిచ్చుటయేగాక పరీక్షలలోఁ జేరినవారికి బహుమతులంగూడ నిచ్చుచున్నాము. గొప్పవారు పెక్కురు ఇదిచేయుకార్యముల ప్రాశస్త్యమునుంగూర్చి శ్లాఘించి వ్రాసినారు. కనుక, మీరీసంగతులం గమనించి మాభాండాగారమునింకను గొప్పస్థితికిఁ దెచ్చుటకెన్ని విధములను దగిన సాహాయ్యము గావింతురుగాక. ఇట్లు విధేయులు,

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము, అంగలూరు. } తి॥ గోపాలకృష్ణయ్య (అధ్యక్షుడు)
మం॥ పూర్ణయ్య (కార్యదర్శి).

శ్రీ

బాలసరస్వతీపుస్తకభాండాగార నిబంధనలు.

అంగలూరు

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారమువారిచే ప్రచురింపబడెను.

కృష్ణాస్వదేశీముద్రాక్షరశాల, మచిలీపట్టణము.

1914

[వెల 0-1-6

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

ఈ భాండాగారమును 'బాలసరస్వతీ భాండాగారము' అందురు. ఇది 1912 వ సంవత్సరము జనవరి 14 వ తేదీని విద్యార్థులగు కొందరు బాలురచే స్థాపింపఁబడెను.

ఉద్దేశములు.

1. బాలికలకును బాలురకును విద్యయందుఁ బ్రోత్సాహముఁ గల్గించుట. పరీక్షించి బహుమతులిచ్చుట.
2. గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను సంపాదించి యందఱకును ఉచితముగాఁ జదువనిచ్చుట.
3. ఉపన్యాసకులను, విద్వాంసులను బ్రార్థించి జ్ఞానదాయకములగు నుపన్యాసముల నిప్పించుట.
4. మానసోల్లాసకరము లైనట్టియు శరీరసాధకము లైనట్టియు ఆటలను బ్రోత్సాహపరచుట.

5. నీతిబోధకము లైనట్టియు, దేశాభివృద్ధికరము లైనట్టియు వ్యాసములను పత్రికలను వ్రాయించి అచ్చువేయించి యెల్లరకు పంచిపెట్టుట, విక్రయించుట.

6. ఇంటికి గ్రంథములు తీసికొనిపోవువారి యొద్ద వ్యాల్యుమునకు చందాను తీసికొని భాండాగారమును పోషించుచు చందాదారులకు లాభము చేయుట.

7. స్త్రీలకు తగిన గ్రంథముల నుచితముగా నిండ్లకు అరువిచ్చి స్త్రీవిద్యను ప్రోత్సాహపరచుట మొ॥

సాధారణ సంఘసభ్యులు.

1 అ. చందాదారులు, సహాయ్యులు, పోషకులు, ప్రధానపోషకులు, యావజ్జీవ పోషకులు, యావజ్జీవ ప్రధాన పోషకులు, సాధారణ సంఘసభ్యులుగా నెంచబడుదురు.

ఇ. క్రొత్తగా చేరు సభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారిచే నంగీకరింపబడవలెను.

2 ఈ క్రిందికారణము వలన సభ్యత్వమును కోల్పోవుదురు.

అ. తాము మానుటవలన,

ఇ. చందా ధనమును క్రమముగా నీయకుండుటవలన,

ఉ. సగము మందికి తక్కువగాని సాధారణ సభ్యులు గల సంఘము యొక్క తీర్మానము వలన,

కార్యనిర్వాహక సంఘము.

3 ఈ క్రింది కార్య నిర్వాహకసంఘము యీ భాండాగారము పరిపాలించును

అధ్యక్షుడు, కోశాధిపతి, కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శి, మరి 11 గురు సభ్యులు.

4 అ. కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులును, పైనల్గురును సాధారణ సంఘ సభ్యులచే సాధారణసంఘ సభ్యులనుండి వత్సరమున కొకసారి యెన్నుకొన బడుదురు.

ఇ. మొదటి నల్గురిలో నేపదవియైనను సంవత్సరము మధ్య ఖాళీయైన యెడల నిర్వాహకసంఘసభ్యు లా ఖాళీని తమలో వారి నెన్నుకొని పూర్తి చేయవచ్చును.

ఉ. సంవత్సరముమధ్య కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులలో ఖాళీయైన యెడల నిర్వాహకసంఘమువారే సాధారణ సభ్యులలోనుండి వారి నెన్నుకొనవచ్చును.

5 ఈ క్రింది కారణము వలన వీరి సభ్యత్వము పోవును

అ. తాము మానుకొనుట వలన,

ఇ. ఈ పురమును విడిచి పోవుటవలన,

ఉ. క్రమప్రకారము చందా నీయక పోవుటవలన,

ఋ. సగముకంటె తక్కువగాక వచ్చి, అందు ముప్పాతిక మందిచే నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడిన సాధారణ సభ్యుల తీర్మానము వలన.

6 కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యధికారములు

అ. భాండాగారము యొక్క యావదాస్తిని తమ స్వాధీనమం దుంచుకొని జాగ్రతతోఁ గాపాడుట.

ఇ. తమ తమ పనులను క్రమముగాఁ జేయుట. భాండాగారమునకు సేవకులను, ఉద్యోగస్థులను నియమించుట, తొలఁగించుట.

ఉ. భాండాగారపు రాఁబడిని వృద్ధిచేయుట. వలయు కార్యములకు, పుస్తక పత్రికాది సమాకరణములకు ఖర్చు చేయుట. అనవసరపు వస్తువులను తొలఁగించుట అమ్ముట. మరమ్మతులు చేయించుట మొ॥

కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కార్యపద్ధతి.

అధ్యక్షుడు.

7 భాండాగారము నెల్లపుడుఁ బరిపాలించుచు సర్వవిషయములను తనిఖీచేయుచు లోపములను నిర్వాహక సంఘమువారితో మోదించి సవరించుట.

8 అవసరము వచ్చినపుడు సభలను కూర్పఁ గార్యదర్శికిఁ దెలియఁజేయుట. అట్లు జరుగనిచో తాను స్వయముగా సభను కూర్చుట.

9 న్యాయస్థానములలో భాండాగారమునకుఁగల వ్యవహారములను నిర్వాహక సంఘమువారి యనుమతి నంది తాను నిర్వర్తించుట.

కార్యదర్శి.

10 భాండాగారముయొక్క సర్వ వ్యవహారముల నుచిత రీతి నుంచుట. అన్ని యుత్తర ప్రత్యుత్తరములను తనపేర జరుపుట. సభల చర్యలను, తీర్మానములను వ్రాయుట.

11 భాండాగారికునిచేతను, సేవకులచేతను వారి వారి విధులను సరిగాఁ జేయించుట.

12 చందాలు, విరాళములు మొదలగు రాబడిని వసూలు చేయుట, ఆదాయ వ్యయములకు సరియైన లెక్కల నుంచుట కోశాధిపతి కిచ్చిన సొమ్మునకు సరియగు రసీదులనుంచుట.

13 అ. భాండాగారపు వ్యయముల కెల్లప్పుడును తన యొద్ద పది రూపాయల నుంచుకొని మిగిలిన ధనమును కోశాధిపతి యధీనమున నుంచుట.

ఇ. పదిరూపాయలకు మించిన ధనమును తనయొద్ద నుంచుకొనుట కెప్పుడేని యగత్యమగునెడల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యుత్తరువును పొందవలెను.

14 భాండాగారమునకగు విధాయక వ్యయములుగాక నెలకు రెండు రూపాయలకు మించని ద్రవ్యమును కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్క అనుమతిని బొందకయే అవసరమగునప్పుడు ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

15 ప్రతి వార్షికోత్సవమునకును, 20 దినములకు ముందు గనే భాండాగారముయొక్క వృద్ధి క్షయములను, తదితర యావద్విషయములను, తెలియఁబఱచు నొక వివరణ పట్టికను సిద్ధపరచి నిర్వాహక సంఘమువారి యనుమతినంది వార్షికోత్సవమునందుఁ జదువవలెను.

కోశాధిపతి.

16 కార్యదర్శి తన కప్పుడప్పుడు నిచ్చుచుండు ధనమునకు సరియైన లెక్కల నుంచుచు నిర్వాహక సంఘము వారి యుత్తర్వును జూపినప్పుడు కార్యదర్శి కాయుత్తర్వులోని మొత్తమునిచ్చి రసీదును పుచ్చుకొనుచుండవలెను.

17 అ. తనయొద్ద నెప్పుడును ఇరువదియైదు రూపాయలకు మించని ధనము నుంచుకొనవచ్చును. ఆ ధనమునకు వడ్డీ లేదు.

ఇ. కోశాధిపతి తన దగ్గరనున్న సొమ్మునకు నెల 1 కి నూటికి పదునాల్గణాల వంతున వడ్డీనిచ్చుచుండవలెను.

18 ప్రతి వార్షికోత్సవమునకును 25 దినములకు ముందు గానే ఆ సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయములను తెలియఁజేయు నొకజాబితాను వ్రాసి కార్యదర్శి కీయవలెను.

నిబంధనలు.

19 అ. భాండాగార నిబంధనలు మార్చుటకును, చేర్చుటకు

ను, రద్దుపరచుటకును సాధారణసంఘసభ్యు లధికారముఁ గల్గియుందురు.

ఇ. అసభకధమును పగమునకుఁ జక్కఁగాని సాధారణ సంఘసభ్యులు హాజరు కావలయును.

లెక్కలు.

20 అ. భాండాగారముయొక్క లెక్కలు సరిగా వ్రాయఁబడి సంవత్సరమున కొక్కసారి నిర్వాహక సంఘమువారిచే నియమింపఁబడినవారిచే వార్షికోత్సవమునకు నెల రోజులకుఁ బూర్వమే పరీక్షింపఁబడి క్రమముగా నున్నటుల ఋజువుచేయింపఁబడవలెను.

ఇ. భాండాగారపు లెక్కలను తనిఖచేయువారు కార్య నిర్వాహకసంఘములోఁ జేరినవారుగ నుండఁగూడదు.

సభలు.

నిర్వాహక సంఘసభలు.

21 అ. అవసరము కల్గినప్పుడును, లేక మువ్వురు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు వ్రాఁతపూర్వకముగాఁ గోరినప్పుడును కార్యదర్శి తప్పక సభను గూర్పవలయును.

ఇ. కార్యదర్శి పైఁ జెప్పినముగ్గురుసభ్యుల యుత్తరప్రకారము అయిదు దినములలో సభను గూర్పనియెడల వారే యాపనినిఁ జేయవచ్చును.

22 సభకు రెండు దినములకుఁ బూర్వమే ప్రతి కార్య

నిర్వాహక సంఘసభ్యులకును కార్యక్రమమును దెల్పు
నోటు పత్రిక పంపవలయును.

23 ప్రతి సభకు 7 గురికి తక్కువగాని సభ్యులు హాజరు
కావలయును.

సాధారణ సంఘసభలు.

24 అ. అవసరము కల్గినప్పుడును, నిర్వాహకసంఘమువారి
యాజ్ఞనందియు, లేక 5 గురు సాధారణ సంఘసభ్యులు
వ్రాతపూర్వకముగా కోరినప్పుడును, కార్యదర్శి
సభను కూర్పవలయును.

ఇ. వారము దినములలోగా పై 5 గురు, సభ్యుల కోరిక
ప్రకారము కార్యదర్శి సభను కూర్పనియెడల తామే
యాసభను కూర్పవచ్చును.

25 ప్రతి సభకును ముందు మూడు దినములలోగా
కార్యక్రమమును దెల్పు పత్రికను ప్రతి సభ్యునకును
బంపవలయును.

26 ప్రతి సభకును మూడవ వంతునకు తక్కువగాని
సభ్యులు హాజరయి యుండవలెను.

వార్షిక సభ.

27 అ ప్రతిసంవత్సరము సంక్రాంతి పండుగదినమున వార్షి
కోత్సవమును జరుపుచు, భాండాగారముయొక్క
గత వత్సర చర్యను ఆ సభయందు జరుపవలెను.

ఇ. ఏకారణముచేతనైన అప్పుడు వార్షికోత్సవము
జరుపుటకు వీలు లేదని తోచినయెడల సంఘమువారి
యుత్తరువునందు మరియొకప్పుడు దానిని జరుపవచ్చును.

సభ్యుల నిబంధనలు

28 సంవత్సరమునకు రు 3 ల నిచ్చువారు చందాదార్లు
గను రు 4 లు లగాయతు యిచ్చువారు సహాయ్యు
లుగను, రు 10 లు లగాయతు యిచ్చువారు పోష
కులుగను, రు 20 లు లగాయతు యిచ్చువారు
ప్రధాన పోషకులుగను, ఎంచబడుటయేగాక సా
ధారణ సంఘములో సభ్యులగుటకు అర్హులగుదురు
రాజపోషకులవిరాళములువారియనుగ్రహాధీనములు

29 ఒకేసారి 50 రూపాయలు లగాయతు యిచ్చువారు
యావజ్జీవ పోషకులుగను, 100 రూపాయలు లగా
యతు యిచ్చువారు యావజ్జీవ ప్రధానపోషకులుగను
ఎంచబడుటయేగాక వారి జీవితాంతమువరకు సాధా
రణ సంఘములో సభ్యులగుటకు అర్హులగుదురు.

చందాలు.

30 అ. ప్రతిచందాదారుడు 6 మాసముల కొక్కసారి ముం
దుగా చందానీయవలెను. సహాయులు, పోషకులు,
ప్రధానపోషకులు మొదలగువారు మొత్తము ధన
మును ముందుగా నీయవలెను.

ఇ. చందాల నెగ్గొట్టువారి నామములను, చందా మొత్తమును, ప్రకటన బల్లపై వ్రాసి భాండాగారమున వ్రేలాడఁగట్టుదురు.

పుస్తకములు. — వార్తాపత్రికలు.

31 చందాదార్లు పుస్తకమునుగాని, పత్రికనుగాని, యింట్లకుఁ దీసికొని పోఁగోరినప్పుడు దానికై యేర్పరుపఁబడిన రిజిష్టరులో పుస్తకము పేరు వ్రాసి, సంతకము జేసి, దప్పక నుదాహరించిన దినమునకు గొనవలయును. మరలఁ దాని నిచ్చునప్పుడు భాండాగారికునిచే సంతకముఁ జేయింపవలయును. లేనిచో నా గ్రంథమునకు, లేక పత్రికకు అతఁడే బాధ్యుఁడగును.

32 అ. చందాదారులకు, సహాయులకు రెండు పుస్తకములు 1 పత్రికయు నొకేసారి యింట్లకీయఁబడును.

ఇ. ప్రధాన పోషకులకు 5 గ్రంథములు 1 పత్రికయు, పోషకులకు 3 గ్రంథములు 1 పత్రికయు, నొకేసారి యింట్లకీయఁబడును.

ఉ. స్త్రీలకొఱకు చందాను గైకొనఁగల పుస్తకము లింట్లకీయఁబడును. ఒకసారి కొకటికంటె నెక్కువ యీయఁబడవు.

ఋ. ఎక్కువ గ్రంథములను గోరువారు కార్యదర్శి యనుజ్ఞ నందవలెను.

33 సభ్యులు పుస్తకములను 7 దినములలోను, మాసపత్రికను 5 దినములలోను, వారపత్రికను 3 దినములలోను, దినపత్రికను 1 దినములోను తిరిగి యీయవలెను.

34 కార్యదర్శి జవాబుదారీమీద, పొరుగూరి చందాదార్లకును పొత్తముల నీయవచ్చును.

35 భాండాగారమునకుఁ గ్రొత్తగా వచ్చిన పుస్తకము 3 దినములలోఁగా సభ్యుల కింటికీయఁబడదు.

36 అత్యంతావసరములగు కొన్ని పుస్తకములు సభ్యులకీయఁబడవు. అట్టివానిపట్టిక యొకటి భాండాగారమున నుంపఁబడును. కార్యదర్శి కిష్టములేని యెడలను, అందులకుఁ దగిన కారణములున్న యెడలను, అట్టి కారణమును చెప్పకయే సభ్యులుగాని పాఠకులకు గ్రంథము నీయ తిరస్కరింపవచ్చును.

37 పాఠకులు తీసికొన్న గ్రంథములఁ జారవేయుటగాని, పాడుచేయుటగాని తటస్థించిన యెడల దాని ఖరీదును యీయవలెను. లేనియెడల భాండాగారపు ప్రకటన పలకపై వ్రాసి పిమ్మట తగుచర్యలు జరుపఁబడును.

38 బల్లపై సమర్పింపఁబడిన క్రొత్తపత్రికలుగాక ప్రాతపత్రికలు మాత్రమే సభ్యుల కింట్లకీయఁబడును.

మానుకొనుట.

39 సభ్యులు మానుకొనఁదలచిన యెడలఁ దమవాయిదాకు ముందుగానే తెలియఁబరచవలయును. లేనిచో ఆరు మాసముల చందా నీయవలెను. మానుకొనునప్పుడు పుస్తకములను, పత్రికలను, అన్నింటిని యిచ్చివేసి పిమ్మట మానుకొనవలయును.

చదువరులు గమనింపవలసిన విధులు.

40 భాండాగారము తెరువబడియున్న కాలములో చదువ కోరికగలవారందరును వచ్చి పత్రికలనుగాని గ్రంథములనుగాని చదువుకొనవచ్చును.

41 చదువరులు వలయుపుస్తకములను, భాండాగారకునిగాని సేవకునిగాని యడిగితీసికొనవలెను. స్వయముగా తీసికొనరాదు. ఒకసారి కొకపుస్తకముకంటె నెక్కువ యీయబడవు.

42 చదువరులు పుస్తకమును తీసికొనునప్పుడు రిజిష్టరుపై చేవ్రాలును గైకొన్న గ్రంథనామమును, ఉంచవలయును. తిరిగియిచ్చునప్పుడు భాండాగారికుని లేక సేవకుని వంతికము చేయించుకొనవలయును. అట్లుచేయింపనిచో అవస్తువులకుచదువరులే జవాబుదారులగుదురు.

43 చదువరులు బల్లపై నమర్చబడిన పత్రికలను చదివిన పిమ్మట యథాప్రకారము క్రమముగా నుంచవలెను పత్రికలను బల్లయొద్దనే చదువవలెను. ఇటునటుతీసికొనిపోఁగూడదు.

44 చదువునప్పుడు గల్లంతు సేయక యుండవలెను. కేకలు వేయుచు బిగ్గరగా నితరుల కాటంకముగల్గునట్లు ప్రవర్తింపరాదు.

45 తదావరణలో నెమ్మదికి భంగము గల్గించునట్టి పనులను, చుట్టలు, బీడీలు మొదలగునవి త్రాగుట ఉమ్ముటలు మొదలగువానిని చేయరాదు.

46 భాండాగార నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా, నెవ్వరును ప్రవర్తింపరాదు.

మనవి.

...య్యా,

...ఈ భాండాగారమును 1912 వ సం॥ ప్రారంభములో 250
...థములతోను 14 మంది చందాదార్లతోను స్థాపించితిమి.
...కు 60 మంది సభ్యులును 40 మంది స్త్రీపాఠకులును
... సుమారు 1500 ఆంధ్రగ్రంథములు గలవు. భాషలో
...యుక్త మహాకావ్యములు, నాటకములు, నవలలు, ప్రబంధ
...లు, చరిత్రలు, శాస్త్రీయగ్రంథములు, దాదాపు ముఖ్య
వాటినన్నిటిని సంపాదించితిమి. ఇంకన్ను దినదినము సం
...ంచుచున్నాము. తెలుగుపత్రికలు గ్రంథమాలలు అన్ని
వచ్చుచున్నవి. పవిత్రము... గ్రామమధ్యమున సుందరము
భవనములో మాకార్యస్థానమునుంచితిమి. దినదినము 20,
మంది పాఠకులు విచ్చేసి శ్రేత్సాహముగా జరుపుకొని
పోవుచుందురు. ఈ గ్రామమువారు మాత్రమేగాక పరిసర
...లనున్న పొరుగూళ్ళలోనున్న పండితులు, కవులు, ఇతరులు
వచ్చి పుస్తకములను పత్రికలను చదివి సంతసించుచున్నారు.
చందాదార్లుగా చేరి గ్రంథములం దీసికొని పోవుచున్నారు.
స్త్రీల కుచితముగా జనువ గ్రంథముల నింట్లకిచ్చుటయేగాక పక్క
ఊళ్లలో దేసవారికి బహుమతులంగూడ నిచ్చుచున్నాము.
గొప్పవారు పెక్కురు మేము చేయు కార్యముల ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి
శ్లాఘించి వ్రాసినారు. కనుక, మీరీసంగతులం గమనించి
మా భాండాగారమునింకను గొప్పస్థితికి దెచ్చుటకన్ని విధములను
దగిన సాహాయ్యము గావించుదురుగాక. ఇట్లు విధేయులు,

బాలసరస్వతీ పుస్తక
భాండాగారము, అంగలూరు.

తి॥ గోపాలకృష్ణయ్య (అధ్యక్షుడు)
మ॥ పూర్ణయ్య (కార్యదర్శి.)

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము 1912 సం.

పంచమ వార్షికచర్య.

(1916 సం॥ ర కార్యనివేదనము.)

కృష్ణాపత్రికాముద్రాక్షరశాల,
మచిలీపట్టణము.

1917.

ఉద్దేశములు.

1. బాలికలకును బాలురకును విద్యయందుఁ బ్రోత్సాహముఁ గల్గించుట కుపక్రమించి బహుమతు లిచ్చుట.

2. గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను సంపాదించి యందఱకును ఉచి[తము]గాఁ జదువనిచ్చుట.

3. ఉపన్యాసములను, వివాదములను బోధించి జ్ఞానదాయకములగు యుపన్యాసముల నిప్పించుట. మ్యాజిక్ లాంతరు ప్రదర్శించుట.

4. ఆంధ్రదేశమునఁగల భాండాగారముల మహాసభాసంఘములుగాఁ జేర్చు[కొని] శక్తికొలఁది చేయూత నొసఁగుట.

5. విధిబోధకము నైసర్గికము, దేశాభివృద్ధికరము నైసర్గికము వ్యాసముల[ను] పత్రికలను, పుస్తకములను వ్రాయించి అచ్చువేయించి యుచితము[గా] పంచిపెట్టుట, విక్రయించుట.

6. ఇంటింటఁ గ్రంథములఁ జదివికొనిపోవు వారియొక్క సౌలభ్యమును బట్టి చదివికొను భాండాగారమును పోషించుచు చందాదారులకు లాభము[లు] చేయుట.

7. స్త్రీలకుఁ గోశగ్రంథములు ముదితముగా నిండ్లకు జదువనిచ్చి స్త్రీ విద్యను బ్రోత్సాహపరచుట మొ॥

8. నీచ విద్యార్థుల కుచితముగా విద్య చెప్పించుట. రాత్రిపాఠశాల[లు] స్థాపించుట.

9. తాళపత్రగ్రంథములను సంపాదించి అందు ప్రసిద్ధములగు వా[నిని] ముద్రించుట.

10. ఆంధ్రదేశోద్ధరణార్థ జీవితము ధారపోసిన మహామహులను కృత[జ్ఞతతో] స్మరించుచు వారి జ్ఞాపకార్థ మేదేని చేయు శక్తికొలఁది ప్రయత్ని[ం]చుట మొ॥

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము 1912 సం.

—— ప్రధాన పోషకులు ——

శ్రీయుత అడుసుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరుగారు,
సిద్ధాంతం.

—— పోషకులు ——

శ్రీయుత జమ్ముల నరసింహారావుగారు, తుళ్లూరు.

శ్రీయుత లింగం. సు. వీరభద్రుడుగారు, బొమ్ములూరు.

—— కార్యనిర్వాహకసంఘము ——

1 త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు, అధ్యక్షుడు.
2 తిపిర్నేని రామయ్యగారు, కోశాధిపతి.
3 దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు, కార్యదర్శి.
4 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు, సహాయకార్యదర్శి.

5 తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు.

6 యర్నేని నాగయ్యగారు.

7 తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు.

8 ఆరికపూడి రామశాస్త్రుల్లుగారు, మునిసిఫ్.

9 త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు.

10 దుగ్గిరాల చినసర్సయ్యగారు.

11 గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు.

12 త్రిపురనేని సుబ్రహ్మణ్యముగారు.

13 బొప్పన వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

14 త్రిపురనేని రామశాస్త్రుల్లుగారు.

15 దుగ్గిరాల వెం. పూర్ణయ్యగారు.

సహాయులు.

1 ఏరపనేని బసవయ్యగారు, అడ్డాడ.

2 ధూళిపాళ్ల మురహరిరావుగారు, మొగలరాజపురం.

3 వల్లూరుపల్లి సర్సయ్యగారు, పెరిసేపల్లి.

4 శింగవరపు వెంకటరత్నముగారు, కొమరవోలు.

5 మండ సుబ్బయ్యగారు, ఛోకిప్రు.

6 ఆరికపూడి రామశాస్త్రుల్లుగారు.

7 పాలావర్తుల కామేశ్వరరావుగారు.

శ్రీ

బాల సరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము.

సంక్షిప్త చరిత్ర.

ఆర్యమహాజనులారా!

మన భారత సామ్రాజ్యలక్ష్మికి దివ్యతర శోభాకృతిని గల్గింపవలెనన్న, మన మాతృదేవతాక్షుధార్తావస్థ నింకించి, ఆనంద రసప్రవాహమున నోలలాడింపవలెనన్న, భారతీయుల క్షేమశ్రీ విశేష మిట్టిదని పరదేశీయుల హృదయదర్పణముల(ప్రతిబింబిత మొనర్పవలెనన్న, ఆర్థిక, నైతిక, మత, రాజ్యాంగాది వివిధవిషయముల నభివృద్ధించు, కళాశాలలు, సేవాసంఘములు, గ్రంథ భాండాగారములు, సముద్ర తరంగములవలె విజృంభింపవలెను. దేశీయు లెల్లరు దేశకల్యాణమునకు మూలస్వరూపిణియగు సరస్వతీ మహాదేవిని తాండవింపజేయుటకు, ఏ ప్రతిష్ఠాపనలు, ఏ యుద్యమములు, ఏ సూత్రములు గలవో, వాటినన్నింటిని స్థాపించి, స్వీకరించి, మాతృదేవి నారాధించి, ఆమె విమలకటాక్షవీక్షణములకు పాత్రులు గందు. మా పురబాలకు లీ సదుద్దేశముచేతనే బాలసరస్వతీ దేవిపేర (సంక్రాంతిపండుగ) 1912 సం॥ జనవరి 14 వ తేదీని 248 గ్రంథములతో నొక పుస్తకాలయమును నెలకొల్పిరి. 1915 వ వత్సరాంతమునకే 2057 గ్రంథములను, 3000 గజముల స్థలమును సంపాదించిరి. 76 గురు చందాదారులును, 42 గురు స్త్రీ పాఠకురాండ్రును గలరు.

చతుర్థ వార్షికవృత్తాంతము

ఇట్టిస్థితికి గొనితేబడిన మా భాండాగారపు చతుర్థ వార్షికోత్సవము, ఆంధ్రదేశోద్ధారక శిరోమణులగు శ్రీయుత కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడునని ఆహ్వానపత్రికల నంపితిమి. ఇంతలో శ్రీ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు "నేను తీవ్రమగు జ్వరబాధచే లేవలేని దుస్థితియందున్నాను" అని తెలుపునట్టి తంతివార్త నంపిరి. మరునాటి దినంబున పంతులుగారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసమును బంపిరి. ఇట్టిస్థితిలో సాంఘికుల హృదయతాపమును వర్ణింప నేరతరము? మధ్యాహ్నము 1 గంటకు పలు పురముల నుండి విచ్చేసిన మహాశయులతోడను, విద్యార్థిబృందము తోడను, చిత్రవిచిత్రవర్ణరంజితములగు జాతీయపతాకముల తోడను, సకల వాద్యములతోడను, జాతీయగీతములతోడను, జయజయ ధ్వనులతోడను నగరసంకీర్తనముఁగావించి, బహువిధ తోరణాద్యలంకృతమై, మహాపురుషుల చిత్రపట విరాజితమై, పండితశిఖామణులతో, కవీశ్వరులతో, నానాలోకముతో, విరాజిల్లు పెద్ద పందిరియందు ప్రవేశించితి. అత్తరి శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావుపంతులుగారును, భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య బి. ఎ. యమ్. బి. సి. యమ్ గారును, ఎ. సూర్య నారాయణ, బి. ఏ. యల్. టి. గారును, చిల్లరిశెట్టి నారాయణరావునాయుడు బి. ఎ. బి. యల్. (డిస్ట్రిక్టుకోర్టుమునిసిఫ్) గారును, కె. మార్కండేయశాస్త్రి బి. ఏ. గారును, అడుసుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరు గారును, పర్వతనేని మల్లికార్జునుడుగారును, లింగం నాగ

గముగారును, కో వెలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును, చూరి వెంకటనరసింహము బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును, కోవ సీతారామరావు ఎం. ఏ. గారును, ఉన్నత సింహాసనారూఢులైరి. ఈశ్వర ప్రార్థనతోడను, జాతీయగీతములతోడను, సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపఁబడెను. పిమ్మట మా భాండాగార సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు తమయుపన్యాసమును ముగించినపిదప వచనరచనా విశారదులును, దేశాభిమాన శిరోమణులును, స్వార్థత్యాగులును, అగు శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావుపంతులుగారిని సభాపీఠ మలంకరింపుమని సభ్యులెల్ల రేకగ్రీవముగ వేడిరి. పదంపడి శ్రీ కృష్ణారావుగారు భావప్రదీపకముగ, జనరంజకముగ, మృదుమధురముగ, సంక్షిప్తముగ నుడివి, ప్రారంభోపన్యాసమును జదివిరి. అరవము నాస్వాదించి సభ్యులెల్లరు ధీమతులై కరతాళధ్వనులు సల్పుచుండ, శ్రీకృష్ణుడు లేచి "మీ కరతాళధ్వనుల నేనపేక్షించుటలేదు. మాతృపూజకై, మాతృప్రసాదమునకై పిడికెడు భిక్షపెట్టుడని" యధరాగ్రము నుండి బహిర్గతమైనప్పుడే ధనవర్షము వర్షించినదో యన్నటుల 680 రూప్యంబులు ప్రోగైనవి. అధ్యక్షుని యంత్యోపన్యాసానంతరము, సభికులకును, అగ్రాసనాధిపతికిని కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనంబులఁ జెల్లించినపిదప వందేమాతరధ్వనులతో సభ ముగిసినది. నాటిరాత్రి శ్రీయుత తి. మద్దిరామదాసుగారు హరికథాకాలక్షేపముఁ గావించిరి. నాటిరాత్రి శ్రీ పొట్లూరి వీరరాఘవయ్యగారి మృదంగ వాద్యప్రభావము వర్ణనాతీతము. ఈవత్సరము మా భాండాగారమున 2600 ఆంధ్రగ్రంథములును, 185 పత్రికా

సంపుటములును, 25 తాళపత్రగ్రంథములును, 120 సంస్కృత కావ్యములును, 300 ఆంగ్లేయ గ్రంథములును గలవు. మరియు 71 గురు చందాదార్లతోడను, 75 స్త్రీ పాఠకురాండ్రతోడను విరాజిల్లుచున్నది. జనసామాన్యమునకు రాజకీయమును గూర్చియు, శారీర భూగోళ శాస్త్రముల గురించియు బోధించుటకు పెద్దపెద్ద పటములను సముపార్జించితిమి. దీని యభివృద్ధిని గాంచి ప్రభుత్వమువారు కొంత సాయమును చేయుటయు సంతసంబు. ఈ భాండాగార పక్షమున స్థాపింపబడిన గోక్లే రాత్రి ధర్మపాఠశాలను ప్రభుత్వమువా రనుమతించి 64 రూపాయల గ్రాంటు నొసంగిరి. భాండాగారాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్న సాంఘికుల దేశసేవ ముందు నివేదింపబడును.

1915 సంవత్సరము జనవరి లగాయతు అక్టోబరువరకును, 1915 సంవత్సరము నవంబరు లగాయతు 1917 సంవత్సరము మార్చివరకును భాండాగారము పొందిన వృద్ధిక్షయములు.

వివరము.	1915.	1916.
చందాదారులు ...	76	71
గ్రంథము లింట్లకు దీసికొనిపోయి చదివిన స్త్రీలు ...	42	75
ప్రతిదినము సరాసరి భాండాగారమునకువచ్చు జనులు ...	26	30
భాండాగారపు తెలుగు గ్రంథములు ...	1850	2284
సంస్కృత గ్రంథములు ...	88	120
తాళపత్రి గ్రంథములు ...	25	25
పత్రికాసంపుటములు ...	94	135
పత్రికలు, గ్రంథమాలలు ...	32	33
ఇతర గ్రంథములు ...	50	100
ఇంగ్లీషు గ్రంథములు ...	...	300

1915 సంవత్సరం నవంబరు లగాయతు 1917 సంవత్సరము మార్చి 28 తేదీవరకు ఆదాయ వ్యయముల పట్టిక.

వివరము.	జమ.			ఖర్చు.		
గతసంవత్సరపు నిలవ ...	95	9	4			
చందాదారులవల్ల జమ ...	85	0	0			
విరాళములు, ఉత్సవమునకు ...	22	8	0			
వివాహపు కట్నములు ...	17	0	0			
వార్షికోత్సవమునకు తెచ్చిన వస్తువులు, వగైరా అమ్మకంవల్ల ...	29	2	9			
గోక్లే రాత్రిధర్మపాఠశాలకు ప్రభుత్వమువారొసంగిన గ్రాంటు ...	64	0	0			
ఇంతవరకు జిల్లాబోర్డువారొసంగినది ...	49	14	0			
1915 సం॥ కు కమ్మమహాజన సంఘమువారిచ్చినది ...	35	0	0			
భాండాగారపు స్థలములో పంటవల్ల ...	38	9	0			
మొత్తము...	436	11	1			
ఖర్చులు:—కాగితములు వగైరాకు ...				5	2	3
పత్రికలకు ...				30	15	6
ఉత్సవమునకు ...				145	7	9
దీపపు ఖర్చు ...				9	2	6
పోస్టేజి ...				15	15	3
బైండింగు ...				22	4	3
ఉపకరణములు ...				17	2	0
గ్రంథములు ...				20	11	6
చిల్లరఖర్చు రాత్రిపాఠశాల...				25	13	6
కోశాధిపతికిచ్చిన ఖర్చు ...				12	8	0
అద్దె ...				32	2	0
భాండాగారాధిపతికి 5 మాసములకిచ్చిన జీతం				40	0	0
మొత్తము...				375	4	6
ఖర్చు పోను నిలవ...	61	6	7			
కోశాధిపతిగారి యొద్ద నిలవ అసలు ...	170	14	0			
మొత్తము నిలవ...	232	4	7			
రావలసిన బాకీలు ...	400	0	0			

1916 సం॥ కార్యక్రమము.

కార్యనిర్వాహక సభలు, సార్వజనిక సభలు.

ఈవర్షమున భాండాగార కార్యములను నిర్వర్తించుటకు 3 సభలు మాత్రమే జరుపబడినవి. మత, సాంఘిక, రాజకీయాది విషయములగూర్చి పండ్రెండు సభలు జరుపబడినవి. జాతీయవిశ్వాసప్రదంబులగు పర్వదినంబులందుకూడ సభల గావించితిమి.

పరీక్షలు, బహుమతులు, తాళపత్ర గ్రంథసంపాదన.

గతసంవత్సరము లందువలెనే మాగ్రామ పాఠశాలయం దుత్తీర్ణులగు బాలికలకు బహుమతులొసంగితిమి. కాని పరిపత్తును నెలకొల్పలేనందులకు చింతిల్లుచున్నారము. గతవత్సరమున నెల దినములు, ఎండయు, వానయునక బాల విద్యార్థి సాంఘికులు గుంటూరు మండలమున పలు కష్టనష్టముల సహించి సంచారముచేసి 25 తాళపత్ర గ్రంథముల సంపాదించిరి. ఈవత్సరమున తత్సాంఘికులం దొకరు మృతి చెందుటచేసి మెచ్చుటకు పోవుటకు వీలుపడినదికాదు. తద్విషయమును ముందు విన్నవింతు.

గోఖ్లే రాత్రిపాఠశాల.

ది 28.2.1915 వ తేదిని కీర్తిశేషులగు గోపాలకృష్ణ గోఖ్లేగారి జ్ఞాపకార్థమును, నిమ్నజాత్యుద్ధరణ కొరకును, రాత్రి ధర్మపాఠశాలను, యిద్దరు విద్యార్థులతో స్థాపించితిమి. గత వత్సరమున 32 విద్యార్థులు గలరు. ఇంటివత్సరమున కొందరు విద్యార్థులు అన్యగ్రామములకు పోవుటచే విద్యార్థుల సంఖ్య

తగ్గినది. ప్రభుత్వమువారు ప్రతిష్ఠాపనాభివృద్ధికి సంతసిలి గతవత్సరమునందే యీపాఠశాలను రికగ్నైజుచేసి యీవత్సరమున రు 64-0-0 గ్రాంటు నిచ్చిరి. రెండు వత్సరములందే కొందరు బాలురు మూడవ తరగతియం దున్నారని తెల్పుటకు గర్వించుచున్నారము. వేతనము గొనకయే, గతవత్సరంబున పాఠశాలోపాధ్యాయ పదవి నధిష్ఠించి కార్యధురంధరత్వము జూపిన యుపాధ్యాయులకు మేమెంతేయు కృతజ్ఞులము. ఈవత్సరము ప్రత్యేకముగ యుపాధ్యాయుని వేతనముపై నేర్పాటుచేసితిమి. అందరి విద్యార్థులకు, కావలసిన పొత్తములను, పలకలను, కాగితములనుగూడ ధర్మముగ నొసంగుచున్నాము. పాఠశాలాభివృద్ధికై పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారము.

ఈక్రింది పత్రికలును, గ్రంథమాలలును మాభాండాగారము నలంకరించుచున్నవి.

(1) ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్పత్రిక (2) వ్యవసాయ (3) దివ్యజ్ఞాన దీపిక (4) హిందూసుందరి (5) గృహలక్ష్మి (6) కృష్ణా జిల్లా గెజెట్ (7) జ్ఞానప్రసాదిని.

ఆంధ్రాంగ్లేయ పత్రికలు.

ఆంధ్ర దినపత్రిక, శశిలేఖ, కృష్ణా పత్రిక, రవి, దేశమాత, ఆంధ్రప్రకాశిక, ఆంధ్రచంద్రిక, New India, Epiphany (weekly), The Central Hindu College Magazine, (Monthly).

గ్రంథమాలలు.

1) విజ్ఞానచంద్రిక, (2) ఆంధ్రప్రచారిణి, (3) అనుబంధ గ్రంథమాల, (4) ఆంధ్రభాషాభివర్ధని, (5) లీలావతి,

(6) సుబోధిని, (7) ఆంధ్రసరస్వతీ, (8) ఆయుర్వేదాశ్రమ,
(9) వేగుచుక్క, (10) నవలా గ్రంథమాల, (11) ప్రొద్దుపొ
డుపు పువ్వులు, (12) సారస్వతీ నికేతనము, (13) వివేకవర్ధనీ,
(14) గ్రంథాలయ సర్వస్వము, (15) విజ్ఞాన సర్వస్వము, (16)
ప్రపంచచరిత్ర.

ఇందు ఆంధ్రసాహిత్య, వ్యవసాయ, జ్ఞానప్రసాదిని,
ఆంధ్ర దినపత్రిక, శశిలేఖ, కృష్ణా, దేశమాత, Epiphany,
The Central Hindu College Magaxine, పత్రికలును విజ్ఞాన
చంద్రిక, సుబోధినీ, ఆయుర్వేదాశ్రమ, వేగుచుక్క, నవలా
గ్రంథమాల, ప్రొద్దుపొడుపు పువ్వులు, సారస్వత నికేతనము,
వివేక వర్ధనీ, గ్రంథాలయ సర్వస్వము, గ్రంథమాలలును
భాండాగార సంఘముచే దెప్పింపబడుచున్నవి.

వందనములు.

ఇవిగాక, దివ్యజ్ఞాన పత్రిక తత్పత్రికాధిపతిగారిచేతను
రవి, ఆంధ్రప్రకాశిక, ఆంధ్రభాషాభివర్ధని, లీలావతి ఆరెక
పూడి రామశాస్త్రుల్లుగారిచేతను, ఆంధ్రచంద్రిక జూపూడి
నాంచారయ్యగారిచేతను, New India సరస్వతి లిటరేచర్
సొసైటీ వారిచేతను, పల్లుగ్రంథమాలలు కాటంరెడ్డి ఆదినారా
యణరెడ్డి గారిచేతను, విజ్ఞాన సర్వస్వము దుగ్గిరాల వెంకట
సుబ్బయ్య గారిచేతను, ప్రపంచచరిత్ర తిపిర్నేని వెంకట సుబ్బ
య్యగారిచేతను మాభాండాగారమునకు దెప్పింపబడుచున్నవి.

మరియు, హిందూసుందరి, గృహలక్ష్మి, పత్రికల నత్యా
తాదరముతో మాభాండాగారమునకు దెప్పించుచున్న శ్రీమతి
అట్లూరి శేషమ్మగారికిని, ఉచితముగను, సగము ఖరీదునకును

పత్రికల నంపుచున్న దివ్యజ్ఞాన, ఆంధ్రపత్రికాశిక మొదలగు
పత్రికాధిపతులకును, పైపత్రికలను దెప్పించి యిచ్చుచున్న మ
హనీయులకును వందనసహస్రము లర్పించుచున్నాము.

శాశ్వతభవన ప్రయత్నము.

స్వగృహంబులులేని భాండాగారములు శాశ్వతప్రతి
ష్ఠాపనలు కావనియెంచి భాండాగారభవన నిర్మాణప్రయత్న
మునకై ప్రత్యేకసంఘమొకటి యేర్పరుపబడినది. ఈ సాంఘి
కులు గతవార్షికోత్సవ సమయమున రు 680 లు చందా
వేయించిరి. తర్వాత మాపురజనులు కొందరు 400 రూపా
యలు యిచ్చునటుల వాగ్దానము జేసిరి. ఇంకను మూడు నా
లుగువందల రూప్యము లొసగనై యున్నారు ఇట్లుకాక దీయు
టకు బాలుర పాఠశాలలోని పాటిమట్టికిని, ఆ యిటుకను
కాల్చుటకు మాగ్రామ బోరంబోకలలోనున్న తుమ్మచెట్లకు
ను, దరఖాస్తును చేసియున్నాము. తప్పక మంజూరగునని
తమకు దెల్పుటకు గుతూహలమగుచున్నది. ఏదివ్యమూర్తి దేశ
హితైక కార్యములకు దోడ్పడుచున్నాడో, ఏభక్తాగ్రేసరుడు,
విద్యాలయములకు, గ్రంథాలయములకు జేయూతనొసంగు
చున్నాడో, ఆ దివ్యతరమూర్తి, ఆ వితరణఖని, అడుసుమిల్లి
వంశసంభవుడగు గోపాలకృష్ణయాఖ్యుడు యీభాండాగారము
నకు ప్రధానపోషకులుగ జేరి, విశాలమగు మరొక్కభవన
మును తనయగ్రజునిపేరిట నిర్మించియిత్తునని వాగ్దానము జేసి
నారని వెల్లడించుటకు మిక్కిలి సంతసమగుచున్నది. ఆడిన
మాట తప్పక భవననిర్మాణనిరతులై, సర్వజనసంస్తుతిపాత్రులై,
యశోవంతులై, నాచంద్రార్కముగ ప్రకాశితులగుదురుగాక!

పరమేశ్వరుడు వారికి, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములొసగి బ్రోచుగాక! ఈ మాసారంభమున లక్ష్మీపుత్రులును, వితరణఖనియు నగు లింగం నాగభూషణము గారిచే మా భాండాగారభవనమునకు శంకుస్థాపన చేయబడినది. మా బాలసరస్వతి, యిట్లెంతకాల మీయద్దెకొంపల, పరులపంచల నాశ్రయించవలయునో? భాషాభిమానులారా! దేశాభిమానులారా! మీ శక్తి కొలది, మీ యుత్సాహము కొలది దానము చేసి మా బాలామణిని రాబోవు వత్సరారంభమున నూతనగృహప్రవేశమును గావింప జేయుడని ప్రార్థింపుచున్నారము.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారి యౌదార్యము.

కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారగు శ్రీ (H. H. Burket) దొర వారు ది 17 4-16 తేదీని మా భాండాగారమునకు దయచేసి మా భాండాగారాభివృద్ధిని గాంచిరి. తరువాత మేము జిల్లా బోర్డువారిని కొంతసహాయమును వేడ శ్రీకలెక్టరు గారును, భాషాభిమానులగు మాజిల్లా బోర్డు సభ్యులును నెలకు రు 10 వంతున నొసంగుటకు సమ్మతించి తమ దేశభాషాభిమానములం జూపిరి. కొలదిరోజుల క్రిందట ప్రత్యేకము మా భాండాగారాభివృద్ధిని విని కృష్ణా కలెక్టరు శ్రీ క్యాంపుబెల్ దొరగారు దయచేసి స్వయముగా గాంచి సంతసించి జిల్లాబోర్డువారి సాహాయ్యమును శాశ్వత సహాయముగ జేయింతుమని చెప్పి మాకమితప్రోత్సాహమును గల్గించిరి.

శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారి ధర్మము.

వీరు నెల్లూరు మండలమందున్న అల్లూరు గ్రామకాపురస్థులు, శ్రీమంతులు, విద్యావంతులు, సద్వర్తనులు, దేశాభి

మానులు. వీరు గత కృష్ణామండల సభకు గుడివాడ దయచేసి శ్రీ దివాన్ బహద్దర్ పి. కేశవపిళ్ల గారితోడను, పి. నారాయణ రావునాయుడు బి ఏ., బి ఎల్. (డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ గుడివాడ)గారితోడను మా గ్రామమునకు దయచేసి మా గ్రామాభివృద్ధిని విద్యాభివృద్ధిని గాంచినతోడనే మా భాండాగారాభివృద్ధికి రెండువందల రూపాయలు, స్త్రీల భాండాగారమునకు నూరు రూపాయలు నొసంగిరి. మరియు మా భాండాగార భవన నిర్మాణమునకు కూడను సాహాయ్యమొసగెదమని వాగ్దానము చేసిరి. వారొసగిన ధనముతో మాకడలేని యుద్గ్రంథంబుల స్వీకరించి వారి పేరుతో నొక బీరువానుంచితిమి.

మ్యాజిక్ లాంతరు.

జనసామాన్యమునకు జ్ఞానాభివృద్ధిని జేయుటకు మ్యాజిక్ లాంతరుకన్న సత్సాధనంబు వేఱొక్కటి లేదనియెంచి కొందరు దేశాభిమానులు సుమారు రు 300 విలువగల మంచి లాంతరు నీభాండాగారమునకు గొనియిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నారని తెల్పుటకు మోదమొందుచున్నది.

గ్రంథప్రచురణము.

మేమింతవరకు శ్రీ సూర్యరాట్ ప్రభుసమర్పిత తారహారము, శ్రీ వెంకటేశ్వర చెంచయ్య జీవితము, అను రెండు గ్రంథముల మాత్రము ప్రకటింపగల్గితిమి. తద్గ్రంథ విషయములను తన్నామములే బోధింపుచున్నవి. కాన వేరుగ జెప్పుటనవసరము. గ్రంథకర్తలగు శ్రీయుత త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారికిని, దుగ్గిరాల వెంకట సుబ్బయ్యగారికిని మా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల దెల్పుచున్నారము. కొలదికాలము

లో జీవధనరక్షణికయును, మహాపశువైద్య గ్రంథమును, అచ్చొత్తింపనై యున్నారము. తద్గ్రంథమును మా భాండాగార పక్షమున ప్రకటించుటకు కాపీరైటు నొసంగిన శ్రీయుత జి. వి. చలపతినాయుడు గారికి మేము కృతజ్ఞులము.

బైండింగు.

ఈ భాండాగారమునకు తెప్పింపబడు గ్రంథముల కన్నింటికిని యిచటనే చక్కని బైండింగు చేయబడుచున్నది. ప్రత్యేక మాకని నొకరు నేర్పుకొనినారు. భాండాగారమునకొక యంత్రముగూడ దెప్పింపబడినది. అందువలన 700 సంపుటములీ వత్సరమున బైండుచేయబడినవి. ప్రస్తుతమీపనిని మా బాల విద్యార్థి సాంఘికులెల్లరు నేర్చుకొని పనిజేయుచున్నారు.

దేశసేవ.

మా బాలవిద్యార్థిసాంఘికులీ భాండాగారమును స్థాపించినదాది గ్రామాభివృద్ధికిని, భాషాభివృద్ధికిని దోడ్పడుచున్నారు. ఈసంవత్సరము కృష్ణానదీప్రవాహోపద్రవ సమయమున కృష్ణా గుంటూరుమండల బీదజనులకు గలిగిన యిడుముల బాపనెంచి యీసాంఘికులు కొంతద్రవ్యమును ప్రోవుచేసి బెజవాడలోని సేవకాసంఘమునకు బంపిరి. ఇంటింటికిని దిరిగి ధనమునుగడించి నప్పుడు వీరుపడిన శ్రమ వర్ణనాతీతము. అత్తరిని వీరి కిత్యంత సాహాయ్యమొసంగిన శ్రీ దుగ్గిరాల నాగయ్యగారికి వందనములు. మరియు కలరా మొదలగు అంటువ్యాధులకు తగిన ఔషధములదెచ్చియిగ్రామవాసులకును యితర గ్రామస్థులకును గూడ నుచితముగా నొసగుచున్నారు. వీరు కొలదిరోజుల క్రిందట నొకగ్రామమునుండి వచ్చుచు మార్గమధ్యమున కలరావల్లబాధ

పడుచున్న ముదుసలిని గొనివచ్చి ఔషధసేవచేసి రక్షించి పంపినారని తెల్పుటకు సంతసముగుచున్నది. అంతియగాక వీరు పలుగ్రామములకేగి గొప్పగొప్పయుపన్యాసముల నొసంగి ప్రోత్సహించి పలుభాండాగారముల గూడ స్థాపించిరి. శక్తికొలది సర్వకార్యములకును దోడ్పడుచున్నారు.

విషాదములు.

ఈ భాండాగారమును 5 వత్సరములక్రిందట స్థాపించి యిట్టియభివృద్ధికిం గొనితెచ్చిన పొట్లూరి శ్రీ వెంకటేశ్వర చెంచయ్యగారు బాల్యముననే కాలధర్మమునొందినారని తెల్పుటకెంతయు చింతిల్లుచున్నారము. వీరి జీవిత మత్యద్భుతమును, అనుసరణీయమును, అగుటచే ప్రత్యేక మొకగ్రంథమును వ్రాయించితిమి. అద్దాని నెల్లరు పఠించి చరితార్థు లగుదురు గాకయని వేడుచున్నాము. మరియు రెండువత్సరములనుండి మా భాండాగారమునకు సహాయులుగ నుండి మిక్కిలి తోడ్పడిన కలగర వెంకటసుబ్బయ్యగారి మరణమువల్ల మాకు గలిగిన విచారమును దెల్పుచున్నాము. వారల యాత్మలకు పరమేశ్వరుడు శాంతి నొసంగునుగాక!

కృతజ్ఞత.

ఈ భాండాగారమును స్థాపించి యిట్టియభివృద్ధికి దెచ్చిన మా బాల విద్యార్థులకు దేవుడు చిరాయు వొసంగునుగాక!

అత్యంతాభిమానముతోడను, ప్రేమతోడను; సంఘాభివృద్ధి కెట్టిలోటుపాటులు రాకుండ జాగ్రతతో జూచుచున్న మా సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారికిని, చతుర్థవార్షికోత్సవ సభాధ్యక్షత వహించి సభను జయప్రదము

గా జరిపిన శ్రీ ముట్నూరి కృష్ణారావు పంతులుగారికిని, గ్రంథములను పత్రికలను, ఉపకరణములను ఉచితముగా నొసంగిన మహనీయులకును, అట్టి గ్రంథములను పఠించి సారమును గ్రహించి, కార్యాచరణమందున్న మా సోదర సోదరీమణులకును, మా భాండాగారాభివృద్ధికి సదా తోడ్పడుచు శక్తి కొలది సాయము చేయుచున్న శ్రీయుతులు, అల్లూరు రామకృష్ణరాజు, టి. తిరుమలరావునాయుడు, పిళ్ళారిసెట్టి నారాయణరావునాయుడు గార్లకును, మేము కోరకపోయినను మ్యాజిక్ లాంతరు ద్వారా ఆరోగ్యశాస్త్రమును బోధింపుడని శ్రీ దివాకర నాయుడుగారిని పంపిన కలెక్టరు శ్రీ క్యాంపుబెల్ దొరవారికిని, నెలకు పదిరూపాయల నొసంగుచున్న జిల్లాబోర్డువారికిని, వ్యవసాయ కరపత్రముల నన్నిటిని పంపిన వ్యవసాయశాఖాధికారులకును, రెండుమాసములు రాత్రింబవళ్ళు కష్టపడి, శారీరశాస్త్ర సంబంధమగు పెద్దపెద్దపటములను, అవశ్యకముగా నుండదగిన పల్వురు మహాపురుషుల చిత్రపటములను చేతితో వ్రాసి దయతో నొసంగిన శ్రీ దాసరి లక్ష్మీనారాయణగారికిని, భాండాగారోపకరణముల నెప్పటికప్పుడు ప్రతిఫలమునుగోరక తయారుచేసి యిచ్చుచున్న శ్రీ మొక్నేని సీతారామయ్యగారికిని, మా చేగావింపబడు సార్వజనిక సభల కన్ని గ్రామములనుండి దయచేసిన మహనీయుల కాదరముతో నాతిథ్యమొసగి సాయపడుచున్న శ్రీ దుగ్గిరాల అమరయ్య, దాసరి వెంకటరత్నముగార్లకును, భావగర్భితమై, వివేకానంద రామకృష్ణ పరమహంసాది మహాపురుష విరాజితంబై యొప్పారెడు ఒక పెద్దచిత్రపటమును కలకత్తానుండి తెప్పించియిచ్చిన శ్రీ తిపిర్నేని రం. రామయ్యగారికిని, ఇదివఱ

కెన్నడును మా గ్రామమునకు దయచేయక, మా గ్రామమెట్టిదో యెఱుంగక కేవలము స్నేహితులవలన మా భాండాగారాభివృద్ధిని వినినంతమాత్రముననే పల్వురు మహనీయుల చిత్రపటములను చెన్నపురినుండి పంపి మా భాండాగారమునకు నూతన వికాసమును గలిగించిన శ్రీ కోకా చక్రపాణిరావుగారికిని, బందరు పురంబున నాంగ్లేయభాషాభ్యాసము చేయుచు తీరికయైనప్పుడెల్ల యీ గ్రంథాలయాభివృద్ధికి దగు కృషిసల్పుచున్న శ్రీ దుగ్గిరాల శేషాద్రిగారికిని, ఒక కార్యమున మాకమితసాహాయ్యమొసగిన శ్రీ కరెడ్ల రామయ్యపంతులు బి. ఏ గారికిని, ఆంధ్రదేశగ్రంథభాండాగారముల కుచితముగా బంచిపెట్టుడని నీతివిధానదర్పణము అను గ్రంథముల నొసంగిన శ్రీ నందగిరి శేషగిరిరావు పంతులుగారికిని, హిందూసుందరి, గృహలక్ష్మి పత్రికలను తెప్పించి యిచ్చుచు వారిలోకాభివృద్ధికి మార్గదర్శిని యగుచున్న శ్రీమతి అట్లూరి శేషమాంబగారికిని, భాండాగారాభివృద్ధికి దగు యెల్ల కార్యములందును దోడ్పడుచున్న మా పురజనులకును గొప్ప విరాళము నొసంగిన శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డిగారికిని, వివాహకట్నములు, విరాళముల నొసగుచున్న భాషాభిమానులకును, మేము కోరినంతమాత్రముననే దయచేసి గొప్పగొప్ప యుపన్యాసముల నొసంగి, మాకత్యుత్సాహమును, సంతసమును గల్గించిన యుపన్యాసకులకును, మా భాండాగారమునకు ధర్మముగా కొన్ని యుద్గ్రంథముల నొసగిన పర్వతనేని చినకామయ్య యీ రామబ్రహ్మంగార్లకును ఆంగ్లేయ గ్రంథములను గడించి మా భాండాగారమున కొసంగిన మాగ్రామ సరస్వతీలిటరేచర్ సొసైటీవారికిని మా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లాచరించుచున్నాము.

విజ్ఞప్తి.

ఆర్యులారా,

ఇంతవరకు మాసాంఘికు లొనర్చిన కార్యములనెల్ల విన్నవించితి. ఈగ్రంథాలయమును స్థాపించినదాది మహాకవులు, విద్వాంసులు, దేశాభిమానులు, పీఠవా రనసేలి మొల్ల దీనిస్థితికి మెచ్చిరి. ప్రస్తుతమందు 2619 ఆంధ్రగ్రంథములును 120 సంస్కృతకావ్యములును 300 ఆంగ్లేయ గ్రంథములును, 25 తాళపత్రగ్రంథములునుగలవు. మా శక్తికొలది దేశాభివృద్ధికిని, భాషాభివృద్ధికిని తోడ్పడుచున్నాము. నిమ్నజాత్యుద్ధరణకు రాత్రిధర్మపాఠశాలను స్థాపించి గ్రంథములు మొదలగు వాటినన్నిటిని ధర్మముగా నొసంగి విద్యాభివృద్ధిని చేయుచున్నాము. విద్యాశాఖాధికారులు సంతసిలి 64 రూపాయల గ్రాంటు నొసంగిరి. మా సోదరుద్వారా గ్రంథములనంపి స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నారము. గ్రంథప్రకటనమును జేయనెంచి యిప్పటికి రెండుగ్రంథములను ప్రకటించినాము. ముందెక్కువ ప్రకటింప యత్నించుచున్నాము. మా శక్తికొలది ఔషధముల నిప్పించి బీదల కుచితముగా నొసగుచున్నాము. గ్రామజనసామాన్యాభివృద్ధి కుపకరించు మ్యాజిక్ లాంతరును కొలదిరోజులలో తెప్పింప నుద్దేశించి మాసాంఘికులలో కొందఱు ధనమును ప్రోగుచేయుచున్నారు. మామండలమందలి పెద్దపెద్దగ్రామములకు మాసాంఘికులలో నుద్దరు మహనీయులు జని భాండాగారములను నెలకొల్పుచున్నారు.

సాధ్యమైనంత త్వరలో ధర్మభాండాగారము యొక్క ఆదర్శముల నన్నిటిని కార్యరూపమున బెట్టుటకు యత్నించుచున్నాము. ఇప్పటికి గ్రంథాలయ పాత్రముల నీగ్రామవాసులే గాక చుట్టుపట్లనుండు 12 గ్రామవాసు లుపయోగించుచున్నారు. దీనిని తాలూకాగ్రంథాలయముగా నొనర్పజూచుచున్నాము.

శారీర, రసాయన, భూగోళ శాస్త్రములగూర్చియు, మహాపురుషులగూర్చియు, జాతి, మత, సాంఘిక, రాజకీయాది విషయములగూర్చియు పల్వురు మహనీయుల నాహ్వానించి గొప్పగొప్ప యుపన్యాసముల నిప్పించుచున్నాము. ఈ యభివృద్ధినిగాంచియే ప్రభుత్వమువారు నెలకు పదిరూపాయల విరాళ మొసంగుచున్నారు. కాని తగినంత ధనసాహాయ్యము లేదు. ఇంతవరకును మాబాలసరస్వతికి స్వంతభవనమున నివసించు భాగ్యమబ్బ లేదని తెల్పుటకు మిక్కిలి విచారమగుచున్నది. గతమాసారంభమున భాండాగారభవన నిర్మాణమునకు శంకుస్థాపన చేయబడినది. కాని తగినంత ధనము లేదు, 3000 గజముల స్థలమును మాత్రము సంపాదించితిమి. "ధనమూలమిదం జగత్" ధనము లేకున్న చేయునది లేదు. భవనమునకు 6 వేలును, ఇతరకార్యములకు అధనము 14 వేలును, మొత్తము ఇరువదివేల రూపాయలైనను కావలసియున్నది. ఈ మొత్తమును సేకరించువిధానము మాకు తోచుటలేదు. దైవముపై భారమునునిడి కార్యమును ప్రారంభించుచున్నాము. కావున రాజశేఖరులారా! మీయౌదార్యము జూపుడు. జమీందారులారా! ఈగ్రంథాలయమువలనగల్గు లాభమునుపరికించి చేయూత నొసంగుడు! సరసకవిశేఖరులారా! మీగ్రంథముల నొసం

గుడు! విద్వాంసులారా! మీసుకృతుల నొసంగుడు! మద్గ్రామ వాస్తవ్యులారా! మీశక్తి కొలది తోడ్పడుడు! ఓ నా సోదర కృషీవలులారా! విశ్వబ్రాహ్మణులారా! మీచేతనగు సాయ మొనర్పుడు. లేకున్న నిక్కార్యమును సాధించుట కష్టతరము. కార్యభారమునంతయు మీపై విడుచుచున్నాము. కావున శక్తి కొలది తోడ్పడి యీ సంఘమును ప్రకాశవంతముగా చేయ వేడుచున్నాము. ఆంధ్రమహాజనులెల్లరు సాయపడి మాయాశయములనెల్ల కార్యాచరణయందు పెట్టుటకు తోడ్పడెదరు గాకయని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.

శారదసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము
అంగలూరు
1.4.1917

పగ్గిరాల పూర్ణయ్య,
కార్యదర్శి.

SELECTED OPINIONS.

. కొన్ని అభిప్రాయములు.

1\. గుడివాడ సబ్ డివిజన్ అసిస్టెంటు యింజనీర్ గారు.

..........It gives me much pleasure to record that the fair sex have as much claim and right in the library and reading room as men .... If more libraries and reading rooms of this sort are open in our land I am sure our country will regain her last supremacy of knowledge. I congratulate the secretary on his zeal and self sacrificing work for the library.

(Sd.) V. SAMPATHKUMARACHARI, B. A. A. C. E.
Assistant Engineer,
Gudivada Sub-Division,

2\. యం. అప్పారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారు.

..........A special redeeming feature of the library is that it facilitates female education also by allowing them access to it and is of the nature of a circulating library......

10-1-16. (Sd.) M. APPARAO B. A. B. L.

3\. శ్రీమతి యం. కల్యాణీబాయి, అన్నప్పగారలు.

We are pleased to visit this library. It speaks of an enterprise rare in towns and rarer still in villages. May the library prosper, shedding light and love.

27-2-16. (Sd.) M. KALLIANI BAI.
M. Annappa.

4\. శ్రీ శత్రురాజు కామేశ్వరావుగారు బి. ఏ. యల్. టి.

..........The organisers are advised to make a special collection of books of yore not printed. I learn with delight that they are already active in that direction as well and have collected about 25 books written catjan leaves.........

13-3-16. (Sd.) S. KAMESWARARAO,
Sub-Assistant Inspector of Kistna
Guntur Range.

5. జిల్లా కలెక్టరుగారైన హెచ్. హెచ్. బర్కెట్టుదొరగారు.

I have visited the Bala Saraswati Library this afternoon and only regret that I cannot spend more time over it. It has been a very great and pleasent surprise to me to find such a flourishing institution in this place. Everything seems most excellently run, and there is much refreshing enthusiasm. I hope that if the institution will continue to be as successful in the future as in the past.

17-4-16. (Sd) H. H. Burkett.

---

6. చెన్నపురి శాసననిర్మాణసభ్యులగు దివాన్ బహద్దర్ కేశవపిళ్లెగారు.

.........There is co-operation and a very commendable spirit among the villagers to strive for the improvement and advancement of the village folks all round.............. The whole thing is so inspiring and beautiful to contemplate. I wish the village all success in its endeavours for self enlightenment...................

23-4-16. (Sd) P. Kesavapillai.

---

7. చిలుకూరి వీరభద్రరావు, వేమూరి విశ్వనాథశర్మ పణ్డితులు.

......ఇన్ని గ్రంథములను సంపాదించి యింతచక్కగాఁ బరిపాలింపబడుచున్న భాండాగారమునంటి భాండాగారమును మరియొక పల్లెటూరియందు నేను చూచియుండలేదు. ఈభాండాగారమునకు వచ్చు వార్తాపత్రికల నన్నిటిని పోగొట్టక సంపుటములుగ బైండు చేయించి జాగ్రత్త పెట్టుచుండుటకూడా శ్లాఘాపాత్రము...... భాండాగారములోని గ్రంథములన్నియుఁ గ్రమక్రమముగ నుంచియున్నవి. ఈ భాండాగారమునుండి బాలికలును, స్త్రీలును చదువుకొనుటకై వారి స్వగృహములకు గ్రంథములను బంపుచుండుటయు శ్లాఘాపాత్రముగానున్నది.

(Sd.) చిలుకూరి వీరభద్రరావు.
(Sd.) వేమూరి విశ్వనాథశర్మ.
(Sd.) మంగిపూడి వెంకటశర్మ.

---

8. స్పెషల్ తహశ్శీలుదారు శ్రీ వి. భోగప్పశాస్త్రిగారు.

For a long time I was reading some notes in the newspapers about the activities of Angalur, and was eagerly awaiting an opportunity to visit the place and witness them in person.

The library big as it is, is ever expanding and is kept neatly arranged. This institution seems to be mainly responsible for the considerable interest which the villagers evince in the welfare of their boys and girls. The library is made much use of and served the purpose well for which it is intended I wish the sister villages will take a leaf after this pioneer village Angalur and confer similar benefits on their villages. I suggest that an alphabetical index of the books may be kept.

18 9-16. (Sd.) V. Bhogappayya Sastri,
Special Tahasildar,
for the extension of village.

---

9. శ్రీ బి. నారాయణస్వామిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.

I heard in Madras people lecturing about reading rooms, female education, circulating libraries and such other things for the uplift of the country. I read in history about a renaissance that swept up Europe in the medieval age. As regards the first I was sorry it was mere talk and as regards the latter I sighed no such wave is over my land. But on visiting this library I am satisfied as regards both. The forces making for the progress of a country are coming up and I have great pleasure to see that those forces are arising in veriest villages.

27-11-16. B. Narayanaswami B. A. B L.,
High Court Vakil,
Madras.

---

10. గుడివాడ తహశ్శీల్ దారుగారగు శ్రీ అ॥ రామకృష్ణరాజుగారు.

ఇంతటి పుస్తకభాండాగారపద్ధతి చాల బాగున్నది...............
లోకల్ బోర్డుల సహాయము పొందదగిన దైయున్నది.

8 - 1 - 17. (Sd) అ. రామకృష్ణరాజు,
తహశ్శీలుదారు,

---

11. శానిటరీ అసిస్టెంటు వ్రాసినది.

.....Much discretion has been used in the selection of books for the library and what is more, the women of the village are making good use of the library. I hope more of telugu health literature will soon be added to the library for which local Board's help is not out of place.

Sanitary Assistant.

---

12. పోస్టల్ సూపరింటెండెంటు షెప్పర్డ్ దొరగారు.

It has indeed been a very welcome and agreeable surprise to me—the Bala Saraswati Library—and the enthusiasm and hearty co-operation bestowed on its management are certainly refreshing.........Angalur must necessarily rejoice in its possession of a very respectable library. I think the venture deserves every encouragement and assistance and I wish it success and trust it will secure from the Taluk Board the assistance which it see Re

14-2-17. (Sd.) SHEPHERRED,
Superintendent of Post Offices,
Guntur.

---

13. కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారగు శ్రీ క్యాంబెల్ దొరగారు.

I have been most interested in my visit to this library as I have been in the whole of my visit to Angalur. The villagers have shown great enterprise in the various measures which they have adopted for the advancement of education and to enable them to take full advantage of literary education.

22-2-17. (Sd.) CAMPBELL.

---

14. శ్రీ డి. దివాకరరావుగారు, సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జను.

.........I am much struck with the large number of books relating to all subjects that the library is composed of...........The books in the library are very widely read both by men and women. In short, the village has taken

a lead in education.........The institution deserves every encouragement by the local board. I wish it great success.

3-3-17. (Sd.) DIVAKARA RAO M. B. B. C.,
Civil Assistant Surgeon,
Health Lecturer,
Kistna.

---

15. గుడివాడ రేంజి స్కూల్సు సబ్ అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరుగారగు శ్రీ టి. తిరుమలరావు నాయుడుగారు.

.........It gives me much pleasure to note that the library has improved very much, since may last visit to the Institution in 1915. Due discretion seems to have been exercised in the selection of books. The circulation of books among the female members is very encouraging feature of the association. The spirit of enterprise and of enthusiasm shown by the managing members is really commendable. I wish the Library all success.

20-3-17. (Sd.) T. TIRUMALA RAO,
Sub-Assistant Inspector of Schools Gudivada
and Member of Gudivada Taluk Board.

---

16. గుడివాడ తాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరుగారగు మహారాజశ్రీ యం. యన్. సుందరయ్యర్ గారు.

.........A library is a most powerful factor in the dessemination of knowledge and the promotion of culture. Angalur (I consider) uniquely blessed in this respect and it is due entirely to the unbounded love which its inhabitants cherish for education. I also gather that the library radiates its benefits to a member of neighbouring villages.

(Sd.) E. N. SUNDARAYYAR GARU.

భాండాగార స్థాపకులలో నొకరును కీర్తిశేషులును అగు
శ్రీవెంకటేశ్వర చెంచయ్య.

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము—1912 సం.

కార్యనిర్వాహక సంఘము.

1 త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు, అధ్యక్షుడు.
2 తిపిర్నేని రామయ్యగారు, కోశాధిపతి.
3 దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు, కార్యదర్శి.
4 అరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు, సహాయకార్యదర్శి.
5 నందగిరి వెంకటప్పారావుగారు.
6 తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు.
7 యెర్నేని నాగయ్యగారు.
8 త్రిపురనేని సుబ్రహ్మణ్యంగారు.
9 బొప్పన వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
10 తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు.
11 తిపిర్నేని రామశాస్త్రులుగారు.
12 దుగ్గిరాల చిన నరసయ్యగారు.
13 గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు.
14 త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు.
15 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు, మునిసిఫ్.

మొదటితరగతి చందాదార్లు.

1 త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు
2 నందమూరి వెంకటప్పారావుపంతులుగారు
3 దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు
4 త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్ళుగారు
5 తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్ళుగారు
6 తిపిర్నేని రం. రామయ్యగారు
7 తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు
8 త్రిపురనేని రామశాస్త్రులుగారు
9 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు
మునిసిఫ్.
10 అక్కినేని శేషయ్యగారు
11 దామర్నేని నాగయ్యగారు
12 బొప్పన వెంకట సుబ్బయ్యగారు
13 గొట్టిపాటి రామబ్రహ్మముగారు
14 ఆరెకపూడి బ్రహ్మయ్యగారు
15 దుగ్గిరాల చిన సర్వయ్యగారు
16 దుగ్గిరాల వెం. పూర్ణయ్యగారు
17 చిన్నకోట వెంకట్రామయ్యగారు
చంద్రాల.
18 భూడిపోళ్ళ మురహరిరావుగారు
మొగలరాజపురం.
19 దుగ్గిరాల పురుషోత్తముగారు
20 అక్కినేని గోపాలస్వామిగారు
21 కాకికోటి సూర్యాచార్యులుగారు
22 కోటపల్లి చంద్రశేఖరముగారు
23 దుగ్గిరాల వెంకట సుబ్బయ్యగారు
24 లింగం. వెం. వీరభద్రయ్యగారు
25 లింగం. పాపిసీదుగారు
26 లింగం. కొం. వీరభద్రయ్యగారు
27 లింగం. అ. వీరభద్రయ్యగారు
} [illegible]
28 పొట్లూరి శ్రీ వెంకటేశ్వర చెంచయ్య గారు, చింతపర్రు

29 బొప్పన. పె. శేషయ్యగారు
30 అట్లూరి చిన సర్వయ్యగారు
31 కొల్లి నాగభూషణంగారు
32 గొట్టిపాటి. అ. సూర్యనారాయణగారు
భట్లపెనుమర్రు
33 దుగ్గిరాల. జ. వెం. శివయ్యగారు
34 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు
35 లక్కరాజు శంకరరావుగారు
36 దుగ్గిరాల సీతారామయ్యగారు
37 అక్కినేని బలరామకృష్ణయ్యగారు
38 ఆరెకపూడి పెదమల్లయ్యగారు
39 గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు
40 వీరమనేని శేషాద్రిగారు
41 ఆరెకపూడి. రా. శేషాద్రిగారు
42 తిపిర్నేని పూర్ణయ్యగారు
43 దుగ్గిరాల వీరభద్రుడుగారు
44 రావులూరి నాగయ్యగారు పమిడిమర్రు
45 తిపిర్నేని సూర్యనారాయణగారు
46 గొట్టిపాటి అంబుజేశ్వరుడుగారు
47 ఆరెకపూడి వెంకటకృష్ణంగారు
48 చెలపాటి నాగభూషణంగారు
49 పాలకీర్తి బంగారయ్యగారు
50 పర్వతనేని భూషయ్యగారు
51 పర్వతనేని గోపాలకృష్ణయ్య గారు
} [illegible]
52 కందర్ప బసవకోటిలింగంగారు
53 చిన్నకోట వెంకట కృష్ణారావుగారు
చంద్రాల
54 తాతినేని నాగయ్యగారు
55 చిట్టకవి తిరుమలాచార్యులుగారు
56 సూరపల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు
పందిమూరు

శ్రీ

బాలసరస్వతీపుస్తకభాండాగారము.

సంగ్రహచరిత్ర.

ఈభాండాగారమును 1912 వ సం. జనవరి 14 వ తేదీని (సంక్రాంతి పండుగనాడు) ఈగ్రామమున సంస్కృతము నభ్యసించు కొందఱు బాలవిద్యార్థులు మ. రా. శ్రీ దుగ్గిరాల పురుషోత్తముగారి యధ్యక్షత క్రింద నొక సభచేసి స్థాపించిరి. అపుడు భాండాగారమునకు 248 పుస్తకములు కలవు. రెండు మూడు పత్రికలు వచ్చుచుండెడివి. ఆసంవత్సరాంతమునకు పై బాలవిద్యార్థులు శ్రమపడి గ్రంథసంఖ్యను 449 కిం దెచ్చిరి. ఈసంవత్సరము కాలమును భాండాగారమున కద్దె లేకయే తమ భవనము నొసంగి మ. రా. శ్రీ దుగ్గిరాల రాఘవయ్యగారు విశేషము సాయముచేసిరి. తరువాత ప్రథమవార్షికోత్సవము సరసకవీశ్వరులగు మ. రా. శ్రీ త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. ద్వితీయవత్సర మీభాండాగారమును బైబాలు రొక యద్దె యింటనుంచి యాసంవత్సరాంతమునకు 966 గ్రంథములతోను గొన్ని వార్తాపత్రికలతోను గొన్ని యుపకరణములతోను బెద్దలేర్పఱచిన యొక కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి వశముచేసిరి.

ఇంతవఱకును భాండాగారమువారు గ్రంథముల నిండ్లకీయమిచే భాండాగారమునకువచ్చి చదువుకొనుకొలఁదిమందికిమాత్రమే లాభకారిగా నుండెను. కాని పైఁజెప్పిన నిర్వాహకసంఘమువారు వెంటనే నిబంధన లేర్పఱచి పరిపాలనమును దమ చేతులలోనికిఁ దీసికొని చందాదార్లకును స్త్రీలకును గ్రంథముల నిండ్లకీయ మొదలుపెట్టిరి. ద్వితీయవార్షికోత్సవము మ. రా. శ్రీ బి. ఆదినారాయణ నాయఁడు బి.ఏ., బి.యల్., గారి యధ్యక్షత క్రింద జయప్రదముగా జరిగినది. తరువాతఁ గార్యనిర్వాహక సంఘమువారు భాండాగారమును బెక్కురీతుల

నభివృద్ధికిఁ దెచ్చిరి. నేఁటివఱకు 1500 గ్రంథములను సంపాదించిరి. గ్రామమధ్యమందున్న సుందరమగు భవనములోనికి భాండాగారమును మార్చిరి. పాఠకు లిచ్చటికి విశేషముగా వచ్చుచున్నారు. పొరుగూళ్ళ వారినిగూడఁ జందాదార్లుగాఁ జేర్చుకొని వలయుగ్రంథముల నిచ్చుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునఁ బ్రసిద్ధిఁగాంచిన యున్నిపత్రికలను గ్రంథమాలలను దెప్పించుచున్నారు. ఇప్పుడు 60 గురు చందాదార్లు గలరు. 40 గురు స్త్రీపాఠకులు గలరు. సరాసరి దినమునకు 25 గురు చదువరులు వచ్చి గ్రంథములను బత్రికలను జదువుకొని పోవుచుందురు.

ఇది యిప్పటివఱకు నీభాండాగారముయొక్క సంగ్రహచరిత్ర. ఇప్పుడు 1914వ సం. పు చర్యను వివరముగా మీకుఁ దెల్పుచున్నాము.

1913—14 సం. లలో భాండాగారపు వృద్ధివిషయములు.

విషయము.	1913	1914
చందాదార్లు	30	60
గ్రంథముల నిండ్లకు దీసికొనిపోయి చదువు స్త్రీలు	...	40
ప్రతిదినము సరాసరి భాండాగారమునకు వచ్చు చదువరులు.	16	25
స్త్రీలు చదివిన గ్రంథములు.	...	150
భాండాగారపు గ్రంథములు.	966	1500
తాళపత్ర గ్రంథములు.	...	1

సభలు.

ఈ సంవత్సరము భాండాగారపు వివిధవిషయములను జర్చించుటకును బరిపాలనతో సంబంధించిన యితరవిధుల నెఱవేర్చుటకును 8 కార్యనిర్వాహక సంఘసభలు జరిపితిమి.

ఇతర సభలు.

బాలురకు వక్తృత్వ మలవరపనెంచి భాండాగారమువారు వారము వారము విద్యార్థులను బెక్కురను సమకూర్చి వివిధవిషయములం గూర్చి యుపన్యాసము లిప్పించుచున్నారు. ఇట్టి వీ సంవత్సరము 16 జరిగినవి.

పరీక్షలు - బహుమతులు.

గ్రంథసంపాదనమునకు విశేషముగా ధనము వ్యయముచేయవలసి యుండుటచేతను దగినంత ప్రోత్సాహము సాహాయ్యము ఇంకను గలుగకుండుటచేతను ఈ యుద్దేశమును విపులముగా నెఱవేర్చుటకుఁ దగిన యవకాశము మాకుఁ జిక్కలేదు. అయినను ఈసంవత్సరము మాబాలికాపాఠశాలాపరీక్షలలోఁ దేరిన బాలికలకు రు. 8-0-0 ల విలువగల గ్రంథములను బహుమతిగా నిచ్చితిమి. బందరు కమ్మవిద్యార్థిసంఘమువారికి రు. 10-0-0 విలువగల గ్రంథములనిచ్చి తోఁచిన సాయము చేసితిమి. ముందు సాధ్యమైనంతత్వరలోఁ బరీక్షలుచేయుటకును బాలురకును బాలికలకును హెచ్చుగా బహుమతుల నిచ్చుటకును బ్రయత్నింతుము.

ప్రాచీన తాళపత్రగ్రంథ సంపాదనము.

ఈ సంకల్పము మాకు నిన్న మొన్న నే కలిగినది. భాండాగారముల ముద్రితములును గొన్ని యెడ లముద్రితములును అయిన తాళపత్ర గ్రంథములను సంపాదించియుంచుట దేశమునకుఁ జాల లాభకరము. అయినను బెక్కుబాధ్యతలతో మున్గితేలుచున్న మాకుఁ దగిన యవకాశము చిక్కినదికాదు. ముందు విశేషముగాఁ బాటుపడి సంపాదింతుము.

1914 వ సం. జనవరి 1 వ తారీఖు మొదలు డిసెంబరు 31 వ తారీఖు వఱకు భాండాగారముయొక్క ఆదాయ వ్యయముల పట్టిక.

వివరములు.	జమ			ఖర్చు		
గత సం. పు నిలువ	72	7	0			
చందాదారులవలన జమ	127	0	0			
విరాళములు	82	7	0			
గతవార్షికోత్సవపు చందా ...	8	8	0			
వివాహపు మామూళ్ళు	2	0	0			
డి. యస్. ఖరేటర్ కంపెనీవారు మూలకముచే చేసిన ప్రామిసరీనోట్లు మూలకముగానున్న ధనము అసలు	124	0	0			
శ్రీ నందిగిరి వెంకటప్పారావుగారిచ్చిన గ్రంథముల అమ్మకము.	8	12	0			
అమ్మకమువలన	1	2	0			
మొత్తం.	871	4	0			
ఖర్చు.						
గ్రంథములు పత్రికలు వగయిరాలకు ...				80	8	9
బైండింగు				2	6	6
అద్దె				12	0	0
గతవార్షికోత్సవపు ఖర్చులు ...				81	8	9
రైలుచార్జి వగయిరాలు				2	4	0
చిల్లరఖర్చులు తపాలాచార్జి వ. ...				27	13	8
అచ్చుపనులు				12	0	0
మొత్తం.				168	4	8
1914 వ సం. డిసెంబరు 31 వ తేదీ నాటికి నిలువ రొఖం				78	15	9
డి. యస్. ఖరేటరు కంపెనీవారి ప్రామిసరీ నోట్లుమూలముగా నున్న ధనము				124	0	0
	871	4	0	871	4	0

ఈభాండాగారమునకు వచ్చుపత్రికలు.

1 మాసపత్రికలు:—ఆంధ్రభారతి, త్రిలింగ, మానవసేవ, దివ్యజ్ఞాన దీపిక, వ్యవసాయ, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్పత్రిక, ప్రబోధిని, విజ్ఞానవల్లరి, సుబోధిని, జ్ఞానప్రసాదిని, కృష్ణాజిల్లాగెజెట్.

2 వార, పక్ష పత్రికలు:—కృష్ణా, శశిలేఖ, దేశమాత, రవి.

3 దినపత్రికలు:—ఆంధ్రపత్రిక, న్యూయిండియా.

4 గ్రంథమాలలు:—విజ్ఞాన చంద్రిక, ఆంధ్ర ప్రచారిణి, అనుబంధగ్రంథమాల, ఆంధ్ర భాషాభివర్ధని, లీలావతీ, ఆంధ్రవిజ్ఞాన భానూదయ, సుబోధినీ, ఆంధ్రసరస్వతీ, ఆంధ్రవాణీ రత్నమాల, ఆంధ్రగ్రంథరత్నమాల ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

వందనములు.

ఇందు దేశమాతను మ.రా.శ్రీ పోట్లూరి శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారును; రవి, ఆంధ్రభాషాభివర్ధని, లీలావతి, ఆంధ్రవిజ్ఞాన భానూదయ, ఆంధ్ర సరస్వతీ గ్రంథరత్నమాల లను ఆరెకపూడి రామశాస్త్రుల్లుగారును; త్రిలింగను లింగం పెదసుబ్బయ్యగారి కుమారుడు నాగభూషణముగారును; ఆంధ్రప్రచారిణి ఆంధ్రగ్రంథరత్నమాల లను దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారును న్యూయిండియా దినపత్రికను వీరపనేని శేషాద్రి ఆరెకపూడి రామశాస్త్రుల్లుగార్లును; దివ్యజ్ఞాన, విజ్ఞానవల్లరి, సుబోధిని, జ్ఞానప్రసాదిని ఆంధ్ర వాణీరత్నమాల లను దదధిపతులును ఉచితముగా నొసంగుచున్నారు. ఇందుకు వీరికి వందనములు. మాభాండాగారమునకు సగమ్ము ఖరీదునకిచ్చుచున్న ఆంధ్రభారతి, కృష్ణ, మానవసేవ, లీలావతి, సుబోధినీ సంపాదకులకును కొంతతగ్గించి యిచ్చిన ఆంధ్రపత్రిక, దేశమాత, రవి, వ్యవసాయ, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్పత్రికలవారికిని కృతజ్ఞులము.

శాశ్వతభవన ప్రయత్నములు.

ఈప్రయత్నమును చేయుటకు ముందుఁదగిన స్థలమును సంపాదింపవలసియున్నది. అందుకై ఈగ్రామకంఠములోని 17 సెంట్లు వైశాల్యముగల యొక స్థలమునకు దరఖాస్తు చేసితిమి కాని యది కొన్ని కారణములచేఁ గొట్టువడిపోయినది. మరల వేరొకస్థలముకొఱకుఁ బ్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పెట్టితిమి. అదియయిన వెంటనే భవననిర్మాణమునకుఁ బ్రయత్నింతుము. తగిన సహాయము కల్గునని మానమ్మిక.

కృతజ్ఞత.

మాభాండాగారాభివృద్ధికిఁ బాటుపడుచు నమూల్య సహాయముం జేయుచున్న మాబాలవిద్యార్థి సంఘమువారి సేవకవరి యిటసంస్మరింపవలయును. వారికీశ్వరుఁడు సర్వైశ్వర్యములం బ్రసాదించుగాక! అనురాగముతో లోటుపాటులు రాకుండ సంఘాభివృద్ధి నరయుమాయుధ్యక్షులు వందనీయులు. గ్రంథముల నిండ్లకుఁదెప్పించుకొని పఠించుచు మాసోదరీమణులు మాకుఁగల్గించు ప్రోత్సాహమును మఱువఁజాలము. మాభాండాగారాభివృద్ధినిఁగోరుచు మాకుఁ బెక్కువిధములఁదోడ్పడుచున్న దాసరి లక్ష్మీనారాయణగారు, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు, తిపిర్నేని వెంకటరామయ్యగారు మొదలగు మఱికొందఱికును కృతజ్ఞులము. భాండాగారవు స్థలమునకప్పీలు చేసినప్పుడు మాకు విశేషపరిచితులు కాకపోయినను రుసుములేకయును బుచ్చుకొనక పనిచేసిన శ్రీయుత కరెడ్ల రామయ్య బి.ఏ., బి.యల్ గారి సహాయ్యమునిట స్మరింతుము.

మా భాండాగారమునకు రు. 4.0.0 ల విలువగల యొకకుర్చీ నొసఁగిన శ్రీ దుగ్గిరాల చినవరయసయ్యగారికిని, రు 15.0.0 విలువగల రెండుదేశపటముల నిచ్చిన దుగ్గిరాల శేషాద్రి నందగిరి హనుమంతరావుగార్లు వగైరాలకును, రు 11.8.0 విలువగలయొక చినబీరువా,

ప్రాయుటకు కొన్ని పటములు ఇచ్చిన శ్రీ ఆరెకపూడి రామశాస్త్రుల్లగారికిని, రు 150.0.0 లు ముఖపత్రపు విలువగల 80 రామాయణములను 100 జగన్నాథీయములను అమ్ముకొని ధనమును తీసికొనుటకు మా కొసంగిన శ్రీ నందగిరి వెంకటప్పారావు గారికిని, మా భాండాగారమునకుఁగావలసిన యుపకరణములను కూర్పుటలో మాకుఁదోడ్పడుచున్న మొక్కేని సీతారామయ్య గారికిని మా లెక్కలను దనిఖీచేసి సరిగానున్నట్లు ధ్రువపరచిన గొట్టిపాటి రామబ్రహ్మం అక్కినేని శేషయ్యగార్లకును వందనములు. మాకు గ్రంథములనుగాని, విరాళములనుగాని పత్రికలను గ్రంథమాలికలనుగాని యిచ్చియు ఇతరవిధముల సాహాయ్యముం జేసియుఁదోడ్పడుచున్న ఆంధ్రదేశమునందలి పండితులకు, కవులకు, భాషాభిమానులకు మనఃపూర్వకముగా నమస్కరించుచున్నాము. అన్ని విషయములందును మాకుమిక్కిలి తోడ్పడుచున్నట్టియు, కీర్తిశేషులైన దాసు శ్రీరాములు పండితులుగారి జ్ఞాపకార్థము మాగ్రామంబున స్థాపింపబడినట్టియు, డి. యస్. థియేటరు కంపెనీవారు మాయందు దయయుంచి రు 124.0.0 ల విలువగల 3 ప్రో. నోట్లను వసూలు చేసికొనుటకుఁగానిచ్చినారు. వందనములతో వానింగైకొను చున్నాము. బత్రములు మొదలగువానిని వ్రాసి వ్రాతరుసుము సంపాదించియాధనముతో జక్కని యొక గడియారమును మాకుకొనియిచ్చిన యొకమహానీయునికి మావందనము లర్పించుచున్నాము.

విజ్ఞాపనము.

అయ్యలారా,

మా భాండాగారమును స్థాపించినది మొదలు ఈ మూఁడు సంవత్సరముల స్వల్పకాలములో మేము కావించిన కార్యములను, అభివృద్ధిని మీకు వినయపూర్వకముగా నివేదించితిమి. బాలసరస్వతి జ

నిర్మించినవారి పండితులు, కవులు, మహాకవులు, ప్రాజ్ఞులు, దేశాభిమానులు, భాషాభిమానులు, పెద్దలు, చిన్నలు, విద్యార్థులు విద్యార్థినులు మొదలగు నెల్లవారి యనుగ్రహమును బడసి దినదినము నూతన వికాసముచే శోభిల్లుచున్నది. ఈకొలఁది కాలములలో మా భాండాగారమందిన యభివృద్ధికి సంతసించుచున్నాము. 1500 గ్రంథములు కలవు. 28 వారపత్రికలు, దినపత్రికలు, మాసపత్రికలు, గ్రంథమాలికలు వచ్చుచున్నవి. అయినను మేము చేయవలసినపని యింకను జాలగలదు. ముందువత్సరమునుండి సంస్కృత గ్రంథములను సంపాదింప నెంచితిమి. పరీక్షలుచేసి బహుమతులనీయఁదలంచితిమి. ఇంకను పెక్కుదార కార్యములం జేయఁగుతూహలము కలదు.

ఈ గ్రామమునఁ బాఠశాలకుఁ బోఁదగిన వయస్సుగల బాలురలో నూటికి 65 గురును స్త్రీలలో 70 గురును జదువుకొను చున్నారు. స్త్రీవిద్యయందు యభివృద్ధిలో నున్నది. ఈగ్రామము చంద్రాల, దింటకుఱ్ఱు, బొమ్మ్మలూరు, నూజండ్ల, చిరిచింతల మొదలగు పెక్కు గ్రామములకు మధ్యనున్నది. ఈగ్రామములందుఁగల విద్యార్థులకును విద్యావంతులకును ఇంకను విశేషముగా దీనిమూలమున విద్యాదానము చేయవలయునని సంకల్పించితిమి.

ఇట్టి మాకుసొంతభవనము లేదు. పోషకులు లేరు సహాయులు లేరు. పండితులసాహాయ్యము కావలయును. మహాకవులయాదరణము కావలయును. రాజులయనుగ్రహము కావలయును. నూతనభవన నిర్మాణమునకు రు 3000-0-0 లును స్థలమునకు రు 1000-0-0 లును ఇతరోపకరణములకు రు 1000-0-0 లును మొత్తము రు 5000-0-0 లయినను గావలయునని పెద్దలు నిశ్చయించుచున్నారు.

కనుక దేశాభిమానులరగు తమరెల్లరు మాకుశక్తికొలఁది యిచ్చి సాహాయ్యముచేయుఁడు. రాజశేఖరులారా! మీయౌదార్యముంజూపుఁడు. జమీందారులారా! యీప్రతిష్ఠాపనమువలన లోకమునకుఁ గల్గు

చున్నలాభమును దలంచి మీకుఁదోఁచినదిండు. సరస కవిశేఖరులారా! మీగ్రంథములను మనోహరకావ్యములను ఇచ్చి యుపకారము చేయుఁడు. పండితులారా! మీసుకృతుల నొసంగుడు. గ్రంథకర్తలారా! మీగ్రంథముల నొసంగుడు. భాషాభిమానులారా! ధనమునో, గ్రంథములనో, మీకువచ్చు పత్రికలనో, గ్రంథమాలలనో, వస్తువులనో, ఉపకరణములనో యేదితోఁచినది యిచ్చి ఈసంఘమును ప్రకాశవంతముగాఁజేయుఁడు. లోకోపకారులు కండు.

చిత్తగింపుఁడు.

అంగలూరు, 6—1—15.	ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు, కార్యనిర్వాహక సంఘము.

మూడవతరగతి చందాదార్లు.

1 దొక్కని వెంకటరత్నంగారు
2 దుగ్గిరాల గోపాలస్వామిగారు
3 జక్కా వెంకట సుబ్బయ్యగారు
4 అలకపూడి సత్యనారాయణగారు

ఈక్రింది భాషాభిమానులొసంగిన విరాళములను వందనపూర్వకముగా నందుకొనుచున్నాము.

1 అలకపూడి కాశిగారు	అంగలూరు	రు 1-0-0
2 దుగ్గిరాల వెంకట సుబ్బయ్యగారు	...	1-0-0
3 దుగ్గిరాల వెంకటప్పయ్యగారు	...	0-8-0
4 దుగ్గిరాల రాజచంద్రయ్యగారు	...	0-8-0
5 చింతం నారాయణరావుగారు	బొమ్మ్మలూరు	0-8-0
6 దొక్కని సుబ్రహ్మణ్యంగారు	అంగలూరు	0-6-0
7 అలకపూడి పెదమల్లయ్యగారు	...	0-8-0
8 దుగ్గిరాల రామచంద్రయ్యగారు	...	0-8-0
9 దొక్కని శేషయ్యగారు	...	0-8-0

10 ఆరెకపూడి లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు	...	0.8.0
11 ఆరెకపూడి బ్రహ్మయ్యగారు	...	0.8.0
12 తిపిర్నేని వెంకటనర్సుగారు	...	0.8.0
13 కొల్లి నాగభూషణంగారు	...	1.0.0
14 ఆరెకపూడి చినమల్లయ్యగారు	...	0.6.0
15 కొట్టిపాటి పెదనాగభూషణంగారు	...	0.4.0
16 బాల విద్యార్థులవల్ల	...	29.7.0
17 లక్కరాజు శంకరరావుగారు	...	8.0.0

విద్యాపోషకత్వముల నొసగిన వీరికి మా వందనములు

ముగ్గిరాల పురుషోత్తంగారు	...	1.0.0
తిపిర్నేని సుబ్రహ్మణ్యంగారు	...	1.0.0

ఈక్రిందివారీ క్రిందనుదహరించిన విలువగల గ్రంథములను
దయతో మాకొసంగిరి.

	పేరు.	కాపురము.	పుస్తకములు.	వెల.
మ.రా.శ్రీ	విన్నకోట వెంకటకృష్ణారావుగారు.	చంద్రాల.	4	రు 4.2.0
,,	జోగమాంబగారు	పెదమటలంక	9	రు 1.7.0
,,	పత్రి సుబ్బారావుగారు	రాజమండ్రి	2	రు 0.7.0
,,	విన్నకోట వెంకట్రామయ్యగారు	చంద్రాల	1	రు 1.0.0
,,	చెరుకూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	పెద్దసేపల్లి	6	రు 1.10.0
,,	ములుకుట్ల వెంకటసుబ్బారామయ్యగారు	అంగలూరు	29	రు 4.13.8
,,	చెళ్ళపిళ్ళ వెంకటశాస్త్రిగారు	బందరు	8	రు 1.6.0
,,	నందిగిరి వెంకటప్పారావుపంతులుగారు	అంగలూరు	60	రు 16.13.9
,,	[illegible]పతి లక్ష్మీనారాయణగారు	,,	8	రు 1.13.0
,,	పోట్లూరి వెంకటదాసయ్యగారు	దింటకుర్రు	1	రు 0.4.0
,,	మద్దిర సుబ్బన్న దీక్షితులుగారు	రాజమండ్రి	1	రు 0.4.0
,,	మానవసేవ పత్రికాధిపతిగారు	,,	9	రు 1.8.6
,,	త్రిపురనేని రామస్వామిగారు	అంగలూరు	9	రు 6.4.0
,,	మండియం సీతారామరావు	రాజమండ్రి	2	రు 2.0.0
,,	వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు	,,	5	రు 2.15.0
,,	శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారు	,,	1	రు 0.12.0

మ.రా.శ్రీ	ఒంటెద్దు నాగయ్య అండుసన్సువారు	,,	5	రు 1.4.0
,,	అయ్యగారాజా శాపిరాజుగారు	,,	2	రు 1.2.0
,,	రావుబహద్దరు కం. వీరేశలింగంపంతులుగారు	,,	66	రు 9.0.0
,,	నందగిరి శేషగిరిరావుగారు	అంగలూరు	1	రు 0.14.0
,,	ధవిడిపాటి అయ్యప్పశాస్త్రిగారు	సిద్ధాంతము	1	రు 0.4.0
,,	రావులూరి నాగయ్యగారు	పామర్రు	6	రు 3.5.0
,,	ముగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యగారు	అంగలూరు	8	రు 8.4.0
,,	ముగ్గిరాల సీతారామయ్యగారు	అంగలూరు	2	రు 1.0.0
,,	శీలావతీ సకలాంగనసమాజమువారు	రాజమండ్రి	1	రు 1.0.0
,,	ముగ్గిరాల శే. నరసయ్యగారు	అంగలూరు	1	రు 0.2.0
,,	చిట్టూరి గంగానందయ్యగారు	,,	1	రు 0.4.0
,,	ముగ్గిరాల వెంకటప్పయ్యగారు	,,	1	రు 0.6.0
,,	రామినేని సుబ్రహ్మణ్యంగారు	,,	1	రు 1.0.0
,,	కాశీనాథుని వీరమల్లయ్యగారు	ఏలూరు	15	రు 16.8.0
,,	కాటుపల్లి శివరామయ్యగారు	కొరటగిరి	5	రు 1.10.0
,,	ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథమండలివారు	నిడదవోలు	12	రు 3.2.6
,,	బ్రహ్మసమాజమువారు	కాకినాడ	8	రు 1.12.0
,,	ఆరెకపూడి కోటయ్యగారు	అంగలూరు	5	రు 2.4.0
,,	కర్రా వెంకటరత్నంగారు	ఏలూరు	3	రు 1.8.0
,,	కోన సీతారామరావుగారు	బందరు	1	రు 1.8.0
,,	ఆరెకపూడి మహాలక్ష్మమ్మగారు	అంగలూరు	1	రు 0.1.6
,,	కాజ రంగయ్యగారు	పామర్రు	16	రు 10.14.0
,,	వీరపనేని శేషాద్రిగారు	అంగలూరు	1	రు 2.9.0
,,	చెలికాని నాగభూషణంగారు	,,	5	రు 2.4.0
,,	బాలవిద్యార్థిసంఘము	,,	82	రు 58.12.0
,,	వేదం వెంకట్రాయశాస్త్రిగారు	మద్రాసు	2	రు 3.0.0
,,	ఆరెకపూడి మల్లయ్యగారు	అంగలూరు	1	రు 0.2.0
,,	కొట్టిపాటి రామబ్రహ్మంగారు	,,	1	రు 1.8.0
,,	చెంగాల వెంకటసుబ్బారావుగారు	మద్రాసు	3	రు 2.0.0
,,	తిపిర్నేని మద్దిరామయ్యగారు	అంగలూరు	1	రు 0.8.0
,,	పర్వతనేని భూమయ్యగారు	నూజెళ్ళ	3	రు 4.0.0
,,	ముగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	అంగలూరు	7	రు 6.7.0
,,	ఆరెకపూడి రామకాముడుగారు	,,		రు 81.2.0

ఈ భాండాగారముపై గొప్పవా రొసంగిన
యభిప్రాయములలోఁ గొన్ని.—

మ. రా. శ్రీ ప్రబోధినీపత్రికాధిపతులు వడ్డెపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారు.

మొట్టమొదట కొలఁది గ్రంథములచేతను, కొలఁది సాంఘికుల చేతను ప్రారంభింపబడినను ఈగ్రంథభాండాగారము సర్వవిధముల నానాటికి వృద్ధినొందుటజూడ మిగుల శ్లాఘనీయముగ నున్నది. ఇందలి సాంఘికులలోని విద్యార్థులుగూడ విద్యాసంపాదనయందు మిగుల జాగరూకులై యభివృద్ధి బొందుచున్నటుల గానిపించుచున్నారు. ఇంకను పోషకులు వృద్ధియయిరేని స్వల్పకాలములో దగిన భవననిర్మాణము గాగలదని నమ్ముచున్నాను.

వడ్డెపాటి నిరంజనశాస్త్రి,
12—11—1914. ప్రబోధినీ పత్రికాధిపతి. (అని వ్రున్నది)

మ. రా. రా. శ్రీ కె. రామయ్యగారు, ,, పి. ఆనందరావుగారు, } ప్లీడర్లు, గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టు.

Every thing that we find here is very interesting and satisfactory. We feel bound to express that this association is an example to even civilized people living in towns.

(Sd). **K. Ramayya.**
20—11—13. *(Sd).* **P. Ananda RAO.**

మ. రా. రా. శ్రీ పి. యస్. యల్. నరసింహాచారియర్ అవరగళ్ గారు, బి.ఏ., డిప్యూటీకలెక్టరు, గుడివాడ.

Welcome! friends! and welcome comrades:
Be ye rich or be ye poor.

Here is Treasure of the mind.
Enjoy it. Here, in Angalur.

(Sd). **P. N. L. N.**

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కలాశాలలో ఎం. ఏ., పరీక్షకు చదువుచున్న మ. రా. రా. శ్రీ కాట్రగడ్డ శేషాచలంగారు.

I had the good fortune of seeing this club at Angalur and I am very much pleased with the work it is doing in advancing the material condition of the villages of our circars......I do not hesitate in saying that it deserves much help from the magnanimous rich of our parts.

21—5—14. *(Sd).* **Katragadda Seshachelam.**

గవర్నమెంటు శానిటరీ యిన్స్పెక్టరుగారగు
మ. రా. రా. శ్రీ పి. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ గారు.

I have the happiness to visit this capacious library. It contains books of different descriptions freely distributed to members and non members of both sexes. In a village like this it is a novelty. That the Secretary Mr. D. Purniah has devoted so much of his time and his real interest is much to be admitted. Surely this institution deserves every encouragement in every way.

(Sd). **P. R. Subrahmanyayyer,**
25—7—14. *Govt. Sanitary Inspector.*

సుప్రసిద్ధులును, ఆంధ్రపత్రికానిర్వాహకులలో నొకరును అగు
ఆ. నారాయణరావుగారు.

నేను బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారమును జూచుభాగ్యము కలిగినందుకు సంతసించుచున్నాను. ఈభాండాగారము కొలదికాలము క్రిందటనే స్థాపింపబడినను మనఆంధ్రదేశములోని ముఖ్యమగువానిలో నొకటిగ జేసి యింత ప్రాముఖ్యమునకు దీనికొనివచ్చిన యౌవనులు మిక్కిలి కొనియాడదగియున్నారు. ఇట్టిభాండాగారము అంగలూరునకు మాత్రమేగాక మనయాంధ్రదేశమునకంతకును నాభరణముగనున్నది.

22—11—14. ఆ. నారాయణరావు, (అనివున్నది.)

బందరు జాతీయకళాశాలాధ్యక్షులగు
మ. రా. రా. శ్రీ కోప సీతారామారావు, ఎం.ఏ.

ఈబాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారమును దర్శించుభాగ్యము నేడునాకు కలిగినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఇందుండు పుస్తకముల సంఖ్యయు, వానినుంచు క్రమపద్ధతులనుజూడ యీ భాండాగారమును నిర్వహించు యౌవనులు శ్లాఘాపాత్రులని తోచకమానదు. ఇట్టి భాండాగారములు మన ఆంధ్రదేశమున తాలూకాకు 10-15 ఉన్న మొదల దేశమత్యంత శీఘ్రకాలములో మహోన్నతదశకు వచ్చుటకు సందేహములేదు. ఇట్టి ఉపయోగకరమగు ప్రతిష్ఠాపనవలన కలుగు లాభములను యీపురవాసులు సంపూర్ణముగ ననుభవించెదరని నమ్ముచున్నాను.

22—11—14. కోప సీతారామారావు. (అనివున్నది.)

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము 1912 వ సం.

చతుర్థ సంవత్సర చర్య.

(1915 సం. ర కార్య నివేదనము).

వాణీ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

1915.

శ్రీ

బాలసరస్వతీపుస్తకభాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము 1912 సం.

ప్రధాన పోషకులు.

శ్రీయుత అకురుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరుగారు, సిద్ధాంతం.
శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి వెంకట్రామయ్యగారు, పోతునూరు.

పోషకులు

శ్రీయుత జమ్ముల నరసింహారావుగారు, తుభ్యారు.
శ్రీయుత లింగం. సు. వీరభద్రుడుగారు, బొమ్ములూరు.

కార్యనిర్వాహక సంఘము.

1 త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు,	అధ్యక్షుడు.
2 తిపిర్నేని రామయ్యగారు,	కోశాధిపతి.
3 నుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు,	కార్యదర్శి.
4 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు,	సహాయకార్యదర్శి.
5 తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు.	
6 కొర్నేని నాగయ్యగారు.	
7 తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్ళుగారు.	

8 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు, చె. మునిసిఫ్.
9 త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు.
10 దుగ్గిరాల చినసర్సయ్యగారు.
11 గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు.
12 త్రిపురనేని సుబ్రహ్మణ్యముగారు.
13 బొప్పన వెంకటసుబ్బయ్యగారు.
14 త్రిపురనేని రామశాస్త్రులుగారు.
15 దుగ్గిరాల వెం. పూర్ణయ్యగారు.

సహాయులు.

1 ధూళిపాళ్ళ మురహరిరావుగారు, మొగలరాజపురం.
2 నిమ్మగడ్డ శేషయ్యగారు, చంద్రాల.
3 హనుమోరా రామస్వామిగారు, పెయ్యేరు.
4 కలగర వెంకటసుబ్బయ్యగారు, పెరిసేపల్లి.
5 వల్లూరుపల్లి సర్సయ్యగారు, పెరిసేపల్లి.
6 శింగవరపు వెంకటరత్నముగారు, కొమరవోలు.
7 గారపాటి రామచంద్రయ్యగారు, పెదపాడు.
8 మండ సుబ్బయ్యగారు, దోశపర్రు.

---

1 త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు
2 దుగ్గిరాల వెం. పూర్ణయ్యగారు
3 దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు
4 త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్ళుగారు
5 తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్ళుగారు
6 తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు
7 తిపిర్నేని రామయ్యగారు
8 త్రిపురనేని రామశాస్త్రులుగారు
9 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు, చెము
10 యర్నేని నాగయ్యగారు నిసిఫ్
11 బొప్పన వెంకటసుబ్బయ్యగారు
12 గొట్టిపాటి రామబ్రహ్మంగారు
13 దుగ్గిరాల చినసరకయ్యగారు
14 ఆరెకపూడి బ్రహ్మయ్యగారు
15 కొడాలి రామశేషాద్రిగారు
16 దుగ్గిరాల పురుషోత్తముగారు
17 అక్కినేని గోపాలస్వామిగారు
18 కాకోటి సూర్యాచార్యులుగారు
19 దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు
20 ఆట్లూరి చినసరకయ్యగారు
21 కొల్లి నాగభూషణముగారు
22 గొట్టిపాటి అ. సూర్యనారాయణగారు
23 దుగ్గిరాల జ. వెం. శేషయ్యగారు
24 ఆరెకపూడి రామశాస్త్రులుగారు
25 లక్కరాజు శంకరరావుగారు
26 దుగ్గిరాల సీతారామయ్యగారు
27 అక్కినేని బలరామకృష్ణయ్యగారు
28 ఆరెకపూడి వె. వల్లయ్యగారు
29 గొట్టిపాటి సు. సూర్యనారాయణగారు
30 వీరవనేని శేషాద్రిగారు
31 ఆరెకపూడి శేషాద్రిగారు
32 తిపిర్నేని పూర్ణయ్యగారు
33 దుగ్గిరాల వీరభద్రుడుగారు
34 గొట్టిపాటి అంజనేయులుగారు
35 ఆరెకపూడి వెంకటరత్నముగారు
36 పాలకీర్తపు బంగారయ్యగారు
37 యర్నేని వెంకటరత్నముగారు
38 కందర్ల బసవకోటిలింగముగారు
39 తాతినేని నాగయ్యగారు
40 జెట్టుకని తిరుమలాచార్యులుగారు
41 వేమ సూరయ్యగారు
42 యర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు
43 తిపిర్నేని వెంకటసుబ్బయ్యగారు
44 దుగ్గిరాల గోపాలస్వామిగారు
45 పోట్లూరి శ్రీవెంకటేశ్వరదొరయ్యగారు, చింటపర్రు.
46 లింగం నారాయణరావుగారు బొమ్ములూరు.
47 లింగం పాపిసీదుగారు ,,
48 లింగం అ. వీరభద్రుడుగారు ,,
49 లింగం వెం. వీరభద్రయ్యగారు ,,
50 విన్నకోట వెంకట్రామయ్యగారు, చంద్రాల.
51 విన్నకోట వెంకటకృష్ణారావుగారు ,,
52 దావులూరి నాగయ్యగారు, పసుమర్రు
53 పర్వతనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు, మూలెక్కి.
54 పర్వతనేని భూమయ్యగారు ,,
55 నూదెళ్ల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, నందమూరు.
56 దన్నెంరెడ్డి సూర్యనారాయణగారు, గుంటూరు.
57 తాతినేని వెంకయ్యగారు, పడ్చిరాయలపూడి.
58 తాతినేని వెంకటచలంగారు ,,
59 గుమ్మడి రామస్వామిగారు, దోసపాడు
60 గుమ్మడి సీతయ్యగారు ,,
61 ఆట్లూరి చంద్రయ్యగారు, చవుటపల్లి.
62 చెరుకూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, పెరిసేపల్లి.
63 చెలపాని నాగభూషణముగారు, శేరీకల్వపూడి.
64 పర్వతనేని నారాయణరావుగారు, కోతవరము.

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారము.

సంగ్రహ చరిత్ర.

ఈ పుస్తకభాండాగారము సంస్కృతము నభ్యసించు కొందరు బాలవిద్యార్థులచే 1912 సం॥ జనవరీ 1 ꠰ తేదీని (సంక్రాంతిపండుగనాడు) 248 ఆంధ్రగ్రంథములతో స్థాపింపఁబడినది. ఆవత్సర మీభాండాగారము మ. రా. శ్రీ దుగ్గిరాల రాఘవయ్యగారిభవనము నద్దెలేకుండ నుంచి 449 గ్రంథములతోను, రెండు మూడు వార్తాపత్రికలతోను నడచెను. ద్వితీయవత్సరమందు భాండాగారమును వేరొక యద్దెగృహమునకు మార్చి, యత్యుత్సాహముతోఁ బాటుపడి 966 గ్రంథముల చేకూర్చిరి. సాంఘికులు చిన్నవయసువారగుటచేతను, అస్వాతంత్ర్యులగుటచేతను, స్వవిద్యాభివృద్ధికై యత్నింపవలసినవారగుటచేతను, యీకార్యమును కొనసాగించుట కష్టసాధ్యమని యెంచి, ద్వితీయవత్సరాంతమునకు కొందఱు పెద్దల నొక కార్యనిర్వాహకసంఘముగా నేర్పఱిచి సకలజనాకర్షణ మొనర్చుచున్న యీ భాండాగారపు బరిపాలనాభారమును వారిపై నుంచిరి.

అంతవరకు భాండాగారమువారు గ్రంథముల నిండ్లకీయమిచే భాండాగారమునకువచ్చు కొలదిమందికిమాత్రమే లాభకారిగా నుండెడిది. కాని పైఁజెప్పిన కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు వెంటనే నిబంధన లేర్పఱిచి చందాఁ గైకొనకయే స్త్రీలకును, చందాదార్లకును గ్రంథముల నిండ్లకీయఁ బ్రారంభించిరి. ద్వితీయవార్షికోత్సవము మ. రా. శ్రీ బి. ఆదినారాయణనాయుడు బి.ఏ., బి.యల్., గారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రదముగా జరుపఁబడినది.

తృతీయవత్సరమునందు పూర్వోక్తగృహము తగినంత వీలుగా నుండకపోవుటచే పాఠకుల సౌకర్యార్థమై పురమధ్యమందున్న సుందరభవనమునకు భాండాగారమును మార్చిరి. తదుద్దేశఫలితముగా పాఠకులుగూడ విశేషముగా విచ్చేసిరి. పొరుగూళ్ళవారిని కూడ చందాదార్లుగాఁ జేర్చుకొని వలయుగ్రంథముల నొసంగిరి. మఱియు నాంధ్రదేశమందు ప్రసిద్ధివడసిన యన్నిపత్రికలను, గ్రంథమాలలనుఁ జేర్చి భాండాగారము నలంకరించిరి.

తృతీయ వార్షికోత్సవము.

ఈ విధముగా నత్యున్నతస్థితికిఁ గొనిరాబడిన యీ భాండాగారముయొక్క తృతీయవార్షికోత్సవము దీనికై ప్రత్యేకించి వేయఁబడిన యొక పెద్దపందిలియందు అడుసుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరుగారి యాధిపత్యమున జరిగించితిమి. సుమారు వేయిమంది సభ్యు లానాటి సభకు సమావేశమైరి. దైవప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమమారంభింపఁబడెను. అగ్రాసనాధిపతిగా రన్యదేశభాండాగారములయొక్కయు, ఆంధ్రదేశీయ గ్రంథాలయములయొక్కయు స్థితిగతుల తేటతెల్లముగా ముచ్చటించి యీభాండాగారాభివృద్ధి కడు శ్లాఘనీయమని పల్కిరి. కార్యదర్శి భాండాగారపు సంవత్సరచర్యం జదివినపిదప బాలురచే నాంధ్రభాషావిలాసము శ్రవణానందముగాను, కర్ణాపేయముగాను ప్రదర్శింపబడెను. అనంతర మేతద్విషయమునే దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్య, చావరాల వెంకటాద్రిగార్లును, చరిత్రపఠన ప్రయోజనముం గురించి దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యచౌదరి, కార్యమపూడి రాజమన్నారు కవిగార్లును, ఆంధ్రగ్రంథభాండాగారోద్యమ వ్యాపనముం గూర్చి శ్రీయుత అయ్యంకి వెంకటరమణయ్యగారును, దీర్ఘోపన్యాసములఁ గావించి సభ్యులకు ప్రమోదమొనఁగూర్చిరి. ఇంకను పలువురు పలువిషయములఁ జర్చించినపిమ్మట నధ్యక్షులు తమయంత్యోపన్యాస మొసఁగిరి. పిదప గ్రామాంతరమునుండి విచ్చేసిన సభ్యులకును, సభాధ్యక్షులకును స్వాగతవందనము లర్పింపఁబడి జయజయనాదములతోడను, జాతీయగీతము

లతోడను సభ ముగింపఁబడెను.

ఈ సంవత్సరము 1850 ఆంధ్రగ్రంథములును, 88 సంస్కృత గ్రంథములును, 25 తాళపత్రగ్రంథములును, 94 పత్రికాసంపుటములును గలవు. 76 చందాదార్లుగలరు. మరియు 42 స్త్రీపాఠకులతోడను, 20 పత్రికలతోడను నొక శాఖాసంఘముతోడను విరాజిలుచున్నది. సరాసరి ప్రతిదినము 26 చదువరులు విచ్చేసి జ్ఞానోపార్జనకై వలయు గ్రంథములను, పత్రికలనుఁ జదువుకొని పోవుచున్నారు. స్త్రీపాఠశాల నొకదానిని భాండాగారపోషణక్రింద నిర్వహించుచున్నాము.

ఇది యిప్పటివరకు భాండాగారముయొక్క సంగ్రహ చరిత్ర. ఇప్పుడు 1915 సంవత్సరపు చర్యను విపులముగాఁ దెలుపుచున్నాము.

1914 సంవత్సరము జనవరి మొదలు 1915 జనవరివరకును, 1915 జనవరి మొదలు నవంబరు వరకును భాండాగారము చెందిన వృద్ధిక్షయములఁ గనఁబరచు పట్టిక.

విషయము.	1914	1915
చందాదారులు	60	76
గ్రంథములిండ్లకుఁ దీసికొనిపోయి పఠించు స్త్రీలు	40	42
ప్రతిదినము సరాసరి భాండాగారమునకువచ్చు చదువరులు	25	26
భాండాగారపు తెలుగుపుస్తకములు	1500	1850
సంస్కృతగ్రంథములు	...	88
తాళపత్రగ్రంథములు	1	.25
పత్రికా సంపుటములు	...	94
పత్రికలు, గ్రంథమాలలు	28	32

1915 సం॥రం జనవరి లగాయతు నవంబరు 20 తేదీవఱకు భాండాగారముయొక్క ఆదాయవ్యయముల పట్టిక.

విషయము.	జమ			ఖర్చు		
గతసంవత్సరపు నిల్వ	44	9	9			
చందాదారులవలన జమ	210	8	0			
విరాళములు	15	4	0			
వివాహాల మామూళ్ళు	14	0	0			
గ్రంథములు వగయిరా అమ్మకంవల్ల జమ ...	88	11	9			
గతవార్షికోత్సవమునకు విరాళములు ...	51	12	0			
మొత్తము ...	369	13	6			
ఖర్చులు.						
గ్రంథములు పత్రికలు వగయిరాలకు ఖర్చు ...				85	12	0
జీతాలకు ఖర్చు				17	9	0
బైండింగు				29	6	8
అద్దె				15	0	0
గతవార్షికోత్సవమునకు ఖర్చు				74	1	9
చిల్లరఖర్చులు తపాలాస్టాంపులవగయిరా ...				26	7	6
అచ్చుపనులు				18	4	0
[illegible] యీవార్షికోత్సవమునకుఖర్చు...				11	4	8
ఖర్చు మొత్తం ...				274	4	2
ఖర్చుపోను నిల్వ ...	95	9	4			
కోశాధిపతి గారివద్ద ప్రామిసరీనోట్లరూపముగా నున్న ధనము అసలు ...	158	6	0			
మొత్తము నిల్వధనం ...	253	15	4			

కార్యనిర్వాహక సభలు.

ఈసంవత్సరము భాండాగారపు సర్వ కార్యముల నెరవేర్పుకొఱకును, పరిపాలనకు సంబంధించిన యితరవిధుల ననుసరించుటకును, 3 కార్యనిర్వాహక సభలమాత్రమే జరిపితిమి.

సార్వజనిక సభలు.

ప్రతి ఆదివారము వక్తృత్వముల నభ్యసించు బాలవిద్యార్థి సంఘమువారిచే నీతి, మత, సాంఘిక, భాషావిషయికములగు నుపన్యాసముల నిప్పించుచున్నాము. మరియు జనోపయోగకరములగు విషయములపైఁ దప్పక పెద్దలచేఁ జెప్పించి సాధారణజనులకొక విధమగు నభిరుచిఁ గల్గఁజేయుచున్నాము. ఇట్టి సార్వజనిక సభలీసంవత్సరమున 26 జరిగించితిమి. ఈశ్వరానుగ్రహముచే ముందింతకంటె నెక్కువగా జరుపగలము.

పరీక్షలు - బహుమతులు.

పెక్కు కార్యభారములందు నిమగ్నులమైయున్న మాకు తగునట్లు ప్రోత్సాహసాహాయ్యములు కలుగకుంటచే పరిషత్తు నొకదాని నెలకొల్పనెంచియు, విఫలప్రయత్నులమైతిమి. అందులకెంతయు చింతిలుచున్నారము. అయినను మాగ్రామ బాలికాపాఠశాలలో నాంధ్ర సాహిత్యమందు తీర్ణులైనవారికి 8 రూప్యముల విలువగల గ్రంథముల బహుమతిగా నొసంగితిమి. తెనాలిపురమందున్న కన్యావిద్యార్థి సంఘమువారికి పదిరూపాయల గ్రంథములనిచ్చితిమి.

ప్రాచీనగ్రంథ సంపాదనము

ప్రాచీనార్యులు తమ భవిష్యత్సంతానముయొక్క పురోభివృద్ధి కయి వలయుమహద్విషయముల నెల్ల తాళపత్ర లిఖితములుగానుంచిరి. కొంత కాలమువరకు దేశీయులకు వానియందుగల మక్కువచే ప్రాణములకంటె నెక్కుడుప్రీతిగా వానినిఁగాపాడిరి. కాని ముద్రణాసౌకర్యములు ప్రబలమైనతోడనే యీయముద్రిత గ్రంథములు జనసామాన్యమునందలి యజ్ఞానప్రభావముచే నిరసనభావమునకుం గురియయి క్రిమికీటకాదుల కాహారమగుచున్నవి. ఇటీవల కొందరికిగ్రంథ ప్రయోజనము మనమున నాటి తత్సంపాదనమునకై యత్నించుచున్నారు. కాని గ్రంథ భాండాగారములవారీవిషయమై శ్రద్ధవహింపకుండుట మిగుల చింతాకరము. ఏదేని యొక భాండాగారముయొక్క గౌరవస్థానము తత్ప్రాచీన గ్రంథసంచయమునుబట్టియే నిర్ణయింపఁదగినదని మాముఖ్యోద్దేశము. అదియే మాప్రాచీన గ్రంథసంపాదనోద్యమమునకు ప్రబల కారణము. ప్రస్తుతము బాలవిద్యార్థి సంఘమువారిచే వేసవికాలములో నెండయు, వానయు ననక యనేకకష్టనష్టములకు పాల్పడి సంపాదింపఁబడిన 25 ప్రాచీన గ్రంథములు మాభాండాగారము నలంకరించుచున్నవి. అందముద్రితములని మాకుఁ దోచిన కొన్నిగ్రంథముల నిందు పొందుపఱచుచున్నాము.

	గ్రంథము పేరు.		కవిపేరు.
1	మోక్షోద్భవామృతసారము(పద్యకావ్యము)		బొడ్డపాటికృష్ణయ్య
2	శ్రీరామ స్తవరాజము	,,	మల్లనార్యుడు
3	బ్రహ్మాండివచనము		
4	భల్లాణ చరిత్రము	,,	పోచిరాజు వీరనామాత్యుడు
5	మాత్రగణితము (పద్యములు)		
6	పాటిబళ్ళ సుందరరామశతకము		
7	ఆత్మపూజావిధానము		

8 గురుగీతాసారము (పద్యకావ్యము) నారపామాత్యుడు
9 వేదాంతమూర్తి కస్వరూపములోని
తత్వబోధాప్రకరణము (వచనము)
10 శైవకీర్తనలు
11 అధ్యారోపాపవాదము (వచనము) ఆచార్యస్వాములు
12 మానసబోధ సంధాయకసప్తవింశతి తాడిపల్లి పానకాల్రాయుడు
13 నాగేశ్వర శతకము.

ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణ భాగ్యమబ్బినచో నింకొకటి రెంటి నచ్చొత్తింప నభిలషించుచున్నాము.

గోఖ్లే రాత్రిధర్మపాఠశాల.

యేమహాత్ముడు భారతదేశోద్ధరణమునకై తనజీవితమును ధారపోసెనో యేయాపద్బాంధవుడు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపాలిటి కల్పవృక్షమై వెలసెనో, యేరాజకీయ మహర్షి శాంతిక బిరుదంబుల గాసింపక దననామమును సార్థకపఱచుకొనియెనో, యేసాత్వికమూర్తి తన వినిర్మల సచ్చరిత్రచే భారతజాతికంతకును గుణపాఠము నేర్పి పుణ్యలోకమునకు జేరంగొనియెనో, యట్టి లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి స్మృతిచిహ్నముగా నొక ప్రతిష్ఠాపనము స్థాపింపనెంచి బాల విద్యార్థిసంఘమువారు కాయకష్టముచే పగలంతయు పాటుబడి జీవించు బీద విద్యార్థుల కుచితముగా విద్యగరపుటకై తా 28-2-1915 తారీఖున 'గోఖ్లే రాత్రి ధర్మపాఠశాల' యనుపేరున నొకరిద్దరు విద్యార్థులతో నీ పాఠశాలను నెలకొల్పిరి. వారి సదుద్దేశమున కెంతయు సంతసించి మా భాండాగారమువారు పాఠశాలను తమపోషణక్రిందికి దీసికొనిరి. ప్రస్తుతము 32 విద్యార్థులును యిద్దరుపాధ్యాయులును కలరు. ఉపాధ్యాయులు వేతనముగొనక యే యత్యంతాభిమానము కలిగి పనిచేయుచున్నారు. విద్యార్థులకు వలయుపుస్తకములు మొదలగు పరికరములెల్ల భాం

డాగారపు ద్రవ్యముతోడనే సమకూర్పఁబడుచున్నవి. ప్రస్తుతమీపాఠశాలయున్న భాండాగారమందిరము విద్యార్థుల రాకపోకల కనుకూలముగాలేదు. కావున ప్రత్యేక స్థలమునకయి ప్రయత్నించుచున్నాము. ఈ పాఠశాలాభివృద్ధికై నిరీక్షించుచు సర్వేశ్వరుని కనేక వందనశతంబు లర్పించుచున్నాము.

గోఖ్లే ధర్మవిద్యానిలయ సంఘము,

దింటకుర్రు.

ఆంధ్రదేశములో గ్రంథాలయముల నెలకొల్పి శాఖాసంఘములుగాఁ జేర్చుకొని చేయూత నొసంగుట మాముఖ్యోద్దేశములలో నొకటియగుటచే మాబాలవిద్యార్థిసంఘమువారిచే తా 16-3-1915 తేదీని స్థాపింపఁబడిన యీసంఘమును మాభాండాగార శాఖగాఁదీసికొంటిమి. ఈసంఘపు పుస్తకభాండాగారమునకు 312 గ్రంథములు 16 చందాదారులును కలరు. ప్రతిదినమును పదుగురు చదువరులు భాండాగారమునకు దయచేసి పుస్తకపత్రికాదుల పఠించుచున్నారు. చందాదారులకే గాక గ్రామస్థుల కెల్లరకుఁగూడ నుచితముగా గ్రంథము లిండ్లకీయఁబడుచున్నవి. ప్రతిమాసమునను చందామూలమున ఆరు రూపాయిల ఆదాయమును అయిదురూప్యముల వ్యయమునగుచున్నది. ఈక్రిందిపరిపాలకులచే నీసంఘము యథావిధిగా నిర్వహింపఁబడుచున్నది.

1 చాపరాల సీతారామస్వామిగారు, అధ్యక్షుడు.
2 [illegible]య్యగారు, ఉపాధ్యక్షుడు.
3 పొట్లూరి శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారు, కార్యదర్శి అందు కోశాధిపతి.
4 పొట్లూరి శ్రీ వెంకటేశ్వర చెంచయ్యగారు, సహాయకార్యదర్శి.

ఈక్రిందిపత్రికలును, గ్రంథమాలలును, మా భాండాగారము నలంకరించుచున్నవి.

ఆంధ్రమాసపత్రికలు.

1 మానవసేవ. 2 ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్పత్రిక. 3 వ్యవసాయ. 4 దివ్యజ్ఞానదీపిక. 5 హిందూసుందరి. 6 వివేకవతి. 7 ప్రబోధిని. 8 గృహలక్ష్మి 9 త్రిలిఙ్గ. 10 కృష్ణాజిల్లా గజెట్.

ఆంధ్రవార్తాపత్రికలు.

1 ఆంధ్రదినపత్రిక 2 శశిరేఖ 3 ధర్మసాధని 4 కృష్ణాపత్రిక 5 రవి 6 దేశమాత.

ఆంగ్లేయ పత్రికలు.

(1) Amrita Bazaar–By weekly (2) Epiphany– Weekly (3) Students'Own Magazine (4) The Central Hindu College Magazine (monthly).

గ్రంథమాలలు.

1 విజ్ఞానచంద్రిక 2 ఆంధ్రప్రచారిణి 3 అనుబంధ గ్రంథమాల 4 ఆంధ్రభాషాభివర్ధని 5 లీలావతి 6 ఆంధ్రవిజ్ఞానభానోదయ 7 సుబోధిని 8 ఆంధ్రసరస్వతి 9 ఆయుర్వేదాశ్రమ 10 సమ్మోదిని 11 వేగుజుక్క 12 వేగుజుక్కకథావళి.

ఇందు వ్యవసాయ, ఆంధ్రసాహిత్య, కృష్ణా, శశిరేఖ, ఆంధ్రదిన పత్రిక, ధర్మసాధని, Epiphany పత్రికలును, విజ్ఞానచంద్రిక, ఆంధ్ర ప్రచారిణి అనుబంధగ్రంథమాల, సుబోధిని, ఆయుర్వేదాశ్రమ, వేగుజుక్క, వేగుజుక్క కథావళీగ్రంథమాలలు భాండాగారసంఘముచే దెప్పింపఁబడుచున్నవి.

వందనములు.

ఇదివరకు దివ్యజ్ఞానదీపిక, ప్రబోధినీపత్రికలు తత్పత్రికాధిపతుల చేతను, దేశమాత పొట్లూరి శ్రీవెంకటేశ్వర్లుగారిచేతను, రవి ఆంధ్ర భాషాభివర్ధని, లీలావతి, ఆంధ్రవిజ్ఞానభానూదయ, ఆంధ్రసరస్వతీగ్రంథ మాలలు అరికపూడి రామశాస్త్రులుగారిచేతను, ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథ మాల దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారిచేతను, సమ్మోదినీగ్రంథమాల ములుకుట్ల సుబ్బరామయ్యగారిచేతను, కృష్ణాజిల్లాగజెట్ వీరపనేని శేషాద్రిగారిచేతను, Amrita Bazaar దాసరి లక్ష్మీనారాయణ, విన్న కోట వెంకటకృష్ణారావుగార్లచేతను, Central H. C. Magazine, వి వేకవతిపత్రికలు తిపిర్నేని వెంకటసుబ్బయ్యగారిచేతను, మానవసేవ జూపూడి నాంచారయ్యగారిచేతను, Students' own Magazine తులాబందుల శ్రీరాములు గారిచేతను మాభాండాగారమునకుఁ దెప్పింపబడుచున్నవి. వీరికెల్లరకు మాకృతజ్ఞతాభివందనములు.

మరియు హిందూసుందరి, గృహలక్ష్మిపత్రికల నత్యంతాదరముతో మాభాండాగారమునకుఁ దెప్పించిన శ్రీమతి అట్లూరి శేషమ్మగారి కిని, సగముఖరీదున కొసఁగుచున్న మానవసేవ, హిందూసుందరి, లీలావతి, వేగుజుక్క, సుబోధినీ సంపాదకులకును, కొంతతగ్గించియిచ్చుచున్న వ్యవసాయ, దేశమాత, గృహలక్ష్మి, ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్పత్రికాధిపతులకును వందనసహస్రము లర్పించుచున్నాము.

శాశ్వతభవన ప్రయత్నము.

స్వంతభవనములు లేని గ్రంథభాండాగారములు శాశ్వతప్రతిష్ఠాపితములు కాజాలవని తలంచి మాగ్రామమధ్యముననున్న గ్రామకంఠములోని స్థలమునకై రెండుసార్లు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు చేసితిమి. కాని యీదరఖాస్తులు కొన్నికారణములవల్ల రద్దుకాబడినందులకు మిగుల చింతిలుచున్నారము.

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగార

ధర్మసంఘము.

కార్యభారవిశేషముచే నీధర్మసంఘమును భవననిర్మాణమునకై పుస్తకభాండాగారోపశాఖగా నేర్పాటుచేసితిమి. ఈసంఘమువారు కొంత ధనమును సంపాదించి 3000 గజముల స్థలమును గడించిరి. భవననిర్మాణమునకయి యత్నించుచున్నారు. ఈదిగువ నుదహరించిన యుదారపురుషు లీతత్సంఘమునకు పరిపాలకులుగా నున్నారు.

శ్రీయుత పర్వతనేని మల్లిఖార్జునుడుగారు, అధ్యక్షుడు.

,, అడ్డమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు } ఉపాధ్యక్షులు,
,, మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు }

,, లింగం నాగభూషణంగారు } కార్యదర్శులు.
,, త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు }

,, తిపిర్నేని రామయ్యగారు

,, తిపిర్నేని లక్ష్మిపెరుమాళ్ళుగారు

,, తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు

,, దుగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు

,, ఆరెకపూడి రామశాస్త్రుల్లుగారు.

బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగార ధర్మసంఘముయొక్క

ఆదాయ వ్యయముల పట్టిక.

వివరము.	జమ			ఖర్చు		
చందాలు విరాళములు వగయిరాలవల్ల జమ	320	0	0			
స్థలమునకొని బయానాగా యిచ్చినఖర్చు				170	0	0
రిజిష్ట్రీ వగయిరాఖర్చులు				58	0	8
ఖర్చుపోను నిల్వకొక్కము	91	15	9			
యింకను రావలసిన బాకీలు	117	0	0			

శ్రీబాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగార ధర్మసంఘము,

అంగలూరు.

యావజ్జీవపోషకులు.

శ్రీయుత మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు ప్రొప్రయిటర్, రాయపూడి.

ప్రధానపోషకులు.

శ్రీయుత పాలావర్షుల కామేశ్వరరావుగారు, బెజవాడ.
,, రావెల తిరుపతయ్యగారు తుమ్మూరు
,, అంచే శివయ్యగారు, ఈమని

పోషకులు.

శ్రీయుత త్రిపురనేని పోమయ్యగారు, తాడికొండ.

,, మోపర్తి సూర్యనారాయణగారు, తక్కెళ్ళపాడు.

సహాయులు.

శ్రీయుత కొలిమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్లీడరు	బెజవాడ
,, చెరుకూరి క్రిష్ణయ్యగారు	మొగల్రాజపురం
,, కాట్రగడ్డ రంగయ్యగారు	,,
,, కాట్రగడ్డ వరదయ్య, పిచ్చయ్యగార్లు	,,
,, ధూళిపాళ్ల వెంకట సుబ్బయ్యగారు	,,
,, పోటెబండ్ల ధూమయ్యగారు	,,
,, రావెల వెంకయ్యగారు	తుళ్ళూరు
,, రావెల రామలింగయ్యగారు	,,
,, జమ్ముల చంద్రయ్యగారు	,,
,, పువ్వాడ సుబ్బారావుగారు	,,
,, కామమూడి సుబ్బయ్యగారు	,,
,, జమ్ముల శేషగిరిరావుగారు	,,
,, నూతక్కి వీరరాఘవయ్యగారు	గుంటూరు
,, వాసిరెడ్డి మాధవయ్యగారు	చేబ్రోలు
,, చెరుకూరి వెంకట్రామయ్యగారు	ఇక్కుర్తి
,, ముసునూరి వెంకటప్పయ్యగారు	పేరుకలపూడి
,, వాసిరెడ్డి నాగయ్యగారు	చినపాలెం
,, కొంగర సీతారామయ్యగారు	మోరంపూడి
,, చింతమనేని వెంకట సుబ్బయ్యగారు	,,

అభిమానులు.

శ్రీయుత కొమ్మినేని వెంకటప్పయ్యగారు	తుళ్ళూరు
,, పువ్వాడ రంగయ్యగారు	,,
,, కామపల్లి రుద్రయ్యగారు	అత్తిలి
,, వాసిరెడ్డి శివరామయ్యగారు	చేబ్రోలు
,, దేవభక్తుని అనంతరామయ్యగారు	,,
,, దేవభక్తుని సీతారామయ్యగారు	,,
,, కంచర్ల రత్తయ్యగారు	బ్రాహ్మణకోడూరు
,, రామినేని క్రిష్ణయ్యగారు	,,
,, యడ్లపల్లి బుచ్చయ్యగారు	,,
,, దాసరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	,,
,, మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు	,,
,, రావిపాటి కృష్ణయ్యగారు	పెదపాలెం
,, తుమ్మల వెంకయ్యగారు	గోళ్ళమూడిపాడు
,, చిగురుపాటి సర్వయ్యగారు	దొప్పలపూడి
,, కాట్రూరి సుబ్బయ్యగారు	,,
,, గడ్డిపాటి అంకమ్మగారు	,,
,, మిక్కిలినేని మాకయ్యగారు	మంచికలపూడి
,, మాగంటి బాపినీడుగారు	బాటపర్రు
,, గారపాటి అంజనేయులుగారు	,,
,, వంకినేని రామయ్యగారు	,,
,, గుత్తా రామయ్యగారు	,,
,, దొడ్డపనేని క్రిష్ణయ్యగారు	,,
,, మాగంటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు	,,
,, గుత్తా కోటయ్యగారు	,,
,, గుత్తా వెంకయ్యగారు	,,

,, అల్లికేపూడి తిరుపతయ్యగారు — కొవ్వలి

,, వెంపాటి రామకృష్ణయ్యగారు — ,,

పైన చెప్పబడిన వారికి శ్రద్ధాదరంబుల కోరిన తలిదండ్రులకును మా కృతజ్ఞతా భివందనములు.

ఈ క్రింది ధర్మాభిమానులొసంగిన విరాళములను వందనపూర్వకముగా

అందుకొనుచున్నాము.

పేరు.	గ్రామము పేరు.	రూపా.
ముక్కిరాల పూర్ణయ్యగారు	అంగలూరు	రు 4.0.0
త్రిపురనేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు	,,	8.0.0
తిపిర్నేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు	,,	2.0.0
తిపిర్నేని వెంకట్రామయ్యగారు	,,	8.0.0
తిపిర్నేని రామయ్యగారు	,,	8.0.0
త్రిపురనేని రామశాస్త్రులుగారు	,,	2.0.0
అరికపూడి రామశాస్త్రులుగారు (మునిసిఫ్)	,,	4.0.0
అక్కినేని శేషయ్యగారు	,,	1.C.0
మున్నేని నాగయ్యగారు	,,	8.0.0
ముక్కిరాల వెం. పూర్ణయ్యగారు	,,	1.0.0
ముక్కిరాల రామచంద్రయ్యగారు	,,	1.0.0
ముక్కిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	,,	4.0.0
లింగం అ. వీరభద్రుడుగారు	కొమ్మూరు	2.0.0
లింగం పాటిబీరుగారు	,,	2.0.0
లింగం వెంకటరత్నంగారు	,,	2.0.0
అరికపూడి రామశాస్త్రులుగారు	అంగలూరు	4.0.0
అరికపూడి పెదమల్లయ్యగారు	,,	8.0.0

గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు	,,	0-8-0
తిపిర్నేని పూర్ణయ్యగారు	,,	0-8-0
అట్లూరి పెదనాగభూషణంగారు	,,	1-0-0
తిపిర్నేని సుబ్బయ్యగారు	,,	2-0-0
తిపిర్నేని రత్తంగారు	,,	0-8-0
ముక్కిరాల శివయ్యగారు	,,	1-0-0
బొప్పన గోపాలకృష్ణయ్యగారు	,,	1-0-0
అరికపూడి వెంకటరత్నముగారు	,,	0-8-0
ముక్కిరాల సూర్యనారాయణగారు	,,	1-0-0
పొట్లూరి రంగయ్యగారు	చింతపర్రు	1-0-0
గుత్తా గంగయ్యగారు	కొండపాడు	8-0-0
లావరాల జన్నయ్యగారు	గుడ్లవల్లేరు	1-0-0

వివాహకట్నములనొసంగిన వారికి మావందనములు.

త్రిపురనేని సర్వయ్యగారు	అంగలూరు	1-0-0
ముక్కిరాల రం. శివయ్యగారు	,,	1-0-0
అక్కినేని బలరామకృష్ణయ్యగారు	,,	2-0-0
ముక్కిరాల అమరయ్యగారు	,,	1-0-0
ముక్కిరాల నాగయ్యగారు	,,	1-0-0
తిపిర్నేని రామస్వామిగారు	,,	1-0-0
అరికపూడి వెంకటరత్నంగారు	,,	1-0-0
బొప్పన చినపున్నయ్యగారు	,,	0-8-0
గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	,,	1-0-0
గొట్టిపాటి సూర్యనారాయణగారు	,,	0-8-0
గొట్టిపాటి వెంకటప్పయ్యగారు	,,	0-8-0
గొట్టిపాటి రామయ్యగారు	,,	0-8-0
అరికపూడి పెదమల్లయ్యగారు	,,	0-8-0

అరకట్రాడి సుబ్బయ్యగారు	,,	1.0.0
మండా శీతయ్యగారు	,,	0.8.0

ఈక్రిందివారు తిరువనుపహరించిన విలువగల గ్రంథములను దయతో మాకొసంగిరి.

పేరు.	కాపురము.	పుస్తకములు.	వెల.
మ.రా.శ్రీ వానిరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	తుమ్మపూడి	1	రు 1.8.0
,, రామమోహనధర్మపుస్తకభాండాగారము	బెజవాడ	3	1.9.0
,, వేగుచుక్క గ్రంథమాల	బరంపురము	7	7.0.0
,, పంగా కోటయ్యగారు	బెజవాడ	8	4.4.6
,, మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు	బ్రాహ్మణకోడూరు	8	6.0.0
,, అదిపూడి సోమనాధరావుగారు	పిఠాపురం	4	2.6.0
,, హిందూసుందరిపత్రికాధిపతిగారు	కాకినాడ	4	1.0.0
,, గోష్ఠధర్మదిగ్విజయసంఘము	దింటుకుర్రు	4	1.12.0
,, అరకట్రాడి రామశాస్త్రులుగారు	అంగలూరు	2	2.5.0
,, ముప్పాళ్ళ జగన్నాథశర్మగారు	అంద్రవేలి	1	0.8.0
,, గారపాటి అంజనేయులుగారు	చాటుకుర్రు	25	10.9.0
,, మలబల్లి సుబ్బరామయ్యగారు	అంగలూరు	1	0.8.0
,, కొల్లి సీతయ్యగారు	వేలూరు	1	0.8.0
,, సీతారామపుస్తకభాండాగారము	మండపేట	3	0.9.0
,, పర్వతనేని నారాయణరావుగారు	కారరము	1	1.4.0
,, నాగినేని వెంకటకవిగారు	అమృతగ్రామం	9	7.4.0
,, టి. శేశరావుగారు	పుదుగల్లు	2	0.15.0
,, కాశీ సోమసుందరంగారు	అంగలూరు	1	1.4.0
,, శ్రీత్రిపల్లి సూర్యారావుగారు	మద్రాసు	7	1.4.0
,, ఆంధ్రభాషాభివర్ధనసమాజము	కాకినాడ	6	1.4.0

,, పర్వతనేని రామయ్యగారు	మాచెర్ల	20	15.0.0
,, కోటబాడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు	బెజవాడ	1	
,, అరకట్రాడి కాశీగారు	అంగలూరు	1	0.7.0
,, రామమోహనక్లబ్బు	ఉంగుటూరు	1	
,, నందిరాజా దలపతిరావుగారు	ఏలూరు	3	1.0.0
,, బాలసరస్వతీపుస్తకభాండాగారము	అంగలూరు	149	181.0.9
,, కే. రామానుజరావు	బందరు	1	0.6.0
,, త్రిపురనేని వరదయ్యగారు	అంగలూరు	12	6.0.0
,, త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారు	అంగలూరు	25	6.0.0
,, దుర్గ్వాని సుబ్రహ్మణ్యంగారు	అంగలూరు	1	
,, చెలికాని నాగభూషణంగారు	అంగలూరు	2	1.4.0
,, పెద్దిరాజా వెంకటాద్రిదలపతిరావుగారు	బందరు	4	1.0.0
,, దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	అంగలూరు	2	8.8.0
,, సుబోధినీగ్రంథమండలి	నెల్లూరు	2	1.0.0
,, మద్దూరి పర్వతాలరామయ్యగారు	అంగలూరు	1	0.8.0
,, తిప్పలపాటి నాగన్నగారు	గుడల	5	1.8.0
,, పల్లెంపాటి రామకృష్ణయ్యగారు	కాటూరు	1	0.4.0
,, దుగ్గిరాల శేషాద్రిగారు	అంగలూరు	1	2.8.0
,, వానిరెడ్డి వెంకటనరసింహారావుగారు	పెదపాలెము	1	2.8.0
,, చిల్లరిగె రామానందయ్యగారు	గుడ్లవల్లేరు	1	0.8.0
,, కోట కూరయ్యగారు	అంగలూరు	4	2.8.0
,, వడ్డి వెంకటప్పయ్యగారు	అంగలూరు	8	5.7.0
,, తాతినేని వెంకయ్యగారు	కుమ్మరగుంటపూడి	9	4.10.0
,, కాపూడి కాంతారయ్యగారు	అంగలూరు	1	
,, ఒంటెద్దు నాగయ్య అండు సన్సు	రాజమండ్రి	5	2.4.0
,, మాటేటి సుబ్బయ్యగారు	రాజమండ్రి	8	8.0.0
,, కొర్రా వెంకటరత్నంగారు	ఏలూరు	82	12.8.0
,, అయ్యగారి వీరిరాజుగారు	రాజమండ్రి	8	0.9.0

,,	యస్. సుబ్బేశ్వరరావుగారు	,,	6	8.0.0
,,	కవిరాజా శ్రీపాటికృష్ణమూర్తిగారు	,,	16	12.4.0
,,	సరస్వతీనికేతనము	,,	1	1.4.0
,,	పొట్లూరి సత్యవతిగారు	చింతపర్రు	2	8.0.0
,,	దాసరి వెంకటరత్నముగారు	అంగలూరు	7	7.0.0
,,	కాశీబాధుని రామలింగశాస్త్రిగారు	ముక్త్యాల	15	15.0.0
,,	బొప్పన వెంకటసుబ్బయ్యగారు	అంగలూరు	6	7.4.0
,,	బొప్పన శ్రీరాములుగారు	,,	1	4.0.0
,,	బ్రాహ్మణకోడూరు హిందూ-యువజనులు	బ్రాహ్మణకోడూరు	8	2.8.0
,,	కోనేటి అప్పారావుగారు	గుంటూరు	8	0.12.0
,,	వల్లభనేని సీతారామయ్యగారు	ఘంటసాల	5	8.4.0

కృతజ్ఞత.

ఈభాండాగార స్థాపకులయి భాషాభివృద్ధికరములగు పనుద్యమములకెల్లఁ దోడ్పడుచు, భాండాగారమును కంటికిరెప్పవలె గాచుచు మా కమూల్యసాహాయ్య మొసఁగుచున్న బాలవిద్యార్థిసంఘమువారిని ముందుగానిట సంస్మరించుచున్నాము. వారికీశ్వరుడు సర్వవిధముల సాయపడుఁగాక.

అత్యంతాభిమానముతోడను, ప్రేమతోడను, లోటుపాటులురాకుండ సంఘాభివృద్ధి సరయుచు, మాచేయుకార్యములకు చేయూతనొసంగుచు, నొకపెద్దదిక్కువాను ధర్మముగా నొసంగిన మా యుద్యోగులు మ. రా. శ్రీ త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్యగారికిని, తృతీయవార్షికోత్సవమున కధ్యక్షతవహించి మాకోర్కెనెరవేర్చిన మ. రా. శ్రీ అనుముల్లి గోపాలకృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరుగారికిని, మాభాండాగారమునకెల్ల శ్రేయోభివృద్ధులకై సదానిరీక్షించుచు సత్యోత్సాహమునొసఁగి మాకెల్ల విధముల ప్రోత్సాహసహాయ్యము లొసఁగూర్చుచున్న శ్రీయుత మల్లెల

శివరామకృష్ణయ్యగారికిని, నిరంతరము గ్రంథముల నిండ్లకుఁ దెప్పించుకొని చదువుచున్న మాసోదరీమణులకును, భాండాగారాభివృద్ధికై చెప్పకుండ కెఱఁగులఁ దోడ్పడుచున్న శ్రీయుతులు తివిక్కొని వెంకట్రామయ్య, దాసరి లక్ష్మీనారాయణ, దుగ్గిరాల వెంకటసుబ్బయ్య, అరెకపూడి కోటయ్య, అరెకపూడి రామశాస్త్రుల్లు (మునిసిఫ్) గార్లకును, శ్రీ కృష్ణపాఠశాలా విద్యార్థులకును, మాకృతజ్ఞతాభివందనములు.

తలవనితలంపుగా మాగ్రామమునకు దయచేసి మేముకోరకయే 25 రూప్యముల వెలగల శ్రీకృష్ణరాయల ఛాయాపటమునొకటి వ్రాసియిచ్చి మరియొక చిత్రపటమునుఁగూడ నిచ్చుటకు వాగ్దాన మొసఁగిన మ. రా. శ్రీ వస్నుంరెడ్డి సూర్యనారాయణ నాయుడుగారికి మాకృతజ్ఞతం దెలియఁజేయుచున్నాము.

మరియు భాండాగారమునకు వలయు నుపకరణములఁ గూర్చుటలో సాయపడుచున్న మ. రా. శ్రీ మొక్కని సీతారామయ్యగారికిని, పేరినమునకేక్షింపకయే రాత్రి పాఠశాలా బోధకులుగానుండిన శ్రీమొక్కని సుబ్రహ్మణ్యముగారికిని, మాపదుద్యమము నందలి యాదరణచే పుస్తకపత్రికాదుల నిచ్చి తమయుదార స్వభావమును తోటిసోదరీబృందమునకెల్ల నెఱుకపడఁజేసిన శ్రీమతులు పొట్లూరి సత్యవతి, అట్లూరి శేషమ్మగార్లకును, ఆంధ్రదేశగ్రంథ భాండాగారములకు పంచిపెట్టుటకై కొన్ని జగన్నాథీయముల నిచ్చిన శ్రీయుత కొల్లి సీతయ్యగారికిని, మాభాండాగారమునఁ గాంచినతోడనే తమకు కలిగిన యువ్యాజానురాగముచే అవసరములనుబట్టి సంఘమువారు కోరిన యుత్తరములపై కటునొకదానిని శాంక్షనుచేసిన పోస్టల్ యిన్‌స్పెక్టరు మ. రా. శ్రీ డి. శ్రీనివాసరావుగారికిని, మాపరింటెండెంటు దొరవారికిని, అద్దెకుగాను 35 రూప్యముల మాభాండాగారమునకీయఁ దీర్మానించిన కమ్మమహాజన సంఘమువారికిని యనేకవందనములు.

ఇట్లే మున్ముందును దయఁజూప తత్సంఘమువారిని వినయపూర్వకముగా వేడుచున్నాము.

—• బైండింగు. •—

మా భాండాగార గ్రంథములలో కొన్ని శిథిలములగుచుండఁ గాఁజూచి మీ విద్యార్థిసంఘమువారు వర్ణింపరాని శ్రమపడి సుమారు 1200 వందల సంపుటములకుఁ జక్కఁగా బైండింగును జేసినారు. ఈ పని యంత్రసాహాయ్యమున నిర్వర్తింపఁబడినదానివలె ముచ్చటగానున్నదని పెద్దలు చెప్పుచున్నారు. సుమారు రు 100-0-0 లు విలువగల యీపని రు 27-0-0 లతో నైనదని చెప్పుటకు సంతసించుచున్నాము. ఇందుకు పైబాలవిద్యార్థులకు మా కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాము.

అంతియగాక మాకు గ్రంథములనుగాని, పత్రికలనుగాని విరాళములనుగాని, యిచ్చియు మరియితర సాహాయ్యముం జేసియు, మాకుఁ దోడ్పడుచున్న యాంధ్రదేశమందలి పండితులును, కవులును, భాషాభిమానులును మాకు వందనీయులు.

విజ్ఞప్తి.

అయ్యలారా!

మాభాండాగారము స్థాపించినది మొదలు యీనాలుగు వత్సరముల స్వల్పకాలములో మేము కావించిన కార్యములను, యభివృద్ధిని తేటతెల్లముగా మీకు నివేదించితిమి. బాలసరస్వతి జన్మించినదాది పండితులు, కవులు, మహాకవులు, ప్రాజ్ఞులు, దేశాభిమానులు, భాషాభిమానులు, పెద్దలు, చిన్నలు, విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు మొదలగువారి యనుగ్రహముం బడయుచు దినదినమునూతన వికాసముచే శోభిల్లుచు

న్నది. ఈకొలదికాలములో మాభాండాగారమందిన యభివృద్ధికి సంతసించుచున్నాము. ప్రస్తుతము 1850 ఆంధ్రగ్రంథములును, 32 పత్రికలును, గ్రంథమాలికలును, భాండాగారమునలంకరించుచున్నవి. ఈవత్సరము క్రొత్తగా సంస్కృతశాఖనేర్పఱిచి 88 గ్రంథముల సమకూర్చితిమి. అముద్రితములగు ప్రాచీన గ్రంథములకై విశేషముగా ప్రయత్నించుచున్నాము. రాత్రిపాఠశాలయొకటి భాండాగార పోషణక్రిందనే నిర్వహింపఁబడుచున్నది. పరిపత్తును నెలకొల్పుటకును కరపత్రముల ముద్రించుటకును నిశ్చయించితిమి. ఇంకను పెక్కుదారకార్యములం జేయఁ గుతూహలముకలదు.

ఈగ్రామము చంద్రాల, చింతపర్రు, బొమ్మలూరు, వేల్పూరు, సిద్ధాంతము, మాజెళ్ళ, చిరిచింతల మొదలగు పెక్కుగ్రామములకు మధ్యనున్నది. కావున నీగ్రామములందుగల విద్యార్థులకును, విద్వాంసులకును ఇంకను విశేషముగా దీనిమూలమున విద్యాదానము చేయవలయునని సంకల్పించితిమి.

ఇట్టి మాకు స్వంతభవనము లేదు. ధనవంతుల సాయము లేదు. పండితులయొక్కయు మహాకవులయొక్కయు నాదరణము కావలయును. రాజుల యనుగ్రహము కావలయును. ఈభాండాగారము సకలకళలచే నుతేజరిల్లుటకు సుమారిరువదివేల రూప్యములు వలయునని పెద్దల యభిప్రాయము. కాని నిలువ నీడలేకయున్న బాలసరస్వతి కయిదువేల రూపాయలున్న యొక సుందరమైన చిన్నయాలయము నిర్మింపవచ్చును. ఇప్పటికి మూడువేల గజముల నివేశనస్థలము సంపాదించితిమి. భవన నిర్మాణమైనచో నెట్టి సదుద్యమములకైన శక్తిమంతుల మగుదుము.

కనుక దేశాభిమానులెవరైన నీయాలయ ప్రతిష్ఠాపనమునకుం గడంగి మా సదుద్యములకెల్లఁ దోడునూప వేడుచున్నాము. అట్లు కానిచో తమశక్తికొలది యిచ్చి మావందనములందికొనుడు. రాజశేఖరులారా! మీయౌదార్యముం జూపుడు. జమీందారులారా! యీ

ప్రతిష్ఠాపనము వలన లోకమునకుఁ గల్గుచున్న లాభమునుఁ దలంచి మీరుఁ బోషింపుఁడు. సరసకవిశేఖరులారా! మీ గ్రంథములను మనోహర కావ్యములను యిచ్చి యుపకారముఁ జేయుఁడు. పండితులారా! మీ కృతుల నొసంగుఁడు. భాషాభిమానులారా! ధనముతో గ్రంథములతో, మీకు వచ్చు పత్రికలతో గ్రంథమాలలతో, వస్తువులతో, యుపకరణములతో, యేదితోఁచిన నది యిచ్చి సంఘమును ప్రకాశవంతముగాఁ జేయుఁడు. లోకోపకారులు కండు.

చిత్తగింపుఁడు,
ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు,
త్రిపురనేని గోపాలకృష్ణయ్య,
అధ్యక్షుఁడు.
తిరివీధి రామయ్య, కోశాధిపతి.
దుగ్గిరాల పూర్ణయ్య, కార్యదర్శి.
ఆలోకపూడి రామశాస్త్రులు,
సహాయకార్యదర్శి.

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,
అంగలూరు.
20-11-15.

ఈ భాండారముపై పెద్ద లొసంగిన
యభిప్రాయములలోఁ గొన్ని.—

అసిస్టెంటు బ్యాంకు మానేజరు

మహారాజశ్రీ యు. వి. రామశేషయ్యగారు.

1. I greatly find a newest civilization in this village in all respects. This library deserves encouragement from the public.

14-1-15. (Sd.) U. V. RAMASESHAIAH.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథ భాండాగార సంఘకార్యదర్శి

మహారాజశ్రీ అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యగారు, బెజవాడ.

2. అంగలూరునందున్న బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారమును జూచు భాగ్యము నాకబ్బినది. ఆంధ్రవాఙ్మయమునఁగల యుపయుక్త గ్రంథములన్నియు నిక్కడ సమగ్రముగ గలవు. ఈ గ్రామమునందున్న యౌవనుల ఉత్సాహమే ఈ భాండాగారరూపమున మూర్తీభవించినదని చెప్పవచ్చును. వీరు భవననిర్మాణమునకు గూడ ప్రయత్నించుచుండిరని తెలియుట మిక్కిలి యానందదాయకము; వీరి ప్రయత్నము త్వరలో నెరవేరుగాకయనియు, ముందుసంవత్సరమున జరుగబోవు సాంవత్సరికోత్సవము స్వంతభవనముననే జరుపుకొనగల భాగ్యమబ్బును గాకయనియు గోరుచున్నాను.

16-1-15. (సైన్డ్) అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య.

పోస్టల్ ఇన్‌స్పెక్టరుగారు

మ. రా. రా. శ్రీ డి. శ్రీనివాసరావుగారు, బెజవాడ.

3. It is exactly institutions of this kind that are very badly in requisition in out of the way country places and this want has been fulfilled very satisfactorily by the gentlemen of Angaluru.

(Sd.) D. SREENIVASAROW.

మ. రా. రా. శ్రీ సరస్వతీ సమాజము కార్యదర్శిగారు, సికింద్రాబాదు.

4. At present it contains 1700 books worth having. In a very short time it will be a *model to all other libraries in the Andhra Province.* We find the boy volunteers take very good interest..........

27-2-15. (Sd.) JOINT SECRETARIES.

C. E. Y. MISSIONARY, KHAMMAMET,

శ్రీమతి ఫ్లారెన్సు స్మిత్ దొరసానిగారు.

5. Everything seems to be exceedingly well organised and managed. Such an institution must certainly make for the well being of the people of Angaluru.

2-3-15. (Sd.) FLORENCE SMITH.

---

6. మ-రా-శ్రీ ఉప్పలపాటి నాగన్నకవిగారు.

శా. శ్రీరాజిల్లగ నంగలూరిపురిలోఁ జెన్నొందగా బాలకుల్
గారాబంబునఁజెంది వాఙ్మయనిధిన్ గన్నారవీక్షింపనా
[illegible] సర్వజనులాహ్లాదంబునుం బొందఁగా
శ్రీరామాధిపు డానుకీయుతులకున్ శ్రీలిచ్చి రక్షించుతన్.

ఉ. బాలకులిట్టికార్యము ప్రాథమమొక్కఁగఁ బూనుటల్
జాలగ చిత్రమౌ [illegible] సంస్థ నవీయముగా [illegible]
మేలుగ నిట్టి స్థాపనలు మెండుగ [illegible] భూజనాళికిం
శ్రీలలనాధిపుండు మతి [illegible] జేయుగాకృతన్.

శా. శ్రీవిహారిణి అలవేలుమంగను సదా చిత్తంబురంజిల్లగా
వామాంకంబునసల్పి శేషగిరిపై వాసంబుఁగావించి తా
నామోదంబున వేంకటేశ్వరసుభాఖ్యంజెందు వైకుంఠుఁడీ
క్షేమంబార సరస్వతీ నిలయముం శ్రీలిచ్చి రక్షించుతన్.

26.4.15. (సైన్) ఉప్పలపాటి నాగన్నకవి.

స్పెషల్ డిప్యూటి కలెక్టరుగారు

మ. రా. శ్రీ. కే. శ్రీనివాసాచారిగారు, యమ్. ఏ., బి. యల్., గుడివాడ.

7. ....The Ryots of this and the neighbouring villages are taking full advantage of this library......My visit to this institution has been a *revelation* to me.

13-6-15. (Sd.) K. SREENIVASACHARY, M. A. B. L.

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు బూర్డు అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరుగారు

మ. రా. రా. శ్రీ టి. యస్. మహమ్మదు హుస్సేనుగారు.

8. ....It is a pride to the district and a village like Angaluru should be so much up to date in doing good to the Hindu community in various ways and particularly by starting a useful library...

29-7-15. (Sd.) T. S. MAHAMMAD HUSSAIN.

గుడివాడ తహశ్శీలుదారుగారగు

మ. రా. రా. శ్రీ ఏ. రామక్రిష్ణరాజుగారు.

9. పల్లెటూరులో ఇంతగా శ్రద్ధగా పనిచేయువారు అరుదు. నిజముగా నాకు చాలా ఆశ్చర్యముగాను సంతోషముగాను పుట్టినది.... ......ప్రతివారును వచ్చి దీనిలాభమును పొందునట్లు చేయుట ముఖ్యమని ....

30-7-15. (Sd.) A. RAMAKRISTNARAJU.

గుడివాడ బోర్డుసెకండరీ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులగు

మ. రా. రా. శ్రీ డి. సూర్యనారాయణగారు, బి. యే.

10. ......దీనినిజూచినవారికెల్లను వారిదేశమును గురించివారు చేయునది ఎంతయున్నదో వెంటనే స్ఫురింపకమానదు......యిదియేగద వారికిని వారిబాలురకున్నూ, దేశమునకున్నూ వన్నెదెచ్చునది. ఇట్టిదిమాదిరి యితరులుకూడ వీరిమార్గముల ననుసరింతురుగాక.

8-8-15. (Sd.) D. SURYANARAYANA, B. A.

గుడివాడ డిస్ట్రిక్టుకోర్టు మునసబుగారగు

మ. రా. శ్రీ పిళ్ళారిశెట్టి నారాయణరావునాయుడుగారు బి.ఏ., బి.యల్.

11. ....It is the second largest library in the Telugu Country....... The library is purely a voluntary affair and speaks well of the enlightenment and public spirit of the people of the place. Many towns in the presidency may with advantage copy, the selfless work of the villagers of Angaluru. If every town and village in the presidency is like Angaluru with its library and its enlightened people, it would be time enough for our rulers to change their opinion of Indians................................

10-10-15 (Sd.) P. NARAYANAROW.

---

12. గుడివాడ రేంజిస్కూళ్ళ సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగారగు

మ. రా. శ్రీ టి. తిరుమలరావుగారు.

............This Library and Reading room bears testimony to the fact that Angaluru is far ahead in point of general enlightenment and literacy in the Gudivada Taluq and perhaps in the whole of Kristna District. It reflects credit in the whole village of Angalur.

11-10-15. (Sd.) T: TIRUMALAROW.

ఉద్దేశములు.

1. బాలికలకును బాలురకును విద్యయందుఁ బ్రోత్సాహముఁ గల్గించుట. పరీక్షించి బహుమతు లిచ్చుట.

2. గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను సంపాదించి యందఱకును ఉచితముగాఁ జదువనిచ్చుట.

3. ఉపన్యాసకులను, విద్వాంసులను బ్రార్థించి జ్ఞానదాయకములగు యుపన్యాసముల నిప్పించుట.

4. ఆంధ్రదేశమునఁగల భాండాగారముల మా శాఖాసంఘములుగాఁ జేర్చుకొని శక్తికొలఁది చేయూఁత నొసఁగుట.

5. నీతిబోధకములైనట్టియు, దేశాభివృద్ధికరములైనట్టియు వ్యాసములను, పత్రికలను, పుస్తకములను వ్రాయించి అచ్చువేయించి యెల్లరకుఁ బంచిపెట్టుట, విక్రయించుట.

6. ఇంటికిఁ గ్రంథములఁ దీసికొనిపోవువారియొద్ద స్వల్పముగు చందాను దీసికొని భాండాగారమును పోషించుచు చందాదారులకు లాభముఁ జేయుట.

7. స్త్రీలకుఁ గోరిన గ్రంథముల నుచితముగా నిండ్లకు జదువనిచ్చి స్త్రీ విద్యను బ్రోత్సాహపరచుట మొ॥

8. బీద విద్యార్థుల కుచితముగా విద్య చెప్పించుట. రాత్రిపాఠశాలలు స్థాపించుట.

9. తాళపత్రగ్రంథములను సంపాదించి అందుఁ బ్రసిద్ధములగు వాని ముద్రించుట.

10. ఆంధ్రదేశోద్ధారణమునకై జీవితము ధారవోసిన మహామహులను కవులను స్మరించుచు వారి జ్ఞాపకార్థ మేదేని చేయు శక్తికొలఁది ప్రయత్నించుట మొ॥

శ్రీ

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

స్థాపితము 1912 వ సం.

తృతీయ సంవత్సర చర్య.

వాణీ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.
1915.

ఉద్దేశములు.

1. బాలికలకును బాలురకును విద్యయందు ప్రోత్సాహము గల్గించుట. పరీక్షించి బహుమతుల నిచ్చుట.

2. గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను సంపాదించి యందఱకును ఉచితముగా జదువనిచ్చుట.

3. ఉపన్యాసకులను, విద్వాంసులను ప్రార్థించి జ్ఞానదాయకములగు యుపన్యాసముల నిప్పించుట.

4. మానసోల్లాసకరము లైనట్టియు శరీరసాధకము లైనట్టియు ఆటలను ప్రోత్సాహపరచుట.

5. నీతిబోధకము లైనట్టియు, దేశాభివృద్ధికరము లైనట్టియు వ్యాసములను, పత్రికలను, పుస్తకములను వ్రాయించి అచ్చువేయించి ఎల్లరకు పంచిపెట్టుట, విక్రయించుట.

6. ఇంటికి గ్రంథములు దీసికొనిపోవువారియొద్ద స్వల్పమగు చందాను దీసికొని భాండాగారమును పోషించుచు చందాదారులకు లాభము చేయుట,

7. స్త్రీలకు కోరిన గ్రంథముల నుచితముగా నిండ్లకు జదువనిచ్చి స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సాహపరచుట మొ॥

8. బీద విద్యార్థుల కుచితముగా విద్య చెప్పించుట. రాత్రిపాఠశాలలు స్థాపించుట.

9. తాళపత్రగ్రంథములను సంపాదించి అందు ప్రసిద్ధములగు వాని ముద్రించుట.

10. ఆంధ్రదేశోద్ధారణమునకై జీవితము ధారవోసిన మహామహులను కవులను స్మరించుచు వారి జ్ఞాపకార్థ మేదేని చేయు శక్తిగలిగి ప్రయత్నించుట మొ॥

17

బాలసరస్వతీ పుస్తక భాండాగారము,

అంగలూరు.

చతుర్థవార్షికోత్సవము.

అధ్యక్షులు శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారొసంగిన

యుపన్యాసము.

సభ్యులారా!

అంగలూరి మహాజనులీ పుస్తకభాండాగారము స్థాపించి కొలదికాలములోనే దీని నింతటి ప్రాముఖ్యతకు దెచ్చుట మిక్కిలి శ్లాఘనీయము. నేటికార్యమును సంఘబలములచే సమకూర్చగలిగిరి "సంఘేశక్తిః కలౌయుగే" అనువాక్యము ప్రకారము కలియుగమునందు సంఘబలమే ముఖ్యము. సంఘమునందలి జనులకు ఆదర్శములందు సమానాభిమానమును కార్యదీక్షాపాటవమందు సమానోత్సాహమును కలిగినప్పుడు సంఘమునకు బలము సమకూరును. పూర్వమున మహాత్కార్యము లెవ్వరో మహాపురుషుని సామర్థ్యమువలన సాధింపబడుచుండెను. లోకమున ప్రసిద్ధిగాంచిన శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ, బుద్ధ, క్రీస్తు, మహమ్మదు మొదలగు నవతారపురుషులును, శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యులు, లోనుగాగల ఆచార్యపురుషులును తమ ప్రభావములవలన లోకమునకు శాశ్వతప్రయోజనములను సమకూర్చిరి. ఇప్పుడట్టి మహాపురుషులు కనబడుటలేదు. అట్టివారుండినను సంఘములకు నాయకులుగా పరిగణింపబడుచున్నారు గాని అవతారములుగ గాని ఆచార్యపురుషులుగ గాని గణనింపబడుటలేదు. ఈ కాలమున జనసంఘములకు ప్రబోధమును ఐకమత్యమును కలిగినయెడల ఎట్టిమహాత్కార్యములనైనను సాధింపగలరు. సంఘబలము నానాటికి లోకమున అభివృద్ధిచెందుచున్నది. సంఘబలము పాశ్చాత్యదేశములందు సహకారసంఘప్రాబల్యమున ఆర్థిక ప్రయోజనము లనేకములు సాధించుచున్నది. సహకారసంఘములు కేవలము ఋణములు సులభముగ లభ్యపడుటకేగాక, జనులయందన్యోన్యభావము పరస్పరసహాయము మితవ్యయము పట్టుదలలోనుగాగల సుగుణములు కలుగజేసి వానిని పోషించుచు స్వయంసహాయము, చేతిపనులు వర్తకము మొదలగు ద్రవ్యసాధన కార్యములన్నిటిని జయప్రదముగ సాగించుట కవకాశము కలిగించుచున్నది.

మయను. విద్యార్థులకు బ్రహ్మచారులు బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్యకులముల వా ర్లు కొక్క బ్రాహ్మణ గురువు కొద్దకే విద్యగఱపుడు వైశ్యగృహములలో [illegible] ధిక మెత్తి యందు [illegible] తాము [illegible] సంహిత"లోని [illegible] ప్రాముఖ్యములు [illegible] నిదర్శనముగ [illegible] వారిమనస్సుల [illegible] ఇప్పుడు [illegible] కాలముల [illegible] కులములలో [illegible] కాలాంతరమున [illegible] ములకు [illegible] పరిణమించినవని [illegible] తేటపడకమానదు. ఇట్లే ప్రతిష్ఠాపనల [illegible] సంస్కృతగ్రంథము [illegible] గ్రంథములు తెలిసింది [illegible] ప్రాముఖ్యమునకు [illegible] లభ్యమగ [illegible] క్యకము. ప్రస్తుతకాలములు [illegible] విద్యావ్యాపకముగను [illegible] విజ్ఞాన ప్రసారమున [illegible] కాశము కలిగింపగలవు. [illegible] ప్రయత్నములు [illegible] ఇట్టి ప్రస్తుతకాలములు [illegible] గ్రామములలో [illegible] కలిగి [illegible] [illegible] మనశక్తులు [illegible] విజ్ఞానము అభివృద్ధి [illegible] సంఘముల [illegible] పొద్దుటను [illegible] అవకాశము కలుగును.

[illegible] ప్రస్తుతకాలము [illegible] విద్యలో [illegible] కష్టములు, [illegible] అత్యంత [illegible] పట్టిన [illegible] మిక్కిలిగంతోష కరము గానున్నది.

ఈఅంగలూరులో [illegible] విద్యాభివృద్ధియును కవితాపాఠ [illegible] కలిగిన [illegible] కొందరుండుటచేతనే [illegible] ప్రస్తుతకాలము [illegible] వృద్ధిపొందుట [illegible] ప్రస్తుతకాలముస్థాపనయందే గాక శ్రీ [illegible] మొదలగు [illegible] విద్యావిషయిక ప్రతిష్ఠాపనలయందును అంగలూరివారు [illegible] [illegible] విద్యావ్యాపక ప్రయత్నములన్నియు [illegible] ప్రవర్తమానములు గాక.

గుంటూరు వాణీ ముద్రాక్షర శాలయందు ముద్రింపఁబడినది.

బాలసరస్వతీ. పుస్తకభాండాగార

ధర్మసంఘము,

అంగలూరు.

నవీనయుగము ప్రారంభమయినది. దేశోద్ధారకమగు నొక నూతనమారుతము ప్రచండమై నిరాఘాటమై హిందూదేశాంతరితమున ప్రవహించుచున్నది. దేశమునం దెల్లయెడల, దేశాభిమానము, దేశోపకారకరణాభిలాష, సంస్కరణరతి, ప్రబలుచున్నవి. నవీనశాస్త్రములు వెలువడుచున్నవి. కవులు నవీనగ్రంథములు వ్రాయుచున్నారు. నవీనవాదములు, నవీనభావములు మొలకలెత్తుచున్నవి. దేశీయులెల్లరును దేశము నుద్ధరింపవలయునని కంకణముకట్టుకొనుచున్నారు. దేశసేవక సంఘములు బయలుదేఱుచున్నవి. ఇట్టి తరుణములో దేశమును దుర్దశలో నత్యున్నతస్థితికిఁ దేఁగల సాధనములకొఱకు దేశీయులెల్లరు నైకగ్రీవముగా వెదకుచున్నారు. దేశమునకెల్లను నూతనవికాసము, నూత్నసంపదలు, నూతనతేజమును సమకూర్చి జీవకళనుగూర్పఁజాలిన శక్తి దేశీయులవిజ్ఞానమును విద్యను వెంపొందించుటయం దిమిడియున్నవి. దేశీయులు విద్యావంతులయినప్పుడే దేశము జీవకళాసంశోభితమై సర్వవిధములఁ ద్వరలో నభివృద్ధిం గాంచును.

భాండాగారములు దేశాభివృద్ధికి సర్వవిధములఁ దోడ్పడునని విద్వాంసులెల్లరును అంగీకరించియున్నారు. భాండాగారముల సాహా

యమువలన దేశమునఁ బరపతిసంఘములను విశేషముగా స్థాపించవచ్చుననియు స్థానికస్వపరిపాలనాశక్తిని జనులకుఁగల్గించి సుశిక్షితులనుజేసి దేశమును మహోన్నతస్థితికి దేవచ్చుననియుఁ గొందఱు చెప్పుచున్నారు. దేశముయొక్క రాజకీయ, నైతిక, ఆర్థిక, సాంఘికధర్మముల విశేషవ్యాప్తికి భాండాగారము లత్యంతసాహాయ్యమును జేయును. దేశీయుల మనస్సులందుగల పూర్వాచారపరాయణత్వమును, సంకుచితభావములను, నిరుత్సాహము, స్వప్రయోజనపరత్వము, దేశారాధనజీవనము చేయనొల్లకుండుట మొదలగుభావములను నశింపజేయుటకును, విద్యార్థుల దుస్సాంగత్యమును నిర్మూలముచేసి సన్మార్గమునకు ద్రిప్పుటకును భాండాగారములు చాలఁదోడ్పడును. అనవసరప్రసంగాభిలాష, సోమరితనము, కాలదుర్వినియోగము, స్వీయకార్యపరాఙ్ముఖత, దుస్సాంగత్యము మొదలగు దుర్గుణములు క్రమముగా దొలఁగిపోవుటయు, కాలమును సద్వినియోగముచేయుట, దేశారాధనజీవనమున కుత్సహించుట, కర్తవ్యమెఱిఁగి నిర్వర్తించుట, మొదలగు సద్భావము లంకురించుటయు భాండాగారములున్న స్థలములయం దెల్లెడలను స్వాభావికముగా సంభవించుట యనుభవపూర్వకము. గ్రంథపఠనముచే దేశీయులు విద్యావంతులును, శాస్త్రజ్ఞులును అగుట మన మెల్లరము నెఱిఁగిన విషయమే. ఈవిషయమున పాశ్చాత్యదేశము లెంత యభివృద్ధినందినది యాదేశములకుఁ బోయి చూచిన విశదమగును.

ఆ యీ విషయములం గమనించి యాంధ్రులును భాండాగార సంస్థాపనమున విశేషశ్రద్ధం దీసికొనుచున్నారు. ఆంధ్ర దేశమున వివిధ భాగములయందు దినదినము నూతన భాండారములు జన్మించి నూతన కళలతోను, నూతన తేజముతోను దినదినాభివృద్ధినందుచున్నవి. సర్వ విషయములందును దేశీయుల విజ్ఞానమును పెంపొందుచున్నవి. ఇంతయేల భాండాగార సమస్య యాంధ్రదేశము నెల్లను గదల్చివైచుచున్నది. ఆంధ్రుల హృదయములనెల్ల సర్వభాగములందును, రాజకీయ, నైతిక సాంఘిక సమస్యలు వ్యాపించి దేశమును జలింపఁజేయుచున్నవి. తీవ్ర సంక్షోభము కల్గి దేశము కదలిపోవుచున్నది.

ఆ యీ విషయములను మున్నుగనే గ్రహించి మేమును మా గ్రామమున బాలసరస్వతీ పుస్తకభాండాగారమను పేర నొక భాండారమును స్థాపించితిమి. స్థాపించినదాది యీ మూఁడు సంవత్సరములలో మాశక్తికొలఁది దదభివృద్ధికై పాటుపడితిమి. బాలసరస్వతి బాలురయు, విద్వాంసులయు, స్త్రీలయు, పిన్నలు, పెద్దలు, విద్యార్థులు మొదలగు సర్వజనులయొక్కయు జ్ఞానాభివృద్ధికిఁ జేతనైనంతవఱకుఁ దోడ్పడినది. అయినను, జదివి విశేషజ్ఞానమును బొందవలయునను సంకల్పముగల విద్యావంతులు తప్ప ధనవంతులు విశేషముగా లేకపోవుటచే మా సంకల్పము సంపూర్ణముగా నెఱవేఱలేదు. ప్రభుత్వమువారి తోడ్పాటు లేకుండుటచే మన భాండాగారముల పోషణము మఱింత కష్టసాధ్యమగుచున్నది.

కొలఁదికాలమునుండియు ఆంధ్రదేశమునకెల్ల ఆదర్శముగా నుండఁదగిన యొక చక్కని భాండారము (Model Library) ఉండవలయునని మన పెద్దలలో చాలమందికిఁ బొడగట్టినది. ఈ కార్యము విశేషధనముకలవారికి గాని సాధ్యముకాదు. అందుచే నింతవఱకెవరును ఈ పనికిఁ బూనుకొని తీవ్రప్రయత్నము చేయ నారంభింపలేదు. ఆదర్శపాత్రమగు భాండాగారమునకు సేవకులుండవలయును. ఉద్యానవన ముండవలయును, ఫుట్‌బాలు, టెన్నిసు, బాడ్మింటన్ మొదలగు ఆటలకు వసతులుండవలయును. ఆంధ్రమున సంస్కృతమున సర్వగ్రంథములును, ఆంగ్లభాషయందు మనకుఁ గావలసినంతవఱకు ముఖ్యమైన యుద్గ్రంథములు నుండవలయును. ధర్మభాండారములలో వివిధగ్రంథపఠనము, శాస్త్రపరిశోధనము మొదలగు కార్యములను జేయఁగోరి దేశసంచారముచేయు విద్వాంసులకును, దూరదేశాగతులకును బసకు భోజనమునకు గృహములు కావలయును. భాండాగారకునికిఁ గూడ వసతి కల్పింపవలయును. బాలురను బాలికలను ఆకర్షించుటకు దగిన సామగ్రి యుండవలయును. వారికి నానావిషయములను బోధించి జ్ఞానశోభితులనుగాఁ జేయుటకుఁ దగిన బోధకు

ము. భాండాగారవిషయములను విరివిగాఁజర్చింప ప్రతిక
య్యమువలన దేశము. వానిని ముద్రించు ముద్రణాశాల యుండవలయును.
వచ్చునవియు స్థాని ద్యానము, వృక్షవాటికలు, సరోవరము లేకున్నచో
లనుజేసి దేశమున్న సంస్థలు ధర్మభాండారములు కొలదలగు ప్రతిష్ఠాపనములు
చున్నారు. దేశ క్షీణములు కాఁజాలవనియు హిందూదేశీయభవనముల
విశేషవ్యాప్తికి కివియు మూలాల్యాలంకారములనియు ప్రాఘనరు గద్దెసుగా
యుల మనసు యుపన్యాసములలో బోధించియున్నారు. ఈ కార్యములను
ములను, నిష్పటకు లక్షణవ్యయములయినను జాలవనుట యతిశయోక్తి
చేయనొల్లను.

స్థల దుసి
భాండ

ఈకార్యముయొక్క సాధకబాధకములను బాగుగాఁ జర్చించితిమి. మాకు విశేషధనము లేదు. గొప్ప పలుకుఁబడిలేదు. ఈ వఱకు గొప్పధనవంతులుగాని జమీందార్లుగాని మాకు విశేషసాహాయ్యమును చేయలేదు. చేయఁబూనినపనిదేమో శక్తికిమించినది. విశేషప్రత్రి మలభ్యము. పరిస్థితులన్నియు ననుకూలములు. అయినను ఒకవిషయము కలదు. మాయూరనున్న యౌవనులు విశేషోత్సాహము కలవారు. వారివిద్యాభిలాష మెండు. పెక్కుమంది బాలురు, విద్యావంతులు, కవులు, భాషాభిజ్ఞులు దినదినము మమ్ము నూతన గ్రంథములఁ దెప్పించ కోరుచున్నారు. భాండారమునందలి గ్రంథములు చాలలేదు. వారివాంఛలను మేము దీర్పఁజాలకున్నారము. దినదినము క్రొత్తగ్రంథములను దెప్పించితిమి. చాలలేదు. కావ్యములను దెప్పించితిమి. చాలలేదు. శాస్త్రములను సంపాదించితిమి. చాలలేదు. పురాణములు, ప్రబంధములు, నాటకములు, వ్యాకరణములు, విమర్శగ్రంథములు అన్నియు మాశక్తికొలఁది సంగ్రహించితిమి. చాలలేదు. అపండితులేయు బాలురయు వాంఛలు సక్రమములనియు న్యాయములనియు గ్రహించితిమి. వారియాశలు తీర్పఁదగినవియుఁ బవిత్రమైనవియునని గ్రహించితిమి. అవసరము మమ్మీ మహత్కార్యమునకు బురికొల్పినది. ఇట్టి సమయమునో న్యాయమయిన వారివాంఛలను దీర్చుటకు మాశక్తి చాల

దని యూరకుండుటకంటెఁ బ్రయత్నించి శక్తికొలఁది శ్రమచేసి యప్పటికిని సాధ్యముకాకున్నచో నూరకుండుట ధర్మమని ఈ విషయమున సాహసించితిమి.

ఇంకొక విశేషము కలదు. మాగ్రామమునఁ జదువుకొనఁదగిన వయస్సునన్న బాలురలో నూటికి 65 గురును బాలికలలో నూటికి 70 గురును బాఠశాలలకేగి చదువుకొనుచున్నారు. ఇట్టి విద్యార్థులు విద్యార్థినులు మొత్తము ఏడెన్మిదివందలు కలరు. వీరికెల్లఱకును మా భాండారము మూలమున విశేష లాభమును గూర్పఁదలఁచితిమి. మా గ్రామము పెక్కుగ్రామములకు మధ్యనున్నది. నాల్గుబాటలకు గూడలిగానున్న స్థలములో భాండాగారమునుంచితిమేని మా యంగలూరునకు మాత్రమేగాక బొమ్మలూరు, గుడ్లవల్లేరు, నూజెళ్ళ, చిరిచింతల, కుచ్చికాయలపూడి, పెంజెంద్ర, కల్వపూడి, దింటకుఱ్ఱు, సిద్ధాంతము, వేల్పూరు, చవుటపల్లి, చంద్రాల యీగ్రామము లన్నిటికిఁగూడ విశేషలాభము గల్గఁగలదు. ఈస్థలములలోఁగల చందాదార్లకు సవుకగుల మూలముగా గ్రంథముల నందఁజేయుటయు మరలఁ దెప్పించుకొనుటయుఁ గల్గఁగలదు. ఈగ్రామములన్నియు నిచ్చటికి సుమారు మూడుమైళ్ళలోనే యుండుటచేతను జాలభాగము మైలుమైలున్నరలోనే యుండుటచేతను ఈకార్యము సుఖముగా నెఱవేరును.

కావున మాయుద్దేశముల ప్రకారము కొంతకుఁ గొంత యాకర్తవ్యమును నిర్వర్తించుటకు ఈక్రింది ధనము కావలయును.

స్థలమునకు	రు	1500-0-0
భవనమునకు		4000-0-0
ఉపకరణములకు		1000-0-0
భోజనవసతిగృహముల నిర్మాణమునకు		1500-0-0

కందుకక్రీడాదులకు	1000.0.0
పరిషత్తునకు	2000.0.0
సంస్కృతాంధ్రగ్రంథ సమీకరణమునకు	3500.0.0
రాత్రిపాఠశాలకు	1000.0.0
తాళపత్రగ్రంథములకు	1000.0.0
భాండాగారము సర్వకాలములందు నిర్విఘ్నము గా జరుగుటకు మూలధనము	3500.0.0
మొత్తము ...	20000.0.0

ఈ మొత్తము చాలా తక్కువగా వేయఁబడినది. ఇందుఁ దాళపత్రగ్రంథములకు సరియైన ప్రతిఫలమీయవలయుననియును, ప్రాచీనాముద్రిత గ్రంథముద్రణమునకు దొరఁకొనినను మఱి యైదువేలయినను గావలయును.

రాత్రి పాఠశాలను ఇదివఱకే స్థాపించితిమి. బహుమానములనిచ్చుట బీజప్రాయకముగా నేర్పడినది. శాఖాసంఘములను త్వరలో స్థాపింపఁబూనితిమి. సమగ్రాంధ్రగ్రంథపట్టిక నొకదానిని సిద్ధముచేయు తలంపుగలదు. భారము నానాటికి నధికమగుచున్నది. విషయము దుర్భరమనియు మీసహాయ్య మత్యవసరమని చెప్పుటయుఁ బునరుక్తి కాజాలదు. చేయఁబూనిన కార్యమును గమనించి తమరెల్లఁ దగినసాయమును జేయక పోవరనియు సత్కార్యమునకుఁ బూనుకొనువారికిఁ దగిన చేయూతనీశ్వరుఁ డొసంగకుండఁడనియు నమ్మి యీపనికి సాహసించితిమి. పరిస్థితుల నుల్లంఘింప నిశ్చయించితిమి. మీకృపాపాత్రులము కాఁగోరితిమి. ఇందుకుఁగాను మాసంచారప్రతినిధులను మీకడకుఁ బంపు

చున్నాము. సంస్కృతాంధ్రాంగ్లేయ గ్రంథములనిచ్చియు తాళపత్రగ్రంథములను, పత్రికల ననుగ్రహించియుఁ మీకుఁదగిన చందాలను విరాళములనొసంగియు, మీకుమీకు దోచినయెల్లవిధములను దోడ్పడియు మాపనికిఁ జేయూతనొసంగి మమ్ము సఫలీకృత మనోరథులం జేయుదురని మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు విధేయులు,

శ్రీ. గోపాలకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

అద్దుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య
పర్వతనేని మల్లికార్జునుడు
మల్లెల శివరామకృష్ణయ్య
లింగం నాగభూషణము
} సభ్యులు.

బెజవాడ వాణీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడెను.

or the Director of Public Instruction.

A
10/6/17

...P
...6.17

Tel.
6.6.17

11/6/17

To,
The S. G. P. (R&O) of 1 copy each
" D. P. I (R&O) with pp 5 & 8 of C.

Copy to the Secretary, Balasaraswati Library, Angaluru, Gudivada Taluk, Kistna district (R&O)

...given for copying
...n copied
...en examined
...en signed

191

...EAR AGAIN G.O. No. 191 . DATED

CURRENT No.

ENCLOSURES TO C. No.

ORDER OF GOVERNMENT	A	A	A	A	A	A	A

LETTER OF GOVERNMENT.

STATEMENT WITH DITTO.

PAPERS NOT FILED UP, BEING MEANT FOR DESPATCH IN ORIGINAL.

N.B.—
A = Copy in full.
B = Not to be copied.
P = Copy abstract only.
Q = Copy heading only.